መበል 29 ዓመት ቁ. 177 ሓሙስ 26 መጋቢት 2020 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ- 3 ገጽ * 4 ገጽ * 5 ገጽ * 7 ገጽ * 9

ዓርኪ መዕነዊ ... ዝሕልወካ ‘ደምካን ልብኻን’ ሓሉ! ኣብ 2007 ዝወጸ ጽሑፍ ንለብዒ
ኮሮና ቫይረስ ዝኣመተ . . .

ስ/
ኤ
ቨ
ን

የ
ዕ
ብ
ዮ

ብ15 መጋቢት 2020፡ ‘ኣራብ ዊክሊ’ (Arab Weekly) ብስም ‘ሳባሓት ኻን’ ዝተባህለ ፈሊጥ፡ ሕሱር ኩምራ መታለሊ ሓሶታት ከጋውሕ ሃቂኑ።

ከም’ዚ ዝበለ ዘስገድግድ ሓሶታት ምድግጋም፡ ብዘይካ ናይ’ቶም ከጋውሕዎ ዝደልዩ ኣጀንዳታት ህውከት ንድየት፡ ካልእ መግለጺ’ኳ እንተዘይብሉ፡ መንግስቲ ኤርትራ ንትሕዝቶን መንፈስን ናይ’ቲ ዓንቀጽ ይነጽጎ።
ሚኒስትሪ ዜና
ኣስመራ
25 መጋቢት 2020

ጋዜጣዊ መግለጺ

ኣብ ዞባ ማእከል - ንኡስ ዞባ ጋላ-ነፍሒ፡
ኣብ ዓድታት ዳዕሮ ጳውሎስ፡ ምስጓግን
ዓደባዀኻይን፡ ኣብ ማይ-ክዖታት ዲጋ ማይ-
ነፍሒ ናይ ምዝላይ ወፈራታት ይካየድ ኣሎ።
ኣብ ጨንፈር ሃብቲ ባሕሪ ዞባ ማእከል
ሓላፊት ኣሃዱ ልምዓት ዓሳ ኣብ ጥዑም ማይ
ወይዘሮ ሩታ ሰለሙንን ሓላፊ ኣሃዱ ምቁጽጻር
ብቕዓት ዓሳ ኣቶ ተስፋስላሴ ኣርኣያን ኣብ

ቤት-ጽሕፈት ሕግን ስርዓትን ዞባ
ማእከል፡ ንስግኣት ኮሮና ቫይረስ
ምኽንያት ብምግባር፡ ኣብ ዝሓለፈ
ቅንያት ዝተራእየ ናህሪ ዋጋታት ኣብ
መሰረታውያን ሃለኽቲ ንምግታእ፡
ስጉምቲ ክወስድ ጀሚሩ።
ሓላፊ’ቲ ጨንፈር ኮሎኔል
ተስፋሚካኤል ተስፋጽዮን ንኤሪና ኣብ
ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ብመሰረት’ቲ ሚኒስትሪ
ንግድን ኢንዳስትርን ን‘ኣዋጅ ዘይቅኑዕ
ኣሰራርሓ ንግዲ ቊ.125/2002’
ምርኲስ ገይሩ ብ21 መጋቢት ዘውጸኦ
እዋናዊ ሓበሬታ፡ ኣባላቱ ናብ ዝተፈላለየ
ዕዳጋታት ኣስመራ ኣዋፊሩ ናይ
ምቁጽጻር ስራሓት ከምዘካየደ፡ ኣብ
ልዕሊ’ቶም ዘይሕጋውን ዘይሞራላውን
ወሰኽ ዋጋታት ዝገበሩ ድማ - ከከም
ክብደት ዝፈጸምዎ ጥሕሰት ሕጊ፡
መቕጻዕቲ ከምዝበየነ ገሊጹ።
እቲ ብገለ ስሱዓትን ስነ-ምግባር
ዝጎደሎምን ነጋዶ ኣብ ዝሓለፈ 10
መዓልታት ዝተገብረ ዘይምኽኑይ
ወሰኽ ዋጋታት፡ ኣብ ጥረታት፡ ኣእካል፡
በርበረ፡ ሽኮር፡ ዘይቲ፡ ናይ ጽሬት ናውትን

ቤት-ጽሕፈት ሕግን ስርዓትን ዞባ ማእከል፡ ናህሪ

ዋጋታት ንምግታእ ስጉምቲ ይወስድ ኣሎ

ካልኦት ሃለኽቲን ምዃኑ ዝሓበረ ኮሎኔል
ተስፋሚካኤል፡ እዚ ኣብ ህዝቢ ተጽዕኖ
ፈጢሩ ስለዝጸንሐ፡ ህጹጽ ስጒምቲ
ምውሳድ ኣድላዪ ኮይኑ ከምእተረኽበ
ኣረዲኡ።
ካብ’ቲ እዋናዊ ሓበሬታ ክፍሊ
ውሽጣዊ ንግዲ ዝወጽኣሉ ዕለት
ጀሚሮም፡ ኣብ ዕዳጋታት ብዝገበርዎ
ተፍትሽ፡ ካብ 70 ክሳብ 80 ዝበጽሓ
ትካላት ከም እተታሕዛን መቕጻዕቲ ከም

እተበየነለንን፡ ኮሎኔል ተስፋሚካኤል
ተስፋጽዮን ሓቢሩ።
እቲ ኣብ’ተን ቅድሚ 20 ለካቲት
2020 ኣብ ዝነበረ ዋጋታት ወሲኸን
ዝሸጣ፡ እንከለወን የብልናን ዝበላ ወይ
ንብረት ዝሓብኣ ትካላት ዝተወስደ
ስጒምቲ፡ ካብ 3 ሽሕ ክሳብ 25 ሽሕ
ናቕፋ ዝበጽሕ ገንዘባዊ መቕጻዕቲ፡
ካብኡ ሓሊፉ ድማ ክሳብ ምዕሻግ
ትካል ዝበጽሕ ምዃኑ ብምሕባር፡
ዜጋታት ኣብ ዕዳጋታት ንዘጋጥሞም
ዝተጋነነ ወሰኽ ዋጋታት፡ ደዊሎም
ክሕብሩ ኣተሓሳሲቡ።
እዚ ኣብ ልዕሊ ዘይሓላፍነታውያን
ነጋዶ ዝውሰድ ዘሎ ስጉምትታት፡ ኣብ
ኩለን ዞባታት ሃገርና ይስራሓሉ ከምዘሎ፡
ክፍለጥ ተኻኢሉ ኣሎ።
ሓያሎ ሃገራት፡ ምስ ስግኣት ለበዳ
ኮሮና ቫይረስ ብምትእስሳር ወሰኽ
ዋጋታት ሃለኽቲ ኣብ ልዕሊ ዝገበሩን
ናይ ምኽዛንን ምሕባእን ስጒምቲ
ዝወሰዱን ነጋዶ፡ ካብ ምዕሻግ ክሳብ
ምስራዝ ፍቓድ ንግዲ ዝኸይድ ስጒምቲ
ይወስዳ ከምዘለዋ ይፍለጥ።

ጋላ-ነፍሒ - ማይ-ክዖታት ናይ ምዝላይ ስራሓት ይካየድ
ዝሃብዎ ሓበሬታ፡ እቲ ንጥፈታት መቐጸልታ
ናይ’ቲ ካብ 2018 ኣትሒዙ ዓመታዊ
ብነበርቲ’ት ከባቢ ዝካየድ ተመሳሳሊ ስራሕ
ምዃኑ ገሊጾም።
ዕላማኡ፡ ዲጋታት ካብ ድበት ብምክልኻል
ዝተዘርኡ ዓሳታት ብግቡእ ከምዝፋረዩ
ንምግባር ምዃኑ ብምሕባር ከኣ፡ ኣብ ውሽጢ
17 መዓልታት 54 ኪሎ-ሜትር ዛላታት

ከምእተሰርሐ ሓቢሮም።
ኣብ ጨንፈር ሚኒስትሪ ሕርሻ ንኡስ ዞባ ጋላ-
ነፍሒ ክኢላ ምግራብ ኣቶ ተስፎም መስፍን፡
ኣብ ቀጻሊ ፈልሲታት ኣግራብ ክትከለሉ
መደብ ከምዘሎ ገሊጹ።
ኣብ ማይ-ክዖታት ዲጋ ዓዲ-ሻኻ እውን፡
ተመሳሳሊ ንጥፈታት ይካየድ ከምዘሎ
ተፈሊጡ።

ኣብ ንኡስ ዞባ መንሱራ፡ ኣብ
ዝተፈላለዩ ምምሕዳራት ከባቢ ናይ
ትምህርቲ ትካላትን መሳለጥያታትን
ተዋዲዱ ከብቅዕ፡ ቁጽሪ ናይቶም ነቲ
ዕድል ብግቡእ ተጠቒሞም ክሳብ ዝለዓለ
ደረጃ ዝበጽሑ ተመሃሮ ግን ምስኡ
ዝመጣጠን ስለዘይኮነ፡ ንምምሕያሹን
ተጠቃምነት ሕብረተሰብ ንምዕባይን
ዝተወሃሃደ ጻዕሪ ክካየድ መተሓሳሰቢ
ቀሪቡ።
ሓላፊ ኣገልግሎት ትምህርቲ ኣብ’ቲ
ንኡስ ዞባ መምህር መሓመድ እድሪስ፡
ኣብ’ቲ ንኡስ ዞባ ካብ ቅድመ-ትምህርቲ
ክሳብ ካልኣይ ደረጃ ኣብያተ-ትምህርቲ፡
ከምኡ’ውን መደብ ትምህርቲ ንዓበይቲ
ከምዘሎ፡ ቊጽሪ ተመሃሮ ብሓፈሻ ናይ
ደቂ-ኣንስትዮ ድማ ብፍላይ ትሑት

መንሱራ - ተሳታፍነት ኣብ ትምህርቲ ንምዕባይ

ጻዕሪታት ክሕይል ተሓቲቱ
ስለዝኾነ ግን፡ ኣካላት መንግስትን
ሕብረተሰብን ብቐጻሊ ክሰርሑሉ
ኣዘኻኺሩ።
ኣካያዲ ስራሕ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ
መንሱራ ኣቶ የማነ ተስፋሚካኤል፡
ህዝቢ’ቲ ከባቢ ዘለዋኦ ትካላት ትምህርቲ
ንምምዕባልን ሕጽረታተን ንምቅላልን
ተበግሶታት ክወስድ ከምዝጸንሐ፡ እንተኾነ
ብዝተፈላለዩ ምኽንያታት እቲ ዝድለ
ውጽኢት ስለዘይተረኽቦ፡ ውህደት
ዝተፈላለያ ኣካላት ክሕይል ተላብዩ።
ተሳተፍቲ፡ ኣብ ኣብያተ-ትምህርቲ
ዘለዉ ሕጽረታትን ዘይተማልኡ ህንጻዊ
ስርሓትን ንተሳታፍነትን ኣድማዕነት
መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን ብኣሉታ
ይጸልዉ ስለዘለዉ፡ ፍታሕ ክናደየሎም
ኣዘኻኺሮም።

1. ብዕለት 23 መጋቢት ሰዓት 5፡00 ድሕሪ-ቐትሪ፡ ብመንገዲ “ኣየር ዓረቢ”
ካብ ዱባይ ናብ ኤርትራ ዝኣተዋ ሰለስተ ገያሾ፡ ትማሊ ኣብ ሆስፒታል ቪላጆ ብዝተገብረለን መርመራ ብሕማም ኮሮና ቫይረስ ከምእተታሕዛ ተረጋጊጹ። ሰለስቲአን ገያሾ፡ ኣብ ኤርትራ ዝነብራ ዜጋታት እየን።
በዚ ድማ፡ ክሳብ’ዚ ዕለት’ዚ፡ ኣብ ኤርትራ ብድምር ኣርባዕተ ሰባት በቲ ሕማም ተለኺፎም ኣለዉ። ምስኦም ዝተጐዓዙ ተሳፈርቲ ይኹኑ ርክባት ዘካየዱ ብምሉኦም፡ ተወሺቦም ኣለዉ። ኩሎም በቲ ሕማም ዝተለኽፉ ድማ፡ ኣብ ሆስፒታል ቪላጆ ዘድሊ ክንክን እናተገብረሎም ኣብ ጽቡቕ ኩነታት ይርከቡ።
2. ምስ’ዚ ዝተኣሳሰረ፡ ኩለን ካብን ናብን ኤርትራ ዝነጥፋ ናይ መጐዓዝያ
መንገድታት ኣየር፡ ካብ ትማሊ ረቡዕ 25 መጋቢት ፍርቂ-ለይቲ፡ ኩሉ በረራታተን ተቛሪጹ ኣሎ። እዚ እገዳ’ዚ፡ ክሳብ ካልእ ሓበሬታ ዝወሃብ፡ ንክልተ ሰሙን ክጸንዕ እዩ።

3. ሚኒስትሪ ጥዕና፡ ኣብ መጻኢ’ውን ንምዕባለታት ሕማም ቫይረስ ኮሮና
እናተኸታተለ፡ ተወሳኺ ሓበሬታን መምርሒታትን ከመሓላልፍ ምዃኑ የፍልጥ።

ጥዕናን ድሕነትን ልዕሊ ኹሉ!
ዓወት ንሓፋሽ!
ሚኒስትሪ ጥዕና
25 መጋቢት 2020

ሓበሬታ ካብ ሚኒስትሪ ጥዕና - ቊጽሪ 4

... መዋእለ ህጻናት ኦም ሓጀር ውድድር ኦሎምፒክ ቶክዮ ተናዊሑ

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 2 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ቍ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ኤርምያስ ገብረልዑል
ሺሃብ ኣርኣያ
ተስፋኣለም የማነ

ቍ.ስ 201820 (2214)
ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ሰማያዊት ሓይለኣብ
ቤተልሄም ታደሰ

ለይ-ኣውት
ሳምራዊት መለስ
ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ

ዓርቢ 20 መጋቢት ወጋሕታ - ገና
ሰዓት 5፡00 እዩ ዝነበረ…ንሰውራዊት
ደርፊ ስዉእ ዑቕባጋብር ዘዘኻኽር እዋን
ደርሆ ነቆ! ለይቲ ገና ባህርያዊ ዑደቱ
ከይዛዘመን ወርሒ’ውን ዕማም ለይቲ
ወዲኣ ከይተሰናበተት እንከላ እዮም
ኣባላት ማሕበር ጀማሂር ሳሕል ከካብ
መሓድሮኦም ተበራቢሮም ኣብ ኣፍ-ደገ
ህንጻ ቤት ጽሕፈት ዞባ ማእከል ክተኣኻኸቡ
ዝተራእዩ።
ማሕበር ምትሕግጋዝ ጀማሂር ሳሕል
ከምዚ ዓይነት መደብ ምስራዕ ፋልማዩ
ኣይኮነን። ካብ ዝተመስረተሉ 2002 ጀሚሩ፡
ስዉኣቱ ንምዝካርን ዝኽርታት ንእስነት
እናኣሐደስካ እቲ መስተንክር ቃልሲ ናብ
መጻኢ ወለዶ ንምስግጋርን ብምሕላን
እዮም ዓመት መጸ ናብ’ታ ቦታ ጽንዓት
ዝኾነት ከተማ ናቕፋ ዝነግዱ። እነሆ ሎሚ
ዓመት’ውን፡ ናብ’ታ ዝነግድዋ ቦታ ጽንዓት-
ናቕፋ ኣብ ጽምብል ምሕራር መበል 43
ዓመታ ንምስታፍን ምስቶም ዝናፍቕዎም
ኣባላት ሓፋሽ ውድባት ሳሕል ንምውዓልን
ዝዓለመ ዑደት ንምግባር ተበጊሶም።
እቶም ካብ ዝተፈላለየ ከባቢታት
ንፍሉይ ዑደት ዝተበገሱ፡ ኣባላት ማሕበር
ምትሕግጋዝ ጀማሂር ሳሕል ብድሮኡ -
ካብ ደቀምሓረ፡ መንደፈራ፡ ፎሮን ባጽዕን
መጺኦም ናብታ ተዳሊያ ዝሓደረት
ኣውቶቡስ ሓራት ሓደ ድሕሪ’ቲ ሓደ
እናደየቡ ቦታ ቦታኦም ክሕዙ ብዝጀመሩ፡
ሓደ ካብ ኣባላት ዜና’ውን ኣብ’ታ ቅድሚት
ዝነበረት ቦታ ክሕዝ ሳንጣኡ ኣቐመጠ።
“እዛ ቦታ ንጓል ዓንዶም ግደፈላ
ስንክልቲ እያ፡” ዝብል ሓበሬታ ምስ ሰምዐ
ከኣ ናብታ ድሕሪኣ ዝነበረት ቦታ ቀይሩ
ምስቲ ቀይሕ ሰያብ ገዲም ተጋዳላይ

ሳልሕ (ጻዕዳ) ኮፍ በለ። ኣይጸንሐትን እታ
ብባንዴራ ኤርትራን “ጀማህር ሳሕል-
ኣሰናይኩም ረአና፡” ዝብል ብስእሊ’ታ
ዝዓነወት ናቕፋ ዝተዳለወ ፖስተር ኣብ
ክልተ ጎድና ዝተለጠፋ ኣውቶቡስ ሓራት፡
ናብ ብሎኮ ከረን ገጻ ተንቀሳቐሰት። እታ
ቦታ ዝተሓዝኣላ ገዲም ተጋዳሊት ኣስገደት
ዓንዶም ኣብ ከባቢ እንዳ ኮካ እያ ጸኒሓ።
ናብ’ታ ኣውቶቡስ ምስ ደየበት ከኣ ሳልሕ
ጻዕዳን ኩሎም ኣባላት ደቂ ማሕበርን
ብውዕዉዕ መንፈስ ተቐቢሎምዋ፡ ንሳ

ናቕፋ! መቐረት ጽሩይ ማይ ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ነታ ዝተሓዝአትላ ቦታ ምስ ስንክልናኣ
ስለዘይትጥዕማ ምስ ሳልሕ ጻዕዳ እያ ኮፍ
ክትብል መሪጻ፡ ንሳልሕ ጻዕዳ ርእያ ከኣ፡
“ሳልሕ ወደይ ከመይ ትኸውን?”
በለቶ። ሳልሕን ኣስገደትን ሌላኦም ኣብ

1976 እዩ ከም ኣባላት ጀማሂር ናቕፋ
ኣብ ናሮ። እታ ኣውቶቡስ ብሎኮ ከረን
ሰጊራ ትውንጨፍ፡ ሳልሕን ኣስገደትን
ዝኽርታቶም ይፍንዉ፡ ኣባላት ማሕበር
ሓድሕዳዊ ናፍቖቶም ይገላለጹ፡ እቲ

ኣባል ዜና ከኣ ተሃኒኑ እናሰምዐን እናረኣየን
ይሓናጥጥ…
እታ ኣውቶቡስ ሳላ ኣንጊሃ ዝተበገሰት
ብኣጋኡ ከረን በጽሐት’ሞ፡ ንተሳፈርታ ንናይ
ቁርሲ ዕረፍቲ ኣብ ከባቢ እንዳ ኣረጋይ
ኣራገፈቶም። እታ ናይ ምብጋስ ሰዓት
ምስ ኣኸለት ከኣ ተሳፈርታ ጽዒና ናብ
ሸነኽ ሰሜን ገጻ ኣቕነዐት። ንመስመራት
ሓመልማሎ፡ ገንፈሎም፡ መስሓሊት፡
ግዝግዛን ቅላመትን ክብክብን ሓሊፋ፡
ኣብ ኣፍዓበት ደው ከይበለት ቀጸለት፡
ንዕርዲ ጥልያን ንጸጋም ገዲፋ ሩባ ግርግር
ተሳገረት’ሞ፡ ኣብ ከርሲ’ቲ መወዳእታ
ዘይብሉ ዝመስል ሩባ ሕዳይ ኣትያ
ሓጎጽጎጽ እናበለት ንቕድሚት መረሸት።
ንሓራስ ሓርማዝን በያንን ሓሊፋ ናብ
ዓቐበት ስጋድ ኣንቃዕረረት። ድሕሪ ነዊሕ
ምጥውዋይ ከኣ’ዩ እቲ ኣርሓ እምባታት
ሳሕል ዝኾነ እምባ ደንደን መርሓባ ዝብል
ዘሎ ክመስል በሪኹ ኣብ ዓይኒ ተሳፈርቲ
ብቐረባ ዝተራእየ። ከተማ ናቕፋ’ውን
ተቐልቂላ። ተሳፈርቲ “ናብ መሬት ጽንዓት
እንቋዕ ብደሓን መጻእኩም!” ዝብል ታቤላ
ሓሊፎም ናብ’ቲ ኣብ ፊደል’ፐ’ ዝርከብ
መቓብር ሓርበኛታት እዮም ኣምሪሖም።
ከም ቀዳማይ ዕማም ናይቲ ዝተሰርዐ
መደብ ከኣ፡ ነቲ ኣቐዲሞም ኣብ 2015

ነፍሲ-ወከፎም ዝተኸልዎ ኣግራብ ስዉኣት
ኣብ ምዅስኳስን ማይ ኣብ ምስታይን
ተዋፈሩ።
እቲ ህሞት፡ ኣብ ገጽ ናይቶም ናይ
ትማሊ መንእሰያት ጎባልል፡ ናይ ሎሚ
ኣቦታትን ኣቦሓጎታትን ኣውረስቲ ሕድሪ
ሰብ ሳሕል ዝንታ ዝኽርን ዝንጸባረቐሉ
ነበረ። ነፍስ-ወከፍ ተጋዳላይ ንድሕሪት
ተመሊሱ ዝወደቑ ብጾቱ እናዘከረን ሕሉፍ
እናስተንተነን እዩ - ገረብ ስዉኣት ድሕሪ
ምዅስኳስን ማይ ምስታይን ካብ መቓብር
ሓርበኛታት፡ ጸሓይ ኣብ ኣጋ ምዕራባ
ናብ ማእከል ከተማ ናቕፋ ዝተበገሰ።
እታ ኣውቶቡስ ብዕልልታን ጣቕዒትን
ተቐማጦ ናቕፋ እናተሰነየት ንሩባ ምዖ
ሰጊራ ኣብ ጎደናታት ጂራ ፍዮሪ ናቕፋ
ንገለ ደቓቕይ ዞረት’ሞ፡ ናብ’ቲ ኣብ
ዝባን ዝተደኮነ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር
ናይታ ከተማ ተሳፈርታ ኣራገፈት። ኣብ
ኣፍ-ደገ ክጽበዩ ዝጸንሑ ገዳይም ኣባላት
ሓፋሽ ውድባት ሳሕል፡ ምስቶም ገዳይም
ብጾቶም ተጋደልቲ ኣባላት ጀማሂር ሳሕል
እናተሓቛቘፉን እናተሰዓዓሙን ተሃን

ናፍቖቶም ከውጽኡ ብርክት ዝበለ ደቓይቕ
ተቖጽረ። ነጋድያን ሳሕል፡ ድሕሪ ናይ
ድራር ግብዣ ከኣ፡ ነናብ ዝተዳለወሎም
መደቀሲ ተፋነዉ።
ንጽባሒቱ ቀዳም 21 መጋቢት ንግሆ፡
ብመሰረት’ቲ ዝወጸ መደብ፡ ፈለማ ነቲ ኣብ
ከተማ ናቕፋ ዝተዋደደ ፕሮጀክት ዝስተ
ጽሩይ ማይ፡ ኣብ ጥቓ መናፈሻ’ታ ከተማ
ኣብ ዘሎ መዐደሊ ነቚጣ ናይ ምምራቕ
ስነ-ስርዓት ምክያድ እዩ ዝነበረ። ተቐማጦ
ናቕፋን ኣጋይሽ ማሕበር ጀማሂር ሳሕል
ዝርከብዎም ተሳተፍትን ቅድሚ ሰዓታት ስነ-
ስርዓት ምምራቕ ኣብቲ ቦታ ክተኣኻኸቡ
ጀመሩ፡ ላዕለዎት ሓለፍትን ኣመሓደርትን
መራሕቲ ሃይማኖትን ዓበይቲ ዓድን
ኣብ’ቲ ቦታ ምስ ተረኽቡ፡ ብኣመሓዳሪት
ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ወ/ሮ ኣስመረት
ኣብረሃን ብ/ጀነራል ተኽለ ልብሱን ሪባን
ተቘርጸ’ሞ ወግዓዊ ምምራቕ ተበሰረ።
ብድሕሪኡ ብቐጥታ ኩሎም ተሳተፍቲ
ጽምብል ምምራቕ ናብቲ ካብ’ታ ከተማ
ኣስታት 15 ኪሎ-ሜትር ርሒቑ ዝርከብ
ምንጪ ጽሩይ ማይ ዝርከበሉ ሩባ ወግሬት
እዮም ተጓዒዞም። ነቲ ኣብኡ ዝተደኮነ ዒላን
ዓቢ ባስካን ዝተሃንጸ ዲጋን ብኣመሓዳሪ
ን/ዞባ ናቕፋ መግለጺ እናተገብረሎም
ተዘዋዊሮም ተዓዘቡ’ሞ፡ ናብ’ቲ ኣብ ትሕቲ
ጽላል ቴንዳ ዝተዳለወ ናይ ቁርሲ ግብዣ
ኣምርሑ።
ኣብቲ ኣጋጣሚ ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ
ናቕፋ ኣቶ ያቆብ እድሪስ፦
“ብቐዳምነት እቶም ካብ ርሑቕን ቀረባን
ንክብርቲ ዕለት መበል 43 ዓመት ምሕራር
ናቕፋ እንቋዕ ብደሓን መጻእኩም፡” ድሕሪ
ምባል፡ ነቲ ፍሉይ ኣጋጣሚ ምምራቕ
ፕሮጀክት ማይ ከተማ ናቕፋ ኣመልኪቱ፡
“ዘለናዮ መድረኽ 2020 መድረኽ ዕዮን
ኩለንተናዊ ገስጋስን ምምዕባልን መድረኽ
ስራሕን ናይ ምትግባር ተኽእሎን እዩ። ናይ
ሎም-ዘበን በዓል ምሕራር ናቕፋ ራእይ
ብስራሕ ራእይ ብጻዕሪ ንጽምብሎ ኣለና።
እነሆ ከኣ ብመሰረት መንግስቲ ኤርትራ
ሓንጺጽዎ ዘሎ ቀረብ ዝስተ ጽሩይ ማይ
ኣብ ርሑቕ ከባቢታትን ገጠራትን ድሮ
ህዝቢ ናቕፋ ተጠቀምቲ ክንከውን በቒዕና
ኣሎና፡” በለ።
“ነቶም ብጉልበትን ብንዋትን ነዚ
መደብዚ ንምዕዋት ከይተሓለሉ ዝሰርሑ

ዑደት ጀማሂር ሳሕል፡ ‘ኣሰናይኩም ረአና’

ሳልሕን ኣስገደትን

ሰዓት መደብ
12:00 ደኩመንታሪ
12:30 ዜናትግርኛ
12፡55 ኣቓልቦትንታነዜና
13፡30 ዜናዓረብ
13:45 ዶክተራት ኣብ ስቱድዮ
14:45 ዘተ ስፖርት
15:30 ዕላል ጥበባት
16:00 ሄራር
17:00 ዜናትግርኛ
17:20 ሙ/ድራማ
17፡30 ዜናዓረብ
17፡45 ናትራን
19፡20 ፊዮሪና
20:00 ዜናትግረ
20:10 ተኸታታሊትፊልምጆርጆ
21:00 ዜናትግርኛ
21:25 ተኸታታሊትፊልምማጨሎ
22:00 ዜናዓረብ
22:10 ሙ/ድራማ
22:30 ዜናእንግሊዝ

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ናብ 4ይ ገጽ ይቕጽል

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 3 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ሃይለ ዳኒኤል

ናይ ኣዋርሕ ዕድመ ዘለዎም ህጻናት
ንኸም ሳሬትን ኣትማንን ዝኣመሰሉ ፍጡራት
ከለልዩን ግብረ-መልሲ ክህቡን ከም ዝኽእሉ
ተሓቢሩ።
ኣትማንን ሳሬትን ኣብ ብዙሓት ሰባት
ፍርሕን ጽልኣትን ከም ዝፈጥሩ ይፍለጥ።
ዋላ’ኳ ኣብተን ዝማዕበላ ሃገራት ዝቕመጡ
ሰባት፡ ነዞም ፍጡራት ሳሕቲ ዝርእይዎም
እንተዀኑ፡ ብዙሓት ብኣኦም ከም ዝጃጅዉ
ቅድሚ ሕጂ ኣብ እተኻየዱ መጽናዕትታት
ተነጺሩ እዩ። እዚ ድማ ንብዙሓት
ተመራመርቲ ‘ፍርሒ ኣትማንን ሳሬትን ኣብ
ውሽጥና ሒዝናዮ እንፍጠር ድዩ ወይስ ምስ
ግዜ እንፈልጦ እዩ?’ ዝብል ሕቶ ኣብ ዲቕ
ዝበለ ክትዕ ሸሚምዎም ጸኒሑ ኣሎ።
ኣብ ‘ማክስ ፕላንክ ኢንስቲትዩት ፎር
ህዩማን ኮግኒቲቭ ኤንድ ብረይን ሳየንስን’
- ‘ኣፕሳላ ዩኒቨርሲቲን’ ዝመደበሮም
ተመራመርቲ ብሓባር ብምዃን ኣብ
ዘካየድዎ መጽናዕቲ፡ እቲ ኣብ ውሽጥና
ዝፍጠር ፍርሒ ወይ ስኽፍክፍ ዘብል
ስምዒት ብተወርሶ (ምሳና ዝውለድ) ምዃኑ
እዩ። እቶም ተመራመርቲ ንመጽናዕቶም
ኣብ ናይ ሽድሽተ ወርሒ ዕድመ ዘለዎም
መዓንጣ ዘይቈጸሩ ህጻናት ከም ዘካየድዎ
እውን ተፈሊጡ ኣሎ።
ከም ኣብነት ዝበዝሑ ኣብ ጀርመን
ዝቕመጡ ሰባት፡ ምስ መርዛማት ኣትማን
ይኹኑ ሳሬት ፊት ንፊት ተጋጢሞም
ኣይፈልጡን። ኣብታ ሃገር ዝጓድኡ
ዓሌት ሳሬት እውን የለዉን። ኣትማን
እውን ብዘይካ ክልተ መርዛማት ዓሌት

(እዚኦም’ውን ንኽትረኽቦም ጋዶ) ካልኦት
የለዉን ክትብል ትደፍር። እንተዀነ ኣብዛ
ሃገር ስም ሳሬት ይኹን ተመን ጸዊዕካሉ
ነብሱ ግንብንብ ዘይብሎ ሰብ የሎን፤ ኣብ
ሃገርና እውን ተመሳሳሊ ግብረ መልሲ ከም

ፍርሒ ሳሬትን ኣትማንን

ኣናጹ ብሽታ ንብጾተን ይረድኣ?
ብኸመይ መንገዲ እዮም እንስሳታት
ነቲ ዝያዳ ሓገዝ ዘድልዮ ዘሎ ብጻዮም
ብምልላይ ሓገዞም ዘበርክቱ? ዝብል
ሕቶ ንብዙሓት ተመራመርቲ ኣብ ዕዮ
ዝጸመደ ኰይኑ ጸኒሑ ኣሎ።

ኣብ መጽሔት ‘PLOS Biology’
ኣብ መጋቢት 24 ናይ’ዚ ሒዝናዮ ዘለና
ዓመት ዝተዘርግሐ መጽናዕታዊ ጽሑፍ
ከም ዘነጽሮ፡ ኣናጹ ብጨና ጥራይ
ኣብ ጸገም ንዘሎ ብጻዮም ክሳብ ክንዲ
ምንታይ ሓገዝ የድልዮ ንምግማት ከም
ዘኽእሎም ዝገልጽ እዩ።
ሓድሕዳዊ ምትሕግጋዝ ኣብ
ዘይራኸቡ ዓሌት እንስሳታት ልሙድ
ተርእዮ ምዃኑ ይፍለጥ። ንኣብነት፡
‘ራቱስ ኖርቨጂኩስ’ ወይ ኣናጹ ኖርወይ
ተባሂለን ዝፍለጣ ዓሌት ኣናጹ - ምግቢ
ንምሃብ ከም ዋጋ ናይ ምሕጋዝን
መኽሰብ ናይቲ ተቐባሊን ኣብ ግምት
ብምእታው እየን ዘካይዳኦ።
ኣናጹ ምግቢ ከም ዝደለያ ወይ ከም
ዝጠመያ ብልመና ወይ ማልዶት እየን
ዘርእያኦ። እዚ መንገዲ ከኣ ብቐሊሉ
ሓገዝ ንክረኽባ የኽእለን። እንተዀነ
ናይ ድምጺን፡ ወስወስታን ጻውዒታት
ንድልየታት ናይቲ ተቐባሊ ብልክዕ

ኣብ 2007 ዝወጸ ጽሑፍ ንለብዒ ኮሮና

ቫይረስ ዝኣመተ . . .

ኣብዚ ሕጂ እዋን መጠን ለብዒ
ሕማም COVID-19 ብዓለም ደረጃ
እናበኣሰ ይመጽእ ምህላዉ ወግሐ
ጸብሐ ኣብ ዝተፈላለዩ ማዕከናት ዜና
እንሰምዖ ዘሎና እዩ።
እዚ ኵሉ ቅድሚ ምግጣሙ
ቅድሚ 12 ዓመታት ኣብ ‘ክሊኒካል
ማይክሮባዮሎጂ ሪቪውስ’ እተባህለት
መጽሔት ተመራመርቲ ኣብ ዘሕተምዎ
መጽናዕታዊ ጽሑፍ፡ ቻይና እታ ሓደገኛ
ተላባዒ ቫይረስ ክረኣየላ ዝኽእል ሃገር
ምዃና ኣጠንቂቖም ምንባሮም ዝሕብር
እዩ።
እቶም ተመራመርቲ ነዚ መተሓሳሰቢ
ከቕርቡ ዝተገደዱሉ ምኽንያት ብቐንዱ፡
ኣብታ ደቡባዊ ክፋል’ታ ሃገር ንዘሎ
ባህሊ ምብላዕ ባዕዳውያን መጥበውቲ
እንስሳታት፡ ንሳቶም ዝሽየጡሉ ዕዳጋታት

ድማ ናይ ባዮ-ጸጥታ (biosecurity)
ዘይብሉን ባእሲ ኣብ ሞንጎ እንስሳታት
ዝረኣየሉን ብምዃኑ ኣብ ከምኡ ዓይነት
ከባቢታት ተርእዮታት SARS-CoV
ዝኣመሰሉ ኣብተን ብጫማ-ፈረስ
ዝፍለጣ ዓሌት መንካዕ ዝረኣይ ዓይነት
ቫይረሳት ክረኣዩ ድማ ልሙድ እዩ።
እቶም ተመራመርቲ ከም ዝገለጽዎ፡
እዞም ብኮሮና ቫይረስ ዝፍለጡ ዓይነት
ቫይረሳት - ጀነቲካዊ ዳግመ-ስርርዕ
ብምክያድ መልክዖም ክቕይሩ ዝኽእሉ
ብምዃኖም ኣዝዮም ተኣፈፍቲ ከም
ዝዀኑ እዮም ኣጠንቂቖም ነይሮም።
ገለ ካብቲ ዘውጽእዎ መጽናዕታዊ
ጽሑፍ ምስ እንምልከት፦
ብኮሮና ዝፍለጡ ዓይነት ቫይረሳት
ጀነቲካዊ ዳግመ-ስርርዕ ከካይዱ ዝኽእሉ
ኰይኖም፡ ናይ ሓድሽ ዓይነተ-ጂን

ዘይክገልጽ ክኸውን ይኽእል እዩ።
ምኽንያቱ እቲ ምልክታት ነቲ ክሕግዝ
ዝመጽእ ዘሎ ንምሽሓጥ ክኸውን ስለ
ዝኽእል።
እዞም ኣብ ጀርመን ዝመደበሮም
ተመራመርቲ ድማ፡ እዘን ኣናጹ ኖርወይ
ተባሂለን ዝጽውዓ ዓሌት ኣናጹ ብሽታ
ሓገዝ ንዘድልዮ ኣንጭዋ ከላልያ ዝኽእላ
እንተዀይነን እዮም ከረጋግጹ ወሲኖም።
እቶም ተመራመርቲ ከም ዝሕብርዎ፡
ሓንቲ ኣንጭዋ ኣብ እትሰዶ ዓይነት ሽታ
ዝዀነ ሸፈጥ ወይ ምድንጋር ከም ዘየልቦ
እዮም ዝገልጹ። ነዚ ንምርግጋጽ ድማ

ኣብ ክልተ ዝተፈላለዩ ሳጹናት ዝጠመያን
ዝጸገባን ኣናጹ ብምቕራብ ካልእ ኣንጭዋ
ንኣየነይተን ከም እትሕግዝ እዮም ከላልዩ
ክኢሎም። ንሳቶም ብዘካየድዎ መጽናዕቲ
መሰረት፡ ኣንጭዋ ኖርወይ ሸውዓተ
ዝተፈላለዩ ዓይነታት ሽታ ክፍንዋ
ዝኽእላ ኰይነን ኩሉ እቲ ጨናታት ነናቱ
መልእኽቲ ዘለዎ እዩ።
እቶም ተመራመርቲ፡ እቲ ጨና
ካብ መታቦሊካዊ መስርሕ ናይ ስርዓተ
ምሕቃቕ ድዩ ወይ ካብ ፕዩታቲቭ
ፌርሞን ንምርግጋጽ ይሰርሑ ከም ዘለዉ
ኣብ መወዳእታ ይሕብሩ።

ሓጸርቲ ዜናታት ሳይ-ቴክ . . .
ኣብ ፕላነት ሜርኩሪ ህይወታውያን ክህልውዋ ከም ዝኽእሉ ተመራመርቲ ኣብ መጽሔት ‘ሳየንቲፊክ ሪፖርትስ’ ኣብ ዝዘርግሕዎ መጽናዕታዊ ጽሑፍ ሓቢሮም። # ኣብ ኣመሪካ ዝመደበሮም ተመራመርቲ ኣብዚ ቀረባ እዋን ብዝማዕበለ ‘ፍሎረሰንት ኢመጂንግ’ ዝበሃል ሓድሽ ኣገባብ ኣሰኣእላ ደቀቕቲ ታህዋስያን ተሓጊዞም ኣብ መልሓስ ናይ ወዲ-ሰብ ዘለዉ ጉጅለታት ማይኮሮብ ከለልዩ ከም ዝኸኣሉ ተሓቢሩ።
ተመራመርቲ ንተላባዒ ሕማም COVID-19 ዝኸውን መድሃኒት ከምኡ’ውን ክታበት ንምርካብ ብሱፐር ኮምፕዩተራት እናተሓገዙ የካይድዎ ምህላዎም ተፈሊጡ። # ኣብ ወርሒ ሚያዝያ ብቴለስኮፕ ‘ኢቨንት ሆራይዞን’ ዝተሳእለ ምስሊ ጸሊም ጉድጓድ፡ እንታይ ዓይነት ባህሪ ኣለዎም ክፈልጡ የኽእሎም ከም ዘሎ ተፈሊጡ።

(genotype) ዘለዎም ተላባዕቲ ሕማማት
ክምዕብሉ ይኽእሉ። እዚ ከኣ ነቲ ኣብ
ደቡባዊ ክፋል ቻይና ዘሎ ባህሊ ምብላዕ
ባዕዳውያን መጥበውቲ ከም ጫማ-
ፈረስ መንካዕ ዝኣመሰሉ እንስሳታት
ንህላወ ናይ ኣዝዩ ዓቢ መዕቈሪ ናይ
SARS-CoV ዝኣመሰሉ ቫይረሳት
በሪ ስለ ዝኸፍት ግዜኡ ጥራይ ዝጽበ

ናይ ቦምባ-ሰዓት (timebomb) ኢልና
ክንገልጾ ንኽእል። ስለዚ ንዳግመ ተርእዮ
ሳርስን ካልኦት ኖቨል ቫይረሳትን ካብ
እንስሳታት ኰነ ቤተ-ፈተነታት ከጋጥም
ከም ዝኽእል ዕሽሽ ከይበልና ግድን
ክንዳለወሉ ዘሎና ዕዮ ገዛ እዩ።
ብዘይካ’ዚ እቶም ተመራመርቲ ኣብ
መእተዊ’ቲ መጽናዕታዊ ጽሑፎም ከም
ዝበልዎ፦
ኣብ ደቡባዊ ክፋል ቻይና ዕዳጋታት
እንስሳታት ዘገዳም ዳግም ድሕሪ
ምፍቃዱ ኣብ መወዳእታ ናይ 2003
ዝተራእየ ተርእዮታት ናይ SARS
ከምኡ’ውን ኣብ ቀረባ እዋናት ኣብ
ጫማ-ፈረስ መንካዕ ዝተረኽበ ተመሳሳሊ
ቫይረስ - ኩነታት እንተ ማእሚኡዎ
ዳግም ክምለስ ከም ዝኽእል ዘተምብሀ
ተርእዮ እዩ ነይሩ።

እቲ “Severe Acute Respiratory
Syndrome Coronavirus as
an Agent of Emerging and
Reemerging Infection” ብዝብል
ኣርእስቲ ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ ናይ
2007 ኣብ መጽሔት ‘ክሊኒካል
ማይክሮባዮሎጂ ሪቪውስ’ ዝወጸ
መጽናዕታዊ ጽሑፍ፡ ኣርእስቱ ጽሒፍካ
ኣብ ኢንተርነት ብምንዳይ ክንበብ
ይከኣል።

እንረኽበሉ ፍሉጥ እዩ።
ገለ ገለ ሰባት ካብ ፍርሒ ሳሬት እተላዕለ
ናብ ጭንቀት ዝምዕብል ጸገም ኣሎ። ናብ
ዝዀነ ክፍሊ ክኣትዉ እንተዀይኖም፡
መጀመርያ ካብ ሳሬት ናጻ ምዃኑ ከረጋግጹ
ኣለዎም። ብሰንኪ’ዚ፡ ናብ እተፈላለዩ ቦታታት
ካብ ምጋሽን ዕለታዊ ናብራኦም ምስልሳልን
ክሰናኸሉ ይረኣዩ።
መጽናዕቲ ከም ዝሕብሮ፡ ሓሙሽተ
ሚእታዊት ካብተን ኣብ ዝማዕበላ ሃገራት

ዝቕመጡ ሰባት፡ ብምሒር ፍርሒ (ፎቢያ)
ሳሬት ከም ዝሳቐዩ ይነግር።
ክሳብ’ዚ እዋን’ዚ፡ ምንጪ እዚ ሰፊሕ
ዝርግሐ ዘለዎ ፍርሒ ካበይ ምዃኑ ክንጸር
ኣይተኻእለን ጸኒሑ። ገለ ተመራመርቲ፡
“ኣብ ግዜ ቍልዕነትና ካብ ከባቢና እንመሃሮ
እዩ” ክብሉ እንከለዉ፡ ካልኦት ግና፡
“መፋጥርትና እዩ፡” ይብሉ። እቲ ነዚ ክልተ
ሓሳባት ንድሕሪት ዝመልሶ፡ ኵሉ ክካየድ
ዝጸንሐ ምርምራት ወይ መጽናዕትታት
ኣብ እኹላት ወይ ዓበይቲ ሰባትን ዕብይ
ዝበሉ ህጻናትን ክካየድ ብምጽንሑ እዩ። እቲ
መጽናዕትታት ዝያዳ ኣብ እቶም ህጻናት
ንኣትማን ወይ ሳሬት ዶ ወይስ ንዘይጓድኡ
እንስሳታት ቀልጢፎም የለልዩ ዝብል እዩ
ነይሩ። እዚ ድማ ነቲ ቀንዲ መልሲ ንምርካብ
ሓጋዚ ክኸውን ኣይከኣለን ጸኒሑ።
እቶም ካብዘን ክልተ ማእከላት እተዋጽኡ
ተመራመርቲ፡ ኣብቶም ክዛረቡ ኣይኮነን
ገና ምስ ከባቢኦም ዘይተላለዩ ናይ ሽድሽተ
ወርሒ ዕድመ ዘለዎም ህጻናት፡ ብዛዕባ እዚ
ጉዳይ መጽናዕቲ ክገብሩ ተበገሱ።
እቲ መጽናዕቲ ነቶም ህጻናት፡ እተፈላለዩ
ዓቐንን ሕብርታትን ዘለዎም ስእልታት
ናይ ሳሬት፡ ኣትማን፡ ዕምባባታትን ዓሳታትን
ብምርኣይ እዩ ተኻይዱ።
ነቲ ምርምር ዝመርሐት ስተፋኒ

ሆሀል፡ “ኣከታቲልና ሓደ ዓይነት ዓቐንን
ሕብርን ዘለዎም ስእልታት ናይ ሳሬትን
ኣትማንን ምስ ዕምባባታትን ዓሳታትን
ኣርኢናዮም። ግብረ-መልሲ እቶም ህጻናት
ድማ ንስእልታት ሳሬትን ኣትማንን ኣብ
ዝርእዩሉ እዋን ኣዒንቶም ክፈጥጥን
ርቡሽ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ክገብሩን ኢና
ተዓዚብና” ክትብል ድሕሪ ምግላጻ፡ “እዚ
ድማ ልክዕ ከም ኣብ ምዕቡላት መጥበውቲ
ዝርአይ፡ ሓንጎልና ብተወርሶ ዘምጽኦ
ነቶም ሓደገኛታት ፍጡራት ቀልጢፍና
ከነለልዮምን ውሳነ ክንወስድን የኽእለና፡”
ብምባል ትውስኽ።
ናይ’ቶም ካብ ምሒር ፍርሒ ናብ
ጭንቀት ወይ ምብህራር ዘምርሓሎም
ሰባት ጸገም፡ ፍርሖም ብጀነቲካዊ ወይ
መበቈላዊ ብዝሒ ምንዛዕ ናይቲ ሓደጋ
ንምልላይ ዝሕግዘና ‘ኣሚይዳላ’ እተባህለ
ሆርሞን ክኸውን ከም ዝኽእል እቶም
ተመራመርቲ ወሲኾም ይሕብሩ።
ኣብ መወዳእታ እቶም ተመራመርቲ
ነቶም ህጻናት ናይ እተፈላለዩ ሓደገኛታት
ዝበሃሉ ዓበይቲ እንስሳታት ከም ድቢ፡ ሓርሽን
ካልኦትን ስእልታት ምስ ኣርኣዩዎም ዝዀነ
ዘጨንቕ ግብረመልሲ ዘይምርኣዮም እዩ።
እቶም ተመራመርቲ፡ “ኣብ ጽሑፋት
ስነ-ፍልቀት ዳርዊን ከም እንረኽቦምን
ከም ግምትናን፡ እዞም ህጻናት ኣብ ልዕሊ
ሳሬትን ኣትማንን ቅልጡፍ ግብረ-መልሲ
መርኣይኦም ምኽንያት ካብ ቅድሚ
ኣርብዓ ክሳብ ሱሳ ሚልዮን ዓመታት
ኣትሒዝና ደቂ-ሰብ ምስ’ዞም ፍጡራት
ብብዝሒ ርክብ ስለ ዝጸንሓና እዩ። በዚ
ድማ እቲ ዝስመዓና ናይ ፍርሒ ስምዒት
ምስ ምንዋሕ ግዜ ኣብ ውሽጥና ዝሰረጸ፡”
ክብሉ ይዛረቡ።

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 4 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ኣገልግሎት ትምህርቲ፡ ኣብ ዕብየት
ሃገር ካብ’ቲ ብቐዳምነት ክረጋገጽ ዘለዎ
ጽላት እዩ። ዜጋታት ብማዕረ ኣብ መኣዲ
ትምህርቲ ክሳተፉ ባይታ እንተደኣ
ተፈጢሩ ድማ፡ ብርግጽ ብልጽግና ክህሉ
እዩ። እቲ ምንታይ፡ ምሁራዊ ተሳትፎ
መላእ ሕብረተ-ሰብ ስለዘለዎ።
መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን
ብዝተፈላለየ ኣገባባትን ደረጃታትን
ክሓልፍ ግድነት’ዩ። ነፍሲ-ወከፍ ደረጃ
ከኣ፡ ኣብ ምዕንጋል ፍልጠት ተመሃሮ
አእጃሙ የበርክት። እቲ መስርሕ ድማ፡
ውጽኢታዊ መለክዒታት እናተሓንጸጸሉ
ይቕጽል።
መዋእለ-ህጻናት፡ ህጻናት ተመሃሮ ምስ
ትምህርቲ ዓለም ዝላለዩሉ ደረጃ እዩ።
ኣብቲ መድረኽ’ቲ ዝወሃብ ትምህርቲ፡
ንህጻናት እናኣዘናግዐ ብዝቐለለ ኣገባብ
ፍልጠት ስለዘቕስም ናይ ዳሕራይ
ውጽኢቱ ኣዕጋቢ እዩ። ህጻናት ኣብ ንኡስ
ዕድመኦም እቲ መሰረታዊ ትምህርቲ

ክዕንገሉ እንተደኣ ክኢሎም፡ ኣብ ዝቕጽል
ደረጃ ትምህርቶም ውጽኢታውያን
ስለዝዀኑ፡ ተራ መዋእለ ህጻናት ልዑል
ኣስተዋጽኦ ኣለዎ። ስለ’ዚ ድማ’ዩ፡ ኣብ
ሃገርና ኣገዳስነት ኣብያተ-ትምህርቲ
መዋእለ ህጻናት፡ ካብ ግዜ ናብ ግዜ
እናዓበየ፣ ቊጽረን ድማ እናዛየደ ዝመጽእ
ዘሎ። ዝርጋሐአን እውን ዋላ ኣብ’ቲ
ርሑቕ ከባቢታት ከይተረፈ፡ ይዓቢ ኣሎ።
ኣብያተ-ትምህርቲ መዋእለ ህጻናት
ናይ’ዚ እዋን’ዚ፡ ብፍሉይን መሳጥን ኣገባብ፡
ተመሃሮአን ኣፍልጦኦም ኣብ ፊደላት፡
ቁጽርታት፡ ምስልታትን ካልእን ንምዕባይ
ጸቒጠን ይሰርሓ ኣለዋ። ኣድላይነተን
ድማ፡ ኣብ ርሑቕ ከባቢታት ኣብ ዝነብር
ሕብረተ-ሰብ ከይተረፈ እናዓበየ ይመጽእ
ኣሎ።
ናይ’ዚ ህያው ኣብነት፡ ኣብ ሓውሲ
ከተማ ኦምሓጀር ኣብ 2013 ዝተመስረተት
- ብወ/ሮ ማክዳ በርሀ እትውነን መዋእለ
ህጻናት ምጥቃስ ይከኣል። ኣብ’ቲ ቦታ፡
ክሳብ ሎሚ’ውን እንተዀነ፡ እታ እንኮ
ኣገልግሎት እትህብ ዘላ መዋእለ ህጻናት
ኰይና ትቕጽል ኣላ።
ኦምሓጀር፡ ኣብ ዞባ ጋሽ-ባርካ ንኡስ
ዞባ ጎልጅ’ያ እትርከብ። ብምዕራብ ምስ
ሱዳን፡ ብደቡብ ድማ ምስ ኢትዮጵያ
ትዳወብ። ኣብ’ቲ ርሑቕ ቦታ፡ መዋእለ
ህጻናት ምድኳን፡ ብኹሉ መለክዒታት
ኣገዳሲ እዩ። እቲ ከባቢ፡ ሕብረ-ብዙሕነት
ብሄራት ዘለዎን ምስ ክልተ ጎረባብቲ
ሃገራት ዝዳወብን ብምዃኑ፡ ኣብኡ ዝነብር
ሕብረተ-ሰብ ብዝተፈላለዩ ረቛሒታት
ዝተጸልወ እዩ። ብተፈጥሮኣዊ ጸጋታት
ዝተዓደለ ከባቢ ኣብ ርእሲ ምዃኑ እውን፡
ብመሬት ሕርሻ ሃብታም እዩ። ንግዳዊ
ንጥፈታት እውን ጎሊሑ ዝረአ ብምዃኑ፡
ኣብ’ቲ ሕብረተ-ሰብ ናቱ መግለጺ ክህልዎ

ንተቐማጦ ኦምሓጀር ሩፍታ ዝፈጠረት መዋእለ ህጻናት!

ግድን እዩ።
ተመሃሮ ናይ’ቲ ከባቢ ብብዙሕ
ረቛሒታት ዝተጸልዉ ስለዝዀኑ እምበኣር፡
ኣብ መኣዲ ትምህርቲ ውጽኢታውያን
ክዀኑ ሓያል ጻዕሪ የድሊ። ምኽንያቱ፡
ካብ’ቲ ንኣተኩሮኦም ክስሕብ ዝኽእል
ንጥፈታት ኣብ ንኡስ ዕድመኦም
ክእለዩ እንተ ዘይክኢሎም፡ ጠመተኦም
ናብ ካልእ ምስ ዘንበለ ክምለሱ
ዘሎ ተኽእሎ ይጸብብ እዩ። ፍቕሪ
ትምህርቲ ክህልዎም እንተዀይኑ
ከኣ፡ ነቲ መኣዲ ትምህርቲ ህጻናት
እንከለዉ ክላለዩዎ ይግባእ። እዛ
ቅድሚ ሸውዓተ ዓመት ኣገልግሎት
ክትህብ ዝጀመረት ‘መዋእለ ህጻናት
ኦምሓጀር’ እምበኣር፡ ንህጻናት ናይ’ቲ
ከባቢ ብርሃን ኣእምሮ ትዀኖም
ኣላ። ህጻናት፡ ኣተኩሮኦም ዝያዳ ኣብ
ትምህርቲ ክኽውን ምእንቲ - ብዕቱብ
ትሰርሕ ምህላዋ ናይ ዓይኒ መሰኻኽር
ክንከውን በቒዕና ኢና።
ብኣውራኡ፡ ኣካያዲ ስራሕ እታ
መዋእለ-ህጻናት ኣቶ ኪዳነ ኣድሓኖም፡
ብዛዕባ ኣበርክቶኣ ኣብ’ቲ ከባቢ ዝሃበና
ሓበሬታ ኣሎ። ኣብ ሓውሲ ከተማ
ኦምሓጀር ንደረጃ መባእታ ዘይተሰጋገሩ
ህጻናት ዘገልግል ቤት-ትምህርቲ ብዘይ
ምንባሩ፡ ንኸምዚኦም ናይ ትምህርቲ
ዕድል ንምፍጣር ከም እተመስረተት
እዩ ገሊጹልና። እቲ ህዝቢ ምስ ባህሪ
መነባብሮኡ ብዝተተሓሓዘ - ደቁ ናብ
ትምህርቲ ኣብ ምልኣኽ ዘርእዮ ተበግሶ
እኳ ጌና ምሉእ እንተዘይኮነ፡ ነዚ ዕላማ’ዚ
ምርኩስ ብምግባር፡ ዓመት መጸ ብዘይ
ምቁራጽ ዝተፈላለየ ብዝሒ ዘለዎም
ተመሃሮ እናተቐበለት፡ መሰረታዊ ፍልጠት
ኣብ ምስናቕ ከም እትርከብ ድማ
ይሕብር።
እታ ቤት-ትምህርቲ ዝተደኰነትሉ
ከባቢ፡ ዳርጋ ኩለን ብሄራት ዝሓቘፈ
ስለዝዀነ፡ ነዚ ምርኩስ ብምግባር እቲ
ትምህርቲ ብሰለስተ ቋንቋታት - ማለት
ትግርኛ፡ ዓረብን እንግሊዝን ከምዝወሃብ፣
ንነፍሲ-ወከፍ ቋንቋ ዝምህራ ሰለስተ ደቂ-
ኣንስትዮ መማህራን ከም ዘለዋ ኣቶ ኪዳነ
ኣረዲኡ።
“ኣብ’ቲ ስሩዕ ናይ ትምህርቲ መዓልታት፡
ተመሃሮ ንግሆ ሰዓት 8፡00 ኣብ ቀጽሪ ቤት
ትምህርቲ ይርከቡ። ሃገራዊ መዝሙር
ዘሚሮም ከኣ ናብ ክፍሊ ይኣትዉ። ነፍሲ-
ወከፍ ዓውደ ትምህርቲ ሓደ ድሕሪ ሓደ
ምስ ተማህሩ፡ ኣብ ግዜ ዕረፍቲ ጠዓሞቶም
ይምገቡን ይጻወቱን። ተመሓላለፍቲ
ሕማማት ንምክልኻል፡ ኣብ ኣፍደገ’ታ
ቤት-ትምህርቲ ማይ ምስ ሳሙናኡ ዝሓዘ
ፒስቶነ ተዳልዩ ኣሎ። ጽሬት ዝመሃሩሉን
ዝጻወቱሉን ቦታ ብግቡእ እዩ ዝሕሎ።
ኣውራ ድማ፡ ኣብ መንጎኦም ዝዀነ ናይ

መነባብሮ ፍልልይ ምእንቲ ከይንጸባረቕ -
ኣብ ክዳውንቶም ድዩ ኣብ ካልኦም ክሳብ
ዓይነት’ቲ ዝማልኡዎ ጠዓሞት ከይተረፈ
- ማዕረ ምእንቲ ክዀኑ፡ እታ ከካብ ገዛኦም
ዘምጽኡዋ ጠዓሞት ሓንቲ ዓይነት እያ -
ንሳ ድማ ቅጫ።
“ብተወሳኺ፡ ነፍሲ-ወከፍ ዝገብርዎ
ምንቅስቓሳት ጥቡቕ ምክትታል’ዩ
ዝግበረሉ። ኣብ ዝተፈላለዩ ትምህርታዊ
ሓዘል ናይ መዘናግዒ መደባት እውን
ይሳተፉ እዮም። ብድሕሪ’ዚ፡ ሰዓት 11፡
00 ቅድሚ ቐትሪ ምስ ኰነ፡ ነናብ ቤቶም
ይፍደሱ” ብምባል መዓልታዊ ንጥፈታት
ናይ’ታ ቤት ትምህርቲ ኣቶ ኪዳነ
የብርህ።
መዋእለ ህጻናት፡ ንዝመጽእ መድረኽ
መሰረት ብምዃኑ - ወለዲ ኣገዳስነቱ
ተረዲኦም ደቆም ናብ ቤት ትምህርቲ
ክሰዱ ዝግባእ እዩ። ብቕዓት ናይ’ቲ
ብመንገዲ መዋእለ ህጻናት ዝሓለፈን፡
ናይ’ቲ ብቐጥታ ቀዳማይ ክፍሊ ዝጀመረን
ተመሃራይ፡ ፍልልያቶም ብኣጋ ተመስኪሩ
እዩ። ወለዲ ደቆም ቅድሚ ናብ ቀዳማይ
ክፍሊ ምስጋሮም፡ ምስ ፊደላትን ቀመራትን
ጽቡቕ ኣፍልጦን ሌላን ክህልዎም ሓጋዚ
ክሳብ ዝዀነ፡ ቀዳምነት ክህብዎ ከምዘድሊ
ኣቶ ኪዳነ ይመክር።
ወለዲ ንደቆም ኣብ ገዛ ምእንቲ
ክሕግዝዎም፡ ዝተፈላለየ ጻዕርታት ከም
ዝካየድ እውን ኣረዲኡ። እታ ቤት-
ትምህርቲ ብጊደኣ፡ ዘድሊ ናውቲ
ትምህርቲ ካብ ከተማታት ብምምጻእ፡
ተመሃሮ ዝያዳ ውጽኢታውያን ክዀኑ
ኣበርቲዖም ከም ዝሰርሑ ኣብሪሁ። ገለ
ግዱሳት ወለዲ ብቐጻሊ እናተመላለሱ
ኩነታት ደቆም ከም ዝሓቱ፡ እዚ ከኣ ኣብ
ብቕዓት ናይቲ ቈልዓ እወታዊ ድፍኢት
ከምዘለዎ እውን ገሊጹ።
‘መዋእለ ህጻናት ኦምሓጀር’፡ ኣብ’ቲ
ርሑቕ ቦታ ናይ ኤርትራ ተደኲና፡
ማዕረ’ተን ኣብ ከተማታት ብቐሊሉ
ዘድሊ ቀረባት ዝረኽባ መዋእለ ህጻናት
ተሰሪዓ እሞ ድማ ብኣዝዩ ምቕሉል
ክፍሊት መሰረታዊ ትምህርቲ ክትህብ
ምኽኣላ፡ ኣድናቖት ዝግብኣ እዩ።
ብዓይንና ከም ዝተዓዘብናዮ፡ ነፍሲ-ወከፍ
ክፍሊ - ንህጻናት እናዘናግዑ ብዝምህሩን
ዘንቅሑን ዝተፈላለዩ ጽሑፋትን ኣሳእልን
ዝሓዘ ወረቓቕቲ ወቂቡ ኣሎ። ብዘይካ
እቶም ንትምህርቲ ዝዓለሙ ጽሑፋት፡
ካልእ ናይ ስነ-ጥበብ መሳርሒታት እውን
ስለዘለዉ፡ ህጻናት ተመሃሮ እናተዘናግዑ
ምስ ብጾቶም ጽቡቕ ዝምድናን ርክብን
ክህልዎም ይሕግዝ እዩ። ኣብ’ቲ ርሑቕ
ቦታ፡ ህጻናት ተመሃሮ ሓውሲ ከተማ
ኦምሓጀር፡ ካብ ክፍሊ ወጺኦም ክጻወቱን
ክዘናግዑን ዝሕግዞም ከም ናይ ሰለልን
ሸተትን ዝኣመሰሉ መጻወቲ ምርካቦም

ዕድለኛታት እዮም ዘየብል ኣይኰነን።
መንእሰይ ቅሳነት ታደለ፡ ኣብ’ታ መዋእለ
ህጻናት፡ ናይ ቋንቋ እንግሊዝ መምህር
እያ። ፈለማ ምስ ፊደላት ሌላ ክህልዎም
ኣበርቲዖም ከም ዝሰርሑ ትገልጽ።
ነቶም ፊደላት ብግቡእ ምስ መለኽዎም
ናብ ጽሕፈት የሰጋገሩዎም። ኣብ’ዘ

ን እዋናት እቲ ሓድሽ ዝላለይዎ
ፊደላት ንመላእ ህይወቶም ዘገልግሎም
ስለዝዀነ፡ ብልዑል ጥንቃቐ ከም
ዝመሃሩ ድማ ኣስሚራትሉ።
“እዞም ተመሃሮ ነቲ ትምህርቲ
ኣብ ንኡስ ዕድመኦም ይመሃርዎ ስለ
ዘለዉ፡ ደጋጊምና ምስ መሃርናዮም
ቀሊጢፎም ይመልክዎን ይርድእዎን።
ነቲ ዝመሃርናዮም ብግብሪ ፈቲንና
ንምምዛን፡ ንሳ’ቶም እውን ዓቕሞም
ንምግምጋም ዕዮ ክፍልን ገዛን ቀጻሊ
ንህቦም ኢና። በቲ እንረኽቦ ናይ ነፍሲ-
ወከፍ ተመሃራይ ውጽኢት መሰረት
ብምግባር፡ ዝያዳ ክሕይሉ ነበራትዖም።
ድኽመት ኣብ ዘርኣዩሉ እዋን ድማ
ንሕግዞም። ኣብ መወዳእታ ምዕጻው
ዓመተ ትምህርቲ፡ ነቶም ዓመት ምሉእ
ፍሉይ ብቕዓት ዘመዝገቡ ተመሃሮ
መተባብዒ ሽልማት ንህቦም ኢና። ስለዚ፡
እዛ ቤት ትምህርቲ’ዚኣ፡ ኣብ ዕብየት እዞም
ህጻናት እተሕድሮ ዘላ ጽልዋ ልዑል ስለ
ዝዀነ፡ ኣገዳስነታ ማዕሪኡ ልዑል እዩ።”
ክትብል መምህር ቅሳነት ሓቢራትና።
እንተኾነ፡ ከም ትዕዝብትና ቈልዑ ናብ
ትምህርቲ ንዘይምልኣኽ ኣብ ወለዲ
ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ’ታ ሓውሲ ከተማ ዘለዋ
ክልተ መባእታ ኣብያተ ትምህርቲ፡ ቈልዑ
ብመንገዲ መዋእለ ህጻናት ኣቢሎም
ንኽመጽኡ ኣብ ክንዲ ምትብባዕ፡ መዋእለ
ህጻናት ከይተማህሩ ብቐጥታ ይቕበላኦም

ዳህላክ ነጋሲ
ስእሊ - ሳሙኤል ዮውሃንስ

ምህላወን እውን ክእረም ዘለዎ እዩ። እዚ -
ብቐንዱ ነቲ ዝዀነ ተመሃራይ ብመንገዲ
መዋእለ ህጻናት ክጅምር ኣለዎ ዝብል
መምርሒ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ዝጥሕስ
ስለዝኾነ።
ተመሃሮ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ካብ
ትምህርቲ ኣብ ዘቋርጹሉ እዋን ኩነታቶም
ንምጽናዕ፡ ምስ ወለዶም ርክብ ይግበር እዩ።
ስድራ-ቤታት ዝተፈላለየ ማሕበረ-ቀጠባዊ
ጸገም ከጋጥመን ንቡር’ኳ እንተዀነ፡
ነቲ ዘጋጥም ሽግር ንምፍታሕ ዝውሰድ
ስጒምቲ ግን ብጥንቃቐ ክውሰን ይግባእ።
ምኽንያቱ፡ ጸገም ብጸገም ዝፍታሕ እንተ
ዀይኑ፡ መወዳእታኡ ክሳራ’ዩ። ወለዲ
ሽግሮም ንምፍታሕ ንተመሃሮ ደቆም
ካብ ትምህርቲ ምስንኻል፡ ሳዕቤኑ ኣሉታዊ
ምዃኑ ክግንዘቡን ልዑል ጥንቃቐ ክገብሩን
ኣለዎም።
ኩሎም ወለዲ ኣገዳስነት መዋእለ
ህጻናት ብልክዕ ተገንዚቦም፡ ንደቆም ናብ
መኣዲ ትምህርቲ ክሰዱ፡ ኣብ’ዚ ምዕቡል

ዘመን ለበዋ’ውን ዘድልዮ ኣይኰነን።
ኣብ’ዚ ዓለም ብቴክኖሎጂ እትሕንበበሉ
ዘላ ግዜ፡ ትምህርቲ ቀንዲ መሳርሒ እዩ።
ወለዲ ነዚ ተገንዚቦም፡ ቅድሚ ዝኣገረ
ንትምህርቲ ቀዳምነት ብምሃብ፡ ደቆም ኣብ
ትምህርቲ ንኽግደሱ ቀጻልን ዘይሕለልን
ወፍሪ ከካይዱ ይግባእ።
ኣብነት ናይ’ዛ ኣብ ዶብ ሃገርና
ዝተደኰነት መዋእለ ህጻናት ብምኽታል፡
ካልኦት ኣውፈርቲ ዜጋታት’ውን
ጠመተኦም ኣብ ከተማታት ጥራይ ካብ
ምግባር ወጺኦም፡ ኣብ ርሑቕ ከባቢታት
ሃገር ክገብሩ መልእኽቲ መዋእለ-ህጻናት
ኦምሓጀር እዩ። ትምህርቲ ዘይከም ካልእ
ወፍርታት፡ ንደቂ-ሰብ ዝሃንጽን ዘዕብን
ስለዝዀነ፡ ውጽኢቱ ኪኖ ኣብ ውልቀ-ሰብ
ዝህልዎ እወታዊ ጎድኒ፡ ንመላእ ሕብረተ-
ሰብን ሃገርን እውን ኣበርክቶኡ ዕዙዙ
እዩ።

ኣቶ ኪዳነ ኣድሓኖም ወ/ት ቅሳነት ታደለ

እንቋዕ ፍረ ጻዕሮም ኣርኣዮም እብል።
ፍልይ ዝበለ ምስጋና ከኣ ብስመይን
ብስም ህዝቢ ከተማ ናቕፋን፡ ነቲ ደኺመ
ጸሚአ ከይበለ ብውልቁ ንኩሉ ትቦታት
ዘገጣጠመን ብስራሕ ልዑል ክእለቱ
ዘመስከረን ሓላፊ ልምዓት ማይ ንኡስ ዞባ
ናቕፋ መንእሰይ ሱሌማን ዒሳ ማሕሙድ፡
ብልቢ አመስግን።” ድማ ወሰኸ።
ተሳተፍቲ ድማ፡ ነቲ ኣብ ናቕፋ ተወሊዱ
ኣብኣ ተማሂሩ ኣብ’ዚ ዕዉት ፕሮጀክት
እጃሙ ዘበርከተ መንእሰይ - ሓበን
ብዘንጸባርቕ ዕልልታን ድሙቕ ጣቕዒትን
ኣኽብሮቶም ገለጹሉ።
ገለ ካብ ተቐማጦ ናቕፋ እውን ናቕፋ

ድሕሪ’ዚ ኩሉ መዋእል ጽሩይ ማይ
ክትረክብ ምብቃዓ ዝተሰመዖም ሓጎስ
ብመደረን ግጥምን ከንጸባርቑ ተራእዮምን
ተሰሚዖምን። ኣባል ጀማሂር ሳሕል
ተጋዳሊት ኣስገደት ኣውዓሎም ካብቲ
ጽሩይ ማይ ጎርዳዕ እናኣበለት ዘቕረበታ
ግጥሚ ንተዓዘብቲ ዝመሰጠት እያ ነይራ።
ገለ ካብ ትሕዝቶኣ፦
ናቕፋ ደጎል
ኣፍቅድለይ ናቕፋ ደጎል ኢለ
ክሰምየኪ
ኣብቲ መሪር ቃልሲ ጸኒዕኪ ዘጽናዕኪ
ኣብ ከርስኺ ሰማእታት ዝሓቖፍኪ
በቲ ክቡር ደሞም ጥዑም ማይ ሰቲኺ፡

ናቕፋ! መቐረት ...
ካብ 2ይ ገጽ ዝቐጸለ

ናብ ገጽ 12 ይቕጽል

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 5 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ሩፍታ

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

tum.tes.88@gmail.com

ዓርኪ መዕነዊ - ዓርኪ መጥዓዪ

. . . ናብ ጉዳይና ምስ ኣተና፡
ንሳ ክትዛረብ ጀሚራ። “ዳዊት. .
. ኣነ ንዓኻ ጸሊአ ኣይኰንኩን፡ ኣነን
ንስኻን ምርኻብ ይትረፈና ዝብለካ
ዘለኹ። ብሰንኪ ናተይ ጸገም ንስኻ
ክትልከም ኣይደልይን’የ። ንዓኻ ጥራይ
ዘይኰነ’ውን፡ ንዝዀነ ይኹን ሰብ
ክልክም ኣይደልይን’የ። ስለ’ዚ በጃኻ
ተረደኣኒ። ንስኻ ዘይተረዳእካኒ ደኣ መን
ክርደኣለይ እዩ - ኣብ ልዕሊ ሽግረይ
ተጨንቐኒ ኣለኻ. . .” ገለ ኢላትኒ።
ምስኡ ከኣ ንብዓት። ነገራቱ ናበይ ገጹ
እዩ ኢለ። ጸገማ እንተ ሓተትኩዋ፡ “ቀስ
ኢልካ ክትሰምዖ ኢኻ። ሕጂ ዝንገር
ኣይኰነን - ኣይተጨንቐኒ. . .” ጥራይ
እዩ መልሳ።
ፈጺመ ኣይተቐበልኩዎን። ዘይንገር
ጸገም ኣሎ ኢለ እውን ኣይሓስብን።
‘ከይነገርክኒ ክኣምነኪ ኣይክእልን’የ’ ኢለ
ድርቕ። ሓሓንሳብ ዳርጋ ምፍርራሕ
እየ ዝሕውሰሉ። ልብኻ ሓንሳብ እንተ
ሸፊቱ፡ ዋላ ዘይከውን ነገር ክዀነልካ
ኢኻ ትሓስብ እምበር፡ ሽዑ ክቐብጻ
እዩ ነይሩኒ። እንተ ሃሪመያ ንሓዋሩ
ክስእና እየ። ብሰላም እንተ ለመንኩዋ
ኣቕቢጻትኒ። ስለ’ዚ፡ ኣብ ዘይከውን
ነገር እየ ዝሳቐ ነይረ። ኣብ መወዳእታ
እቲ ዓርከይ፡ ሒዙኒ ተንሰአ’ሞ፡ ካብኣ
ፍልይ ኣቢሉ ‘ደሓር ኣብ በይንና ጸገማ
ክነግረካ’የ። ሽዑ ሓዲኡ ንገብር. . .”
ገለ ምስ በለኒ ቍሩብ እሓይሽ እምበር፡
ኣይምገደፍኩዋን ነይረ። ኣነ ኸኣ ኣብ
ዘይመሽክላይ ምኣተኹ።
‘ቀንጠመንጢ መመኽነይታ
ኣምጺእኪ ንዓይ ከተዐሽውኒ
ከይትሓስቢ፡ ጽቡቕ ገይርኪ ሕሰብሉ.
. .’ ገለታት ኢለ ሃዲደያ መቸም
ክክክክክክክክክክ. . .። ናይ ፍርሒ
እዩ’ኮ። ቀቢጸ ንኸይከይድ መገላገሊ
እኮ እየ ‘ሕሰብሉ’ ዝብላ። እምበር ንሳ
‘ቀደም ሓሲበሉ’የ’ ኢላትኒ’ያ። ምስ
ዓርከይ ብዛዕባኣ እናዕለልና ከይድና።
ንሳ ኸኣ ናብ ገዝኣ ድያ ዋላ ናብ
ካልኣ ከይዳ። ኣይትቕበጽ እንዶ
ኰይናትኒ። ናይ’ታ ጓል ፍቕር’ኳ ገለ
ኣለዎ። ‘ገለ’ለኪ’ ድዩ ዝበለ ደራፋይ
ክክክክክክክክክ. . .”
ዓርክኻ’ሞ ምስጢራ
ደርጒሑልካዶ?
“ነጊሩኒ’ወ። ኣብ እንዳ ሻሂ ኮፍ ክሳብ
እንብል ዕረፍቲ ከሊአዮ። ኮፍ ምስ በልና
ኩሉ ነገሩ ዝሓዘነ ኰይኑ ተራእዩኒ። ናቱ
ምሕዛን ከኣ ንዓይ ኣሰንቢዱኒ። ክሓትቶ
ከለኹ፡ ስቕ ኢሉ ጥውይውይ እናበለ
ክሳብ ዓቕለይ ዝውድእ ጠልጠል
ኣቢሉኒ - ኣነ ኸኣ ዓቕሊ ምግባር
ስኢነ። ከም’ዛ ናይ ተዋስኦ ምንጥልጣል
እዩ ገይሩዋ። ኣብ መወዳእታ ግን
ኣውጺኡዋ። “ተሰካሚት’ያ” ኢሉኒ።
ዋእ. . . ሕጂ ክትዛረበሉ ከለኻ
መቸም ቀሊል እዩ። ብቐትሩ ጽልምት
ኢሉኒ። ፈጺመ ከምኡ ሓሲበ

ኣይፈልጥን እየ። ኣነ ዝተጸበኹዎ፡ ገለ
ወይ ናይ ስድራኣ ወይ ካልእ ኖርማል
ዝዀነ ጸገም ክነግረኒ’ሞ፡ ‘ብኸም’ዚ
ንፍታሓዮ’ ኢልና ክንረዳዳእ እዩ። ንሱ
ግን ሰፍ ዘይብል መርድእ ኣሰኪሙኒ።
ዝገርመካ. . . ብዛዕባ ነብሰይ ደሓር እዩ
ከተሓሳስበኒ ጀሚሩ። ቀንዲ ንሳ እያ
ኣሕዚናትንን ኣደንጊጻትንን። ሽዑ በቲ
ሓደ ወገን እድንግጸላ፡ በቲ ካልእ ድማ፡
ብድሕረይ እምበኣር ምስ ካልእ ትዘውር
ነይራ እያ፡ ዝገበረት ስለ ዝገበረት እያ
ካባይ ትሃድም ዘላ ኢለ ማራ እቃጸል።
ርግጸኛ ምዃኑ ንኽፈልጥ ደጋጊመ
ሓቲተዮ። ምእንቲ ክረጋጋእ ኢሉ
ንዓይ እናመኸረ ርግጸኛ ምዃኑ እንተ
ነገረኒ’ኳ፡ ክኣምን ኣይከኣልኩን”
ስለምንታይ ክትኣምኖ ዘይከኣልካ?
“ክኣምን ስለ ዘይደለኹ - እንታይ
ደኣ ክብለካ. . . ከመይ ገይረ
ክቕበሎ? እዚ’ኮ ንዓይ ቀሊል ነገር
ዝነበረ ከይመስለካ። ዳርጋ ሞት እዩ
ነይሩ። ስማዕስከ. . . ፈጺማ ክትፍለየኒ
ዘይደልያ ጓል፡ ኣብ ከም’ዚ ክትወድቕ
ከላ እንታይ ክኸውን ትጽበየኒ? እቲ
ከማን ኣነ ኰይኑ ክኢለዮ እምበር፡
ካልኦት’ሲ. . .”
ንኸይትፈላለዩ ዲኻ ክንድኡ
ተጨኒቕካ?
“ኩሉምሉ’ዩ። ግን ንሳ እያ ብጣዕሚ
ኣደንጊጻትኒ። በቲ ካልእ ወገን ድማ
ሓሪቐ. . .” በዚ ናይ ሕጂ ኸኣ
ኣይትርኣዮ። ኣብ’ቲ እዋን፡ ብዛዕባ’ቲ
ሕማም ዝነበረ ኣረኣእያ ትፈልጦ ኢኻ።
ሰብ ከምኡ ሒዙዎ እንተ ተባሂሉ. . .
ከመይ ድዩ ነይሩ. . . ሎሚ ደኣ ዳርጋ
ኖርማል እንድዩ ኰይኑ. . .”
ኣተሓሳስባን ብስለትን ዳዊት፡
ሎምን ኣብ’ቲ ናይ ሽዑ ዕድመን
ኣመና ዝተፈላለየ እዩ። ንሓያሎ ናይ
ጕብዝና ተግባራቱ ብናይ ሕጂ ብስለቱ
ክግምግሞም ከሎ፡ “ነገረ ቖልዓ”
ኰይኖም ይስምዑዎ። እዚ ዘመልክቶ
ነገር እንተ ሃልዩ፡ ንህጻን፡ ኰተቴን
ጎበዝን፡ ቅኑዕ መስመር ኣብ ምትሓዝ፡
ግደ ብሱላት ሰባት ክሳብ ክንደይ
ወሳኒ ምዃኑ’ዩ። ሓያሎ፡ ወለዲ፡ ነቶም
ሰኣን ግቡእ ኣተኣላልያ መስመሮም
ዝሰሓቱ ደቆም፡ ካብ ገዛ ከባርሩዎም፡
ወይ ብዓይኒ ጽልኣት ጠሚቶም፡ ገጽ
ክኸልእዎም ይረኣዩ እዮም። ብፍጥረቱ
ዘይእረም ወላዲ ከም ዝተዓደሉ፡
ረብሪቦም ከም ዝገደፉዎ ዝዛረቡ እውን
ኣለዉ። ወላዲ፡ ንውላዱ ሰናይ መንገዲ
ኣብ ምትሓዝ ዝርብርብ እንተ ዀይኑ፡
መን ከብርዮ ክጽበ ይኽእል?
ኣቦ ወይ ኣደ፡ ውላዶም ብተደጋጋሚ
ገበን ወይ ነውሪ ተግባር ክኽሰስ
ከሎ፡ “ደጊም ውላድና ኣይኰነን -
ኣይንሕተተሉን ኢና” ኢሎም፡ ከም
ዘይናቶም እንተ ረኣዩዎ፡ ንሕብረተሰብ
ሰኸም ዝዀነ ሓደ ሰብ ኣብ ምውሳኽ
እዮም እጃሞም ዘበርክቱ። እንተ
ዘይኰይኑ፡ ካብ ወለዲ ንላዕሊ ንውላዱ
ክኣሊ ዝኽእል ፈጺሙ የለን። ወለዲ

ዳዊት እውን፡ ዋላ’ኳ ካብ ገዛ እንተ
ዘይሰጎጉዎ፡ እናተኸታተሉ ናብ ሰናይ
ክመልስዎ ኣይፈተኑን። ዳዊት ከኣ፡
ኣብ ገዛ ብተነጽሎ፡ ኣብ ግዳም ከኣ፡
መጻኢኡ ብዘይተዋሕሰ ፍቕሪ ዝሳቐ
ዘይቅሱን መንእሰይ ኰይኑ ንሂወት
ይሳለያ ነይሩ። ንስለ ምንባር ጥራይ
ዝነብር፡ መጻኢኡ ዝጸልመቶ መንእሰይ
ኰይኑ። ኣብ ከም’ዚ እዋን ሓጋዚ
የድልዮ ከም ዝነበረ እናሓሰብኩ፦
“ኣብ’ቲ እዋን፡ ብዝያዳ ዝቐርበካን
ዝምዕደካን መን ነይሩ?” በልኩዎ።
“ኣብ ኩሉ ነገር ምሳይ ዝነበረ እዚ
ዝብለካ ዓርከይ ጥራይ’ዩ። ሎሚ ክሓስቦ
ከለኹ፡ ‘እንታይ ስለ ዝገበርኩሉ’ዩ ኩሉ
ግዜ ኣብ ጎነይ ዝኸውን ዝነበረ?’
እናበልኩ እዝክሮ። ዝዀነ ይኹን
ሰብ፡ ንገዛእ-ነብሱ እዩ ክጻወራ ዝኽእል
እምበር፡ ካብ መጠን ንላዕሊ እንተ
ሓሊፍካ ዝጻወረካ የለን። ወለድኻ
ከማን ኣይጻወሩኻን። ናቱ ውዕለት ግን
ኣብ ምሉእ ሂወተይ ኣይርስዖን እየ. .
.”
ኣብ’ዚ እዋን’ዚ ምስኡ ትራኸቡዶ?
“ኣብ’ዚ ግዜ’ዚ ኣብ’ዚ ዓዲ የለን።
ኣድራሻኡ ክረክብ ብዙሕ ግዜ
ፈቲነ’የ። ሽዑ ስለ ዘየመስገንኩዎ -
ሎሚ ከመስግኖ ምደለኹ። ምኽንያቱ፡
ንሂወተይ ዝቐየረ ሰብ ሓደ ንሱ ስለ
ዝዀነ. . .”
ድሕሪ’ቲ ዘሰንበደካ ፍጻመ ህይወትካ
ከመይ ቀጺሉ?
“እዚ ዝብለካ ዓርከይ ዘይሓሰብኩዎ
ስግኣት ኣለዓዒሉለይ። ነቲ ዝነገረኒ
ምስጢር ፈጺመ ንኻልእ ሰብ ከይነግር
ደጋጊሙ ኣጠንቂቑኒ። ምእንታኣ
ጥራይ ኢለ ዘይኰንኩ፡ ምእንቲ ነብሰይ
ኢለ ነቲ ምስጢር ክዓቝሮ ከም
ዘለኒ’ዩ ኣረዲኡኒ። “ናታ ሰብ እንተ
ፈሊጡዎ፡ ንስኻ ምስኣ ትዘውር ከም
ዝነበርካ ዝፈልጡ ሰባት፡ ንዓኻ እውን
ከውርዩልካ እዮም” ክብል፡ ፍጹም ኣብ
ሓሳበይ ዘይነበረ ስግኣት ኣሰኪሙኒ።
ማለት’ሲ፡ ንኸየውሩለይ ጥራይ ዘይኰነ፡
‘ኣነኸ ተታሒዘ እንተ ዀንኩ?” ዝብል
ጥርጣረ መጺኡኒ”
ብኸመይ ደኣ ንነብስኻ
ጠርጢርካያ?
“ምስ’ቲ ፍቕሪ ግዲ ኰይኑ
ኣቐዲመ ኣይሓሰብኩዎን እምበር፡ ካብ
መጀመርታ እየ’ኮ ክሓስብ ነይሩኒ።
ብድሕረይ ምስ ካልእ ትኸይድ ከም
ዝነበረት’ሞ፡ ካብ ገለ ከም ዘምጽኣቶ
ጥራይ ምሕሳበይ ድንቁርና እዩ ነይሩ።
ኣነን ንሳን ዝተፈላለናሉ ግዜ ካብ 4
ወርሒ ዝሓልፍ ኣይኰነን። ዋላ ምሳይ
ከላ ከምኡ ነይራ እንተ ዀነት ከመይ
ገይረ ክፈልጥ እኽእል”
ተለኪምካ ወይ ለኪምካ ከይትኸውን
ዲኻ?
“ኣነ ደኣ ከመይ ኢለ ክልክማ. . . -
ናይ ፈለማይ ንሳ እንድያ። ፍጹም ምስ
ካልእ ጓል ከይደ ዘይፈልጥ! ብመርፍእ
ገለ ከይብል ከኣ፡ ገጽ ሕክምና ርእየ
ኣይፈልጥን ነይረ። ናታ ፍቕሪ ጥራይ
እዩ ነይሩ ሕማመይ. . .” - ንሱ
ምስ ኣዘኻኸረኒ ግን፡ ‘ለኪማትኒዶ
ትኸውን’ ክብል ዝገደደ ቅሳነት ስኢነ።
ኣብ’ታ እዋን እንተ ትርእየኒ ክንደይ
ምደንገጽካለይ መስለካ!! መመሊሱ ሰፍ

ዘይብል ሽግር ጥራይ እዩ ዝደራረበኒ
ነይሩ። ማራ ተስፋ ቆሪጸ፡ ነዛ ምንባር
ጸሊአ፡ ሞተይ ተመንየ። ብገዛ ኣይሕጎስ፡
ደገ ወጺአ ኣይሕጎስ - ለይትን ቀትርን
ሓዘን ኰይነ፡ ናበይ ከም ዘብል ጠፊኡኒ.
. .”
ተመሊስካ ረኺብካያዶ?
“ሓንቲ መዓልቲ ከይደ ረኺበያ።
ብሓዘንን ሕርቃንን ከሰል መሲለ ነይረ።
እንታይ ክብላ ከም ዝደለኹ ይርደኣኒ
ኣይነበረን። ካብ ገዝኦም ርሕቕ ኢለ
ሰብ ገይረ ምስ ኣጸዋዕኩዎ፡ ዋላ ሓንቲ
ከይተዛረብኩዋ፡ ንብዓተይ ምኽልካል
ክሳብ ዝስእኖ ፈሲሱ። ንሳ ኸኣ ንዓይ
እናረኣየት ትነብዕ። ርብዒ ሰዓት ዝኸውን
ጸኒሕና። ሽዑ ዘውጻእኩወን ቃላት
“ደሓንዶ ዄንኪ” ዝብላ ጥራይ እየን።
ክዛረባ ኣይከኣልኩ፡ ኣዒንተይ መሊአ
ክጥምታ ኣይከኣልኩ። ብዘይስንብታ
ኣብኡ ገዲፈያ ከይደ።
ነቲ ሕማም ፈሪሕካ?
“ኤእእ. . . ከምኡ ኣይትበል. . . ሓሚማ
ኢለ ክኽሕዳ! - ከምኡ ኣይኰነን። ምስ
ኣእምሮይ ኣይነበርኩን። ምስ ረኣኹዋ፡
ኩሉ’ቲ ብሓባር ዘሕለፍናዮ ሂወት
ተራእዩኒ። ስሓቓ፡ ዕላላ፡ ኣባይ ዝነበራ
ሓይልዮ ቅጅል ምስ በለኒ፡ ምቍጽጻር
ስኢነዮ። ሽዑ እውን ኣብኣ ዝነበረኒ
ፍቕሪ ኣይጎደለን። ከምኡ ዝበለ ሽግር
ኣጋጢሙዋ እናረኣኹ ግን ከመይ ኢለ
እኽእሎ! - ዝገርመካ፡ ሓሚማ ኢለ
ክርሕቓ ሓሳብ ኣይነበረንን። ብሓቂ
ሕውስውስ ዝበለ ስምዒት እዩ ነይሩኒ።
እንታይ ክገብር ከም ዝግበኣኒ ክሓስብ
ኣብ ዝኽእለሉ ኩነታት ኣይነበርኩን።
ገዲፈያ ምስ ከድኩ’ኮ ተጣዒሰ እየ።
ከተባብዓ፡ ኣጆኺ ክብላ እንድዩ ደኣ
ዝግበኣኒ ነይሩ። ግን ኣይከኣልኩን በቃ.
. .! ኣብ’ቲ እዋን ዘሕለፍኩዎ ሂወት፡
ካብ’ቲ ኣብ ዕድመይ ዘጋጠመኒ፡ እቲ
ዝመረረ እዩ. . .”
ካብኣ ምስ ተፈለኻ ደኣ ናበይ
ኣበልካ?
“ብጓሂ እናሓረርኩ ናብ ገዛና ከይደ።
ከክፉኡ ጥራይ እየ ዝሓስብ። ቍሩብ
ዘደዓዕሰኒ ዝነበረ ዓርከይ ጥራይ እዩ።
ኣብ ከምኡ ዝበለ ሂወት ክትደዓዓስ
ኣይትኽእልን ኢኻ። ሰብ ከም ዘለካ
ትሓስብ እንተ ዄንካ ግን፡ ቍሩብ
ትደዓዓስ።
ሓደ መዓልቲ እዚ ዓርከይ፡ እናፈርሐ
‘ካብ ብዘይስራሕ፡ ብዘይትምህርቲ
ግዜኻ ተሕልፎ፡ ሃገራዊ ኣገልግሎት
ዘይትኸይድ?’ ምስ በለኒ፡ ከም’ዚ
ሓድሽ ፍታሕ ኰይኑ ተሰሚዑኒ
ክሓበሉ ጀሚረ። ኣስመራ ብሽግር
እያ ደብዲባትኒ ነይራ። ስለ’ዚ፡ ካብ

ኣስመራ ውጽእ እንተ ኢለ፡ ኣብ
ሂወተይ ገለ ለውጢ ክህሉ ይኽእልዩ
ኢለ ሓሲበ። ንኽልተ ቅነ ዝኸውን
ደጋጊመ ኣስተንቲነዮ። ሽዑ ከይውስን፡
ናታ ጕዳይ እዩ ሰጋእ ዘብለኒ ነይሩ።
በቲ ሓደ ወገን እፈርሕ፡ በቲ ሓደ
ወገን ድማ ካብኣ ክፍለ ኣይደልይን።
እንተ ወሓደስ ኣብ ኣስመራ ኰይነ፡
ደሃያ ክፈልጥ እንተ ክኢለ ቍሩብ
ፍዅስ ይብለኒ ኢለ እየ። ኣስመራ
ኸኣ ዘይከም’ቲ ከተዕብየኒ ከላ ዝፈትዋ
ዝነበርኩ እናጸላእኩዋ፡ ክወጽኣላ ክሓስብ
ከለኹ ግን ገለ ነገር ይሕዘኒ። እዚ
ዓርከይ ከኣ፡ ሕራይ ንኸብለኒ፡ መዓልቲ
መዓልቲ እናረኸበ ብጽብጽ ኣቢሉኒ።
ደሓር ወሲነ። ኣብ ኣስመራ ምጽነሐይ፡
ብዘይካ ጓሂ ዋላ ሓንቲ ከም ዘይረክብ
ተረዲኡኒ።
ብትብዓት ተበጊስካ?
“እወ ክኸይድ ከም ዝወሰንኩ
ነጊረዮ። ኣብ’ቲ እዋን ምብጋስ ናብ
ሳዋ ክልተ ሰሙን ገለ ኣቢሉ ተሪፉዎ
ነይሩ። ግዜ ምብጋስ ክሳብ ዝኣክል
ኣብ ኣስመራ ጸኒሐ። ምስ ኣኸለ፡ ነደይ
ነጊረያ። ኣደይ መንጎ መንጎ ኰይና፡
‘ኪድ ወይ ኣይትኺድ’ ኣይበለትንን።
ስድራይ እውን ኩላቶም ፈሊጦም።
‘ጽቡቕ ኣለኻ ኪድ’ ኣይበሉንን።
‘ጽናሕ’ ዝበለኒ ሰብ ከኣ ኣይነበረን።
ዓርከይ ብምብጋሰይ ብጣዕሚ
ተሓጒሱ። ቅድሚ ክልተ መዓልቲ፡
“ንኺድ በል ቻው በላ” ምስ በለኒ፡
ገለ ነገር ተሰሚዑኒ። ቻው ክብላ ድዩ
ነይሩኒ - ወይስ ትም ኢለ ክኸይድ፡
ምውሳን ስኢነ። እብለካ ብዛዕባ’ዚ
ምሉእ መዓልቲ ክሓስብ ውዒለ።
ንኽንብገስ ክልተ መዓልቲ ገለ ምስ
ተረፈና፡ ክሰናበታ ኢለ ምስ ዓርከይ
ተበጊስና። ኣብ መንገዲ ግን እንታይ
ከም ዝሓሰብኩ “ኣይከይድን’የ!” ኢለዮ
ተመሊስና። ንኺድ ኢሉ ወጠጥ እንተ
በለኒ - ኣቕብጽ ኣቢለዮ።
ስለምንታይ?
“በዚ ምኽንያት ክብለካ ዝኽእል
ኣይመስለንን። ከም’ቲ ናይ ዝሓለፈ
እዋን ከብደይ ሓቦጭቦጭ ከይብለኒ
እየ ፈሪሐ መስለኒ። ፍቕሪ ካብ ልበይ
ምውጻእ ኣብዩ እምበር፡ ዳርጋ ክቐብጻ
ቀሪበ እየ። ከም ሓቂ’ኳ፡ ቅድሚ ኩሉ
ንዓኣ ክሰናበታ ይግበኣኒ ነይሩ። ሓው
ክዀና ነይሩኒ። ንእግረመንገደይ ከኣ
‘ኣጆኺ’ ኢለ መተባባዕኩዋ ነይረ። ግን፡
ገጻ ከይርኢ ፈሪሐ። ገለ ነገር ከልኪሉኒ.
. .”
እሞ ከይረኣኻያ ተበጊስካ?

ይቕጽል. . .

ሻድሻይ ክፋል

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 6 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ባህልን

ስነ-ጥበብን
ኣብርሃም ዘርአ (ወዲ-ሃለቃ)

ክሊሸ ኣብ ስነ-ጽሑፍ

ክልተኦም ኣካል ያታዊ ጥበባት
ሕብረተ-ሰብና እዮም። በሃልቱ ሓያላት
ኣብ ርእሲ ምዃኖም፡ ልቢ ሰባት
ናይ ምስራቕን ምምሳጥን ክእለት
ኣለዎም። እዞም ካብ’ቲ ሕብረተ-ሰብ
ዝበቘሉ ክኢላታት ሕላይን ድጒዓን
ብሞያ ጥበባቶም፡ ንሰባት ኣብ ዲቕ
ዝበለ ዝኽሪን ስምዒታትን ስለዝሸሙ
ዓቢ ኣድናቖትን ክብርን ኣለዎም።
ኣብ ቅድሚ ኣሽሓት እኩባት ሰባት
ሽዑ-ሽዑ ስለዝደርስዎም ድማ፡
ኣብ ብራናታት ብዙሓት ኣእምሮ
ወትሩ ምስ ተዘከሩ እዮም። ኣእምሮ
ብዝስርስር ርቕቕ ብዝበለ ኣገባብ
ስለዝገጥምዎም ድማ፡ ሰሓብትን
ተዘከርትን ይገብሮም።
ሕላይን ድጒዓን ክልተኦም ኣካል
ሕደማታት ስነ-ጥበባትና እዮም።
ክኢላታት ሓደምቲ ብመሳጢ
ኩርናዕን ቅርጽን ስለዝሃንጽዎም
ከኣ፡ እቲ ህዝቢ ንኽሕዞም ደረኽቲ
እዮም። ሕላያት ኣብ ከም ዝተፈላለዩ
ናይ ዓወትን ሓጎስን ኣጋጣሚታትን፡
ጽምብላትን ክበሃሉ እንከለዉ፡ ድጒዓ
ግን፡ ሓደ ፍሉጥ፡ በዓል ስልጣን፡
ፈቃር፡ ገባሪ ሰናይ፡ ምሁር፡ ጅግና፡
መራሒ ሃይማኖት፡ ቈልዓ... ንህዝብን
ሃገርን ኣገዳሲ ዝኾነ ሰብ ዝግበረሉ
ሕደማ መልቀሳዊ ስነ-ግጥሚ’ዩ።
መብዛሕቲኦም ሕላያት ብደቂ
ኣንስትዮ ዝተደርሱ ክኾኑ እንከለዉ፡
ድጒዓ ግን ብፍሉጣት ክኢላታት
ኣፋዊ ስነ-ግጥሚ ደቂ ተባዕትዮ
ሞያን ቅያን መዋቲ ንምግላጽ ዝግበር

ሕላይን ድጒዓን

ክሊሸ ዝብል ቃል ካብ ቋንቋ ፈረንሳ
ዝተወስደን ዝተራዕመን ኮይኑ፡ ንሓደ
ብተዳጋጋሚ ዝዝውተር ኣሰልቻዊ ቃላት፡
ሓሳባት፡ ድምጽታት’ዩ ዝውክል። ኣብ
ስነ-ጽሑፍ ሓሓሊፉ ክሊሸ ክዝውተርን
ክንጻባረቕን ንቡር’ኳ እንተኾነ፡ ኣመና
እንተተጋኒኑ ግን፡ ኣሰልቻዊ’ዩ።
መብዛሕትኡ እዋን፡ ክልሸ ኣብ ስነ-ጽሑፍን፡
ሜሎድን ብፍላይ ኣብ ግጥሚ፡ ሓጺር
ዛንታ፡ ቅብኣ፡ ልቢ-ወለዳት፡ ድርሰት ሙዚቃ፡
ድራማ፡ መደረታትን መግለጺታቶምን
ክዝውተር ይረአን ይስማዕን’ዩ። እዚ ከኣ፡
ብቐጻሊ ንዝተሰምዑን ንዝተዘውትሩን
ዝተመንዉ ተራ ቃላትን፡ ኣበሃህላታትን
ብምጥቃም ክልሸ የስዕብ።
ሓደ ደራሲ ግጥሚ ወይ ሓጺር ዛንታ፡
ዝተጠቕመሎም ተራ ሓረጋት፡ ሓሳባት፡
ገለጻታት፡ ኣገባባትን ኣበሃህላታትን ኣብ
ክንዲ ትደግም፡ ነቶም ዘይተዳህሰሱ
ወርቃውያን ቃላት ሃሰው ብምባል
ጽሑፍካ ምውራቕን ምንዳቕን እቲ ዝበለጸ
ይገብሮ። ቀደም ብካልኦት ፍሉጣት ስነ-

ጥበበኛታትን ሰባትን ንዝቐረበ (ዝተጻሕፈ)
ምድጋም፡ ኣንባቢ ሓድሽ ነገር ስለዘይረኸበ
ኣሰልቻዊ ይገብሮ። ኣሌክሳንደር ፑሽኪን
ዝገጠሞ፡ ኣመሪካዊ ገጣሚ ቻርለስ
ካንታልፖ እንተደገሞ እንታይ ትርጉም
ኣለዎ። ቅድሚ ነዊሕ ዓመታት ዘያሚ
ድምጻዊ መሓመድ ወርዲ ዝሓደሞ
ጣዕመ ዜማታት፡ ሱዳናዊ ድምጻዊ
መሓመድ ኣልሓሰን እንተደገሞ’ሞ

እንታይ ፋይዳን ሓለፋን ክህልዎ ይኽእል
ኢልኩም ትግምቱ?
ጸሓፍቲ ከም ዝገልጽዎ እንተኾይኑ፡
“ክልሸ ካብ ዘይዕትቡነት፡ ሕመቕን
ትህኪትን ዝነቅል’ዩ” ይብሉ። ንሓደ
ጽሑፍ ንዕኡ ዝገልጽን ዝልክዕን ኣብ
ክንዲ ትጽዕረሉን ትደኽመሉን፡ ዝተኸሸኑ
መግለጺታት፡ ትልምታት፡ ሓሳባት፡
መግለጺታት ከም ዘለዎ ኮፍ ተብሎ።
እንድሕር ደኣ ሓደ-ሓደ እዋን፡ ኣብ
ናይ ጥበብ ዝእንገደሎም መድረኻትን
ኣጋጣሚታትን ነስተውዕል ኮይንና፡
ዝንበቡ ግጥምታትን ዛንታታትን ወቓሕ-
ወቓሕ ይብሉኻ እዮም። ቅድምኡ
ከም ዝሰማዕካዮምን፡ ከም እትፈልጦምን
ከም ዘንበብካዮምን ኮይኖም ይስምዑኻ።
ምኽንያቱ፡ ብምሒር ምድግጋም ሓንጎልካ
ብዝኽሪ ሰኒድዎ ስለዝጸንሐ’ዩ ሓድሽ
ዘይኮነካ። እቲ ዝቐርብ ትሕዝቶ ስነ-
ጽሑፋት ተመሳሰልቲ ዛዕባታት ኮይኖም
ትረኽቦም። ኣብ ክንዲ ግዜን ሓሳባትን
ኣጥፊእካ ጽሑፋትካ ምውርጻጽ፡ ኣብ
ቅድመኻ ንዝጸንሑኻ ኣብ መዓልታዊ
ሂወት ኩሉ ሰብ ዝጥቀመሎም ተራ
ገለጻታትን ኣበሃህላታትን ከም መንደቕ
ኳና ስንዕ-ስንዕ ተብሎም። ኳና መንደቕ
ከኣ ዕድመ ስለዘይብሉን ቀልጢፉ
ስለዝፈርስን ከቘጥዓካ ግድን’ዩ። ምኽንያቱ
መንደቕ ክሊሸ ስለዝኾነ።
ንሓደ ኣንባቢ ክልሸ ዘጋጥሞ፡ እቲ
ሕብረተ-ሰብ ናይ ነዊሕ ዘመናት፡ ክጥቀመሉ

ንዝጸንሐ ፍሉጥ ሓረጋዊ መግለጺታት
ምስ ዝደጋግሞ’ዩ። እዚ ማለት ከኣ፡ ኣንባቢ
ፍልይ ዝበለ ጥበባዊ ባእታ ስለዘይረኸበሉ
ነቲ ጽሑፍ ከየንበበ ክዓጽፎ ግድን’ዩ።
ንምንታይ መጻሕፍትና ዘየንበቡ ኢልካ
ክትቍጣዕን በትሪ መልሓስ ከተልዕልን
የብልካን። እቲ ኣንባቢ ዝፈልጦም ልሙዳት
ቃላት እንተደኣ ኣምጺእካሉ ብኸመይ
ከንብቦ ይኽእል’ሞ። ብዙሓት ኣብነታት
ከነልዕል ንኽእል’ኳ እንተኾንና፡ ከም ኣብነት
ኣብ ግጥሚ እንተደኣ ወሲድና፣ ሃሪ ጸጉሪ
ርእሳ፡ ሸኾና ብተይ፡ ጋመይ ወለሎ፡ ክሳድ
ብርለ፡ ወይኖ’የ ወይኖ፡ ማዕተቦ፡ ኩሕልቲ
ዓይኒ፡ መዓር ወለላ፡ ዘንዶ’የ ዘንዶ፡ ኣጻብዕታ
ሰቲ፡ ስና ጉራማይለ፡ ሽምጣ ለሚንየ፡ ስና
ጸባ፡ ዓይኒ ዕንጉለ... ክንወስድ ንኽእል።
ከምዚኦም ዝኣመሰሉ ቃላት ዝጥቀሙ
ገጠምቲ ድማ፡ ማእለያ የብሎምን። ደረስቲ
ግጥሚ ናይ ብሓቂ ድዮም መለክዒ ጽባቐ
ቃላት ሃሰው ኢሎም ስኢኖም ንዓኦም
ዝግደፍ ሕቶ’ዩ። ንሰማዕቶም ዝኸውን
ሓድሽ መለሳ ቃላት፡ በቃ ቀቢጾም ማለት
ድዩ? እዚ ካብ ዘይምግዳስን ብትህኪት
ዝተላዕጠጠ ሓንጎል ሒዝካ ምኻድን ጥራይ
ኮይኑ ይስማዓኒ። “ንሓደ ጥበባዊ ስራሕ
ደጋጊምካ ግዜ ኣጥፊእካ ዘይምስራሕን
ዘይምጽዓርን ጥራይ’ዩ ክኸውን ዝኽእል”
ዝብል መደምደምታ ኣለኒ። ሰማዒኮ
ሓድሽ ነገር ናይ ምስማዕን ምርኣይን
ባህርን ድሌትን’ዩ ዘለዎ። ፈጠራዊ ዕዮ
ንምስራሕ ድማ፡ ካልእ ሸነኽ ምጥማት
ኣገዳሲ ይመስል። ነቲ ንሱ ዝፈልጦ፡ ኣብ
ሓጺር እዋን ደሪስካ ከም ሓድሽ ስራሕ
እንተሂብካዮ ደኣ ከመይ ኢሉ’ሞ ክርእዮ
ትሓስብ? ከም ዝሰላቾ ከኣ ርዱእ’ዩ።

ከም ኣብነት ሓደ ኣኼባ ዝመርሕ
ሓላፊ፡ መደረኡ ሰሓቢ ንክኸውን ብቑዕን፡
መዳርን ናይ ምብህሃል ክእለቱ ከኣ ሓያል
ክኸውን ኣለዎ። ናይ ካልኦት ክኢላታት
ፍሉይ ኣበሃህላታት ዝበልዎን ዝገበርዎን
ኣገላልጻታት ምጥቃም ምስልቻው
ስለዘምጽእ። እንተደኣ ተዓዚብና ኣለና፡ ገለ
መደርቲ ሰባት ንኣሽሓት ህዝቢ ኣኪቦም፡
ህዝቢ ምንቕ ከይበለ፣ ሰለስተ ኣርባዕተ ሰዓት
ሃህ ኢሉ ብኣንክሮ ከም ዝሰምዖም ይገብሩ።
እዚ ድማ፡ ኣብ ክእለትን ሜላ ጥበብን
ናይ’ቲ ዝምድር ዘሎ ሰብ ዝምርኮስ’ዩ።
እቶም ናይ ካልኦት ሰባት ኣበሃህላ ከም ዘለዎ
ዝደግሙ ግን፡ መሳጥነት ስለዘይብሎም ወላ
ንሓጺር ግዜ ተጸሚሙ ክሰምዖም ዝኽእል
ኣካል የለን። ክልሸ ስለዝፈጥሩ ኣሰልቸውቲ
ይኾኑ።
ኣብ ጽሑፍካ ብብዝሒ ክሊሸ
ምርኣይ ጻዕሪ ዘይምግባር ማለት’ዩ። እዞም
ዝጠቐስናዮም ሓረጋት እምበኣር፡ ካብ

ምሒር ምድግጋም ዝተላዕለ ጽሑፋት
ክፍሕሽዉን ተነባብነቶም ክሃስስን ንቡር’ዩ።
ሓደ ነገር ግን ኣሎ፡ ኣንባቢ ነዞም ቃላት
ኣብ ቀዳሞት ጸሓፍቲ ስለዝፈልጦም፡
እቶም ብድሕሪኦም ዝመጽኡ ካልኦት
ደረስቲ ወላ እንተተጠቐሙሎም ጌጋ
ዝብሎም ሰብ የለን። እቲ ምኽንያት
ነዞም ኣበሃህላታት ከም ቅቡል ገይሩ
ስለዝወስዶም። እቲ ቀንዲ ጌገኛ ከኣ፡ እቲ
ህዝቢ ዘይኮነስ፡ እቶም ደገምቲ እዮም።
ብፍላይ እቲ ተገዲሱ ዘንብብ ሰብ፡ ቀደም
ዝፈልጦም ዘርኢ ቃላት ትሰዅዓሉ’ሞ ካብ
ምንባብ እቲ ጽሑፍ የቋርጽ። ንዝበለየን
ዝኣረገን ምድግጋም ትርጉም ስለዘይብሉ።
ክሊሸ፡ ተኸሺኑ ከም ዝጸንሓካ መግቢ
ጌርካ ምግላጹ ይከኣል። ድርሰት ጽሑፍ
ተነባቢ ንክኸውን እምበኣር፡ ክሊሸ ሓደ
ካብ ዘይስነ-ምግባራዊ ጠባያት ጽሑፋት
ስለዝኾነ ክውገድ ተመራጺ’ዩ።

ዝነበረ ኣገራሚ ጥበብ’ዩ። ሕላይ
ኣዘናጋዒ፡ ነቓፊ፡ ነኣዲ፡ ኣፋቃሪ...
ትሕዝቶ ክህልዎ እንከሎ፡ ድጒዓ ግን፡
መብዛሕቲኡ እዋን፡ ናይ ምስቁርቋር
ትሕዝቶ ኣለዎ። ብፍላይ ገለ ሓለይቲ
ሕላያትን፡ ደጓዕቲ ድጒዓን ብምልከት
ያታዊ መሳርሒታት ሙዚቃ
ይገጥሙን ይሕድሙን ስለዝነበሩ፡
ንልቢ ሰባት ተንካፊ’ዩ።
ከም ኣብነት ነዛ እትስዕብ ዛንታ
ነንብብ። ጸግዒ ደግያት ሃይሉ
ተወልደመድህን ከም ዝነበረ ዝንገረሉ
ፍሉጥ ሃራሚ ጭራ ዋጣ ጥዑምዝጊ
ዝተባህለ ኣዝማሪ፡ ዝገበሮ ሕላይ
ንተዓዘብ። ቅድም ክብል ንራእሲ
ወልደሚካኤልን ንሰራዊቶምን፡
እኒ በዓል ወልደሚካኤል በዓል ዒታ
ሚታ
ተኣኪቦም ዘየጽንዑ ዋልታ..
ክብል ጸሪፍዎም ብምንባሩ፡ ኣብ
ትሕቲ ራእሲ ወልደሚካኤል ወደቐ።
መሬት ምስ ጸበበቶ ብትካዘን ጣዕሳን
ኣብ ቅድሚ ራእሲ ከምዚ ዝስዕብ ናይ
ይቕረ ሕላይ ብዋጣኡ ከም ዘስመዐ
ድማ ይንገረሉ።
ከመይ ኢኻ ወልዱ ብተይ ጊኒ
እንሆልካ ገመድ ሕነቐኒ
እንሆልካ ጉድጓድ ቅበረኒ
እንሆልካ ካራ ሕረደኒ
እንሆልካ ወጮ ግነዘኒ
ኣንታ ከምዚ ትኾንዶ መሲሉኒ
ኣየስሕትካ ሰይጣን ኣስሒቱኒ።

ከመይ ኢኻ ኣንታ ብተይ ጊኒ
ማይ ምዒጕካ ትዋጋእ ከም ቅርኒ
ተመልሚልካ ዝዓበኻ ከም ወይኒ።
ከመይ ኢኻ ኣንታ ሹም ጎሚዳ
እምበይተይ ኢለኒ ንዓኻ ክወልዳ
ኣሰሓይታ ወሊደን ዘይከርደዳ
ነጎዳ ወሊደን ዘይነደዳ
በታኽ ጅማት ሰባር በረኾዳ
ሰናድርካ ዝትኩስ በድራጋ
ወትሩ ሓድሽ ወትሩ ጻዕዳ
ምስ ኮረየ ዘውጽእ መንጉዳ
ክንደይ ዓቐብ ገበርካዮ ሜዳ።
ዘይድፈር ክቡር በዓል ዓመት
ካብ ሰማይዶ ወሪድካ ብገመድ
ካብ ምድሪዶ ፈሊሕካ ብሓመድ
ምቕታል ምቕታሉስ ምሕረት
ልመድ።
ዓርኪ ፓሻ ዓርኪ በዓል ምስሪ
ኣኪቡ ሂቡካ ሰናድሪ
ጠበንጃኻ ዘይብሉ ቆጻሪ።
ክብል ሕላይ ከም ዘስመዐ ካብ ኣፍ
ብዙሓት፡ ብዝረኸብናዮ መጽናዕቲ
ከነረጋግጽ ክኢልና ኢና። ብተወሳኺ
ንዘልዓልናዮ ዛዕባ ሕላይን ድጒዓን
ብኣብነት ክጥዕመና፡ ካብ ራእሲ
ወልደሚካኤል ከይወጻእና ነዚ ዝስዕብ
ንከታተል። ራእሲ ወልደሚካኤል

(ጎሚዳ)፡ ኣንጻር ዝተፈላለዩ ገዛእቲ
መሳፍንትን ካልኦትን ከምዘይ መከተን
ከምዘይ ተዓወተን ኣብ መወዳእታ፡
ብራእሲ ኣሉላ ተታሊሉ፡ ተቐፊዱ
ምስ ወደቐ ንሕልፈቱ ርእዩ ሓደ

ደጓዒ ዝበለሉ ነቕርበልኩም። ናይ’ዚ
ጣዕሳን ምስቁርቋርን ዝተሓወሶ ናይ
ጅግንነት ደጒዓ፡ በሃሊኡ መን ምዃኑ
ክሳብ ሕጂ ክፍለጥ ኣይተኻእለን።
እቲ ሽዑ ዝገበረሉ ድጒዓ፡
ወልደሚካኤል ኣንታ በዓል ጋዶ
በዓቲ እንዳ’ቦኻ ኣይዳራሽንዶ
ዳዕሮ እንዳ’ቦኻስ ኣይፈርንዶ
ጫቕምጠ እንዳ’ቦኻ ኣይቆሎንዶ
ምልዖ እንዳ’ቦኻ ኣይሃንዛንዶ
ብርኩታ እንዳ’ቦኻ ኣይጎጎንዶ
ሰሳሕ እንዳ’ቦኻ ኣይጤልንዶ
ዓጋዜን እንዳ’ቦኻ ኣይጤልንዶ
ገመል እንዳ’ቦኻስ ኣይበቕልንዶ
ኣጎዛ እንዳ’ቦኻ ኣይፈርግንዶ
ንመታለሊ ኣሚንካ ትኸዶ
ኣብ ማእከል በረኻ ዘይትመኹዶ
ብጉራዴኻ ዘይትጎምዶ
ንምንታይ ምኽንያት እትኸዶ
ኣንታ ወልደሚካኤል ኣንታ በዓል
ጋዶ
ሎሚ ምስ ተቐፈድካ ይሓይሽዶ
ኣየ መዓት ባዕልኻ ትወልዶ
ሕሰብ’ሞ ባዕልኻ ፍረዶ።
በጎስ እንከለካ ጽኑዕ መሬት
ሓልሓል እንከለካ ጽኑዕ መሬት
ምሉእ ባርካ እንከሎ ጽኑዕ መሬት
ኣከለ እንከለካ ጽኑዕ መሬት
ሰምሃር ሰንሒት እንከሎካ ጽኑዕ
መሬት
ሓማሴን እንከለካ ጽኑዕ መሬት
ሰራየ እንከለካ ጽኑዕ መሬት

ሰናድር እንከላካ ጽሩይ ብረት
ወጀግራፍ ከለካ ጽሩይ ብረት
ኣብ መሬትካ ዘይትገብሮ ኩረት
ምስ ትንፋሱ ዘይትቐብሮ ኣብ
መሬት
እንታይ ኣእተወካ ኣብ ሰንሰለት
ኣየ ውርደት ኣየ ዓቢ ሕፍረት።
ኣዝማችዶ ኢሉካ ኣይመውትን
ደጃዝማችዶ ኢሉካ ኣይመወትን
በረንበራስዶ ኢሉካ ኣይመውትን
ዓቄታይዶ ኢሉካ ኣይመውትን
ዕድልካ ክትርእስ ዘይትፍትን
ንሰናድርካ ኣእትኻለን ዝርግ ብትን
ሕጂዶ ይሓይሽ፡ ሰፈርካ ምስ ኮነ
ጸልማትን በዓትን
ሎሚዶ ይሓይሽ ሓሳብካ ምስ በለ
ዝርግ ብትን
ኣእምሮኻ ምስ በለ ናብትን
ናብትን
ዓይንኻ ምስ በለ ኣይጥምትን
ልብኻ ምስ በለ ኣይምልከትን
ስማዕ ክመኽረካ ኣይተስተንትን
ቀደም ሓሊፉ’ዩ ሓበንን ኲርዓትን
ቀደም ሓሊፉ’ዩ ዓወትን ኲናትን
ቀደም ተሪፉ’ዩ ዝናን ሽመትን
ይገዝእዋ ኣለዉ ጓኖትን ገዛእትን
ስማዕ ክመኽረካ ሕጂ
ኣይተስተንትን
ከይትውስኽ ሓዘንን ውርደትን
ወልደሚካኤል ኣንታ በዓል ጋዶ
ሕሰብ’ሞ ባዕልኻ ፍረዶ......
ብምባል፡ ንግርህነትን ምትላልን ልቢ
“ጎሚዳ” ሓያል ዝኾነ ድጒዓ ከም
ዝገበረሎም ይፍለጥ።

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 7 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ኣያ ሸውዓተ ቀርኑ

ኣብ ውሽጥና ዘሎ ንግዳም ክወጽእ
ዝግባኦ ፈሳሲ ኩሉ፡ ነናቱ መውጽኢ
ወይ መፍሰሲ ኣለዎ። ደም ግና
የብሉን። ክፈስስ ስለዘይብሉ መፍሰሲ
ኣይተፈጥረሉን። ደም ካብ’ታ ዋና
ኣመሓዳሪቱ ዝዀነት ልብና እኳ
ብዘይ ኣገባብ ክፈስስ ኣይግባእን። ካብ
መስመሩን መትረቡን ኣይከይድን እዩ።
ኩሉ ልብና ብእትመርሖን ብእትጓስዮን
እዩ ዝኸውን።
ስለ’ዚ፡ ንሕና ድማ ብትኹረት
ንጓስያ። ልብና፡ ካብ ኣደነቕቲ ክፋላት
ኣካልና፡ ኣብ ቅድሚት እትስራዕ
ሞተረ እያ። እቲ ንሳ እትዓዮ ወሳኒ
ብምዃኑ ጥራይ ዘይኰነ፡ ዕዮ ደው
ዘይተብል ምዃና እውን እዩ። ደምን
ልቢን ዘይነጻጸሉ እዮም። ደም ብዘይ
ልቢ፡ ልቢ ብዘይ ደም፡ ንሕና ብዘይ
ክልቲኦም ክንበር ኣይከኣልን።
ልቢ ካብ ስራሕ ምብኳር ማለት፡
ንባዕላን ነቲ ትናብዮ ግዙፍ ኣካልናን
ጽቡቕ ኣይኰነን - ሞት እያ ትስዕቦም።
ኣዒንትና የዕርፋ እየን፡ እዝንና ይዛነ፡
መልሓስና እውን ከምኡ ስራሕ
ትፈትሓሉ ኣሎ። ልቢና ግን ወይከ
ካብ ስራሕ ፍንትት ኣይትብልን።
እቲ ተመሳሳሊ ከም ናታ ስራሕ
ዘለዎ ሳምቡእ እውን እንተኾነ ክንደኣ
ኣይነጥፍን። ንሱ ኣብ ደቒቕ ዝዓዮን፡
ንሳ እትጐዮን ናይ ሰለስተ ዕጽፊ ዝያዳ
ኣለዎ። ልቢ፡ ጽሩይን ረሳሕን፡ ጥዑይን
ሕሙምን ደም እናመዓጐት ክትሰርሕ
እትነብር ፍጥርቲ እያ።
ብዘይ መግቢ፡ ብዘይ ማይ፡
ምናልባት ንመዓልታት ክንጸንሕ
ንኽእል ንኸውን። ብዘይ ኦክስጂን
ግና ንደቓይቕ ኢና እንጸንሕ። ልብና
ድማ እያ ነቲ ኦክስጂን ናብ ዝድለ
ከምዝበጽሕ እትገብር። ነፍሲ-ወከፍ
ህርመት ልቢ፡ ህይወት ዝዘርእ ደም
ናብ ምሉእ ኣካል ይጭንጉዕ፡ ደም
ድማ ህይወት ከም እትቕጽል ዝገብር
ባእታታት ተሰኪሙ ይኸይድ። እቲ
ትጭንጕዖ ደም እዩ ጽሩይ ኣየርን
መግቢን ሒዙ ናብ ኩላ ኣካላትና - ዋላ
ናብ ልቢ ዝኸይድ። እወ ንሳ እውን
ንባዕላ ካብ ባዕላ እናተመገበት እያ ዕዮኣ
እተከናውንን እትቕጽልን።
ልቢና ብዕድመ ካባና ትዓቢ፣
ህርመታ፡ ሸውዓተ ወርሒ ቅድሚ

ብቘልዑና እንከሎና፡ ሓንቲ “ኣያ
ሸውዓተ ቀርኑ” ትብል ጽውጽዋይ
ትዝንተወልና ነይራ። ቅድሚ ኩሉ
ድማ፡ እቲ ሸውዓተ ኣቕርንቲ እዩ
ዝዕጅበና ዝነበረ። እቲ ምንታይ፡ ንሕና
ኣብ ከባቢና ዘለዉ ኣቕርንቲ ዝውንኑ
እንስሳታት፡ ከክልተ እዩ ዘለዎም።
ናይ’ዚ ግና ሸውዓተ። እዚ ሸውዓተ
ቀርኑ፡ ሓንቲ ብውኻርያ ትሕሎ ዒላ
ማይ ነበረቶ እሞ፡ ውኻርያ ነቶም
ትመልኮም ትኽልክሎም ነበረት።
ሓደ ትፈርሖ ግን መጺኡ ማይ
ሰተየ። ከይትነግረሉ ፈርሓቶ፣ ን‘ኣያ
ሸውዓተ ቀርኑ’ እውን ከምኡ። ኣብ
መወዳእታኡ ግን ተጣበበት - “ኣያ
ሸውዓተ ቀርኑ ማይካ ተወረረ” ኢላ
ደረፈት። ብማዕዶ ኰይኑ ሰሚዑዋ
“ኣንቲ እንታይ ኢኺ ትብሊ ዘሎኺ?”
እንተበላ፡ ወዮ ማይ ዝሰቲ ዝነበረ
ነጊርክለይ ከይብላ “ደርፊ ዓድና እየ
ዝደርፍ ዘለኹ” ኢላ ትምልስ።
ኣማስያኡ ግና ኣያ ሸውዓተ ቀርኑ
ተረዲኡዎ ጎዪዩ ብምምጻእ፡ ነቲ ማዩ
ዝሰተየሉ ተባእሶ። ብሸውዓተ ቀርኑ
ገይሩ ድማ ዘጋጊሉ ቀተሎ። እቲ ዕላል
በብከባቢኡ ነናቱ ኣዘናትዋ ይህልዎ
እዩ። ግና እቲ ቀንዲ ትምህርቲ፡ ንናትካ
ትዋግኣሉን ትደምየሉን ምዃንካ
እናመሃረት ዘዕበየትና ጽውጽዋይ
እያ። ዛዕባና፡ ብሓቂ ሸውዓተ ቀርኑ
እንስሳ ኣሎ ድዩ? ኣበይከ ይርከብ?
ባህሪያቱን ኣነባብራኡን እንታይ
ይመስል? ዝብል እዩ።
ሸውዓተ ቀርኑ ወይ ‘ሙስ’ ካብ
ዝገዘፉ ዓሌት ዓጋዜን እዩ። እቲ
ኣውራ ዝገዘፈ ዓሌት ድማ ኣብ
ኣላስካ - ሕቡራት መንግስታት
ኣመሪካ ይርከብ። ክሳብ 2-3 ሜተር
ቁመትን 816 ኪሎ-ግራም ክብደትን
ኣለዎ። ሸውዓተ ቀርኑ፡ ኣብ ጫካታት
ሰሜን ኣመሪካ፡ ኣብ ኤውሮጳ ድማ
“ኢልክ” ብዝብል ስም ኣብ ሃገራት
ስካንድነቭያን ይርከብ። ኣብ ሳይበርያ፡
ደቡብ ኤስያ እውን ኣሎ። ብሓፈሻ
ኣብ ኣመሪካ፡ ኤውሮጳን ኤስያን
ይርከብ። ቅርጺ ኣካላቱ ክግለጽ
እንከሎ፡ መንጉዳ ዝመስል ሰፊሕ
መንኩብ ይውንን። እቶም ነዋሕቲ
መሓውሩ፡ ጸፊሕን ሰፊሕን ሸዀና
ስለዝውንኑ፡ ክኢላ ሓንባሲ ንክኸውን
ካብ ዝሕግዝዎ እዮም። እዚ ጥራይ
ዘይኰነ፡ ኣብ ረግረግ ዓዘቕቲን፡ ኣብ
ዓሞቕቲ ቦታታት በረድን፡ ብዘይጸገም
ንኽጐዓዝ እውን ይሕግዝዎ እዮም።
ተባዕታይ ሸውዓተ ቀርኑ - ‘ኣንትለር’
ማለት ዓጽቀ-ቀርኒ ይውንን። ዓጽቀ-
ቀርኒ፡ ኣብ ሓደ ጸፊሕ ነገር ዝጨንፈሩ
ሓያሎ ኣቕርንቲ ማለት እዩ። ልክዕ
ብተምሳል ከብዲ ኢድን ኣጻብዕቲን
ክግለጽ ይኽእል። ስለ’ዚ፡ ሸውዓተ
ቀርኑ፡ ከም ኩሎም ካልኦት ወነንቲ
ኣቕርንቲ ዝዀኑ እንስሳታት፡ ክልተ
ኣቕርንቲ እኳ እንተሃለዎ፡ እቶም
ክልተ ኣቕርንቲ ጨናፍር ዘለዎም
ብምዃኖም - እቲ “ኣንትለር” ዝበሃል
ኣቕርንቱ፡ ኪኖ ሸውዓተ እውን
ዝበጽሕ እዩ።
እዚ ካብ ክልተ ቀርኒ ዝጨንፈረ
ኣንትለራት፡ ለቓቒብካ እንተዝዕቀንን
ብሓደ እንተዝምዘንን ክሳብ 6 ሜተር
ንውሓት፡ 39 ኪሎ-ግራም ክብደት
ክበጽሕ ይኽእል። እዞም እንስሳታት
እዚኣቶም፡ ነዚ ኣቕርነቶም መታን
ጸዓት ክዓቊር ኣብ እዋን ሓጋይ
የርግፍዎ እዮም። ኣብ ጽድያ ድማ

ዝሕልወካ ‘ደምካን

ልብኻን’ ሓሉ!

መሊሱ ይጥጥዓሎም። ኣብ ውሽጢ
ክልተ ሰለስተ ወርሒ ከኣ እኹል
ይኸውን። እዚ፡ ካብ ናይ ዝዀነ
እንስሳ ክፋል ኣካላት፡ እቲ ዝቐልጠፈ
ኣብ እኹል ዕብየት ዝበጽሕ ኣካሊት
ይገብሮ። ኣብ ኣንስተይቲ ወይ ላም
እዚ ሸውዓተ ቀርኒ ልሙድ እኳ
እንተዘይኰነ፡ ሳሕቲ ከም ተርእዮ
ይረአ እዩ። እዚ ድማ፡ ምስ ምዝባዕ
ሆርሞናት ዝመጽእ ምዃኑ እዩ
ዝግለጽ።
ሸውዓተ ቀርኑ፡ ካብ በላዕቲ ሳዕሪ
ክኸውን እንከሎ፡ ካብኡ ናብኡ
ድማ ‘ኣርቃይ’ ኣመና ዝፈቱ ምዃኑ
ይግለጽ። እቲ ካልእ ፍሉይነቱ፡ ዋላ
እኳ ካልኦት ኣቑጽልቲ እውን
ዘየናሕሲ እንተዀነ፡ ኣብ ውሽጢ
ብዙሕ ዓሚቚ ዘይኰነ ማይ ንዘሎ
ሳዕሪ፡ ርእሱ ኣብ ውሽጢ ማይ
ኣእትዩ ንክምገብ ኣይጽገምን። እዚ
እውን፡ ካብ ፍሉይ ትዕድልቱ እዩ።
ኣብ ሸውዓተ ቀርኑ፡ ብእኩብ ምንባር
ዝውቱር እኳ እንተዘይኰነ፡ ስሕት
ኢልካ ክሳብ ሰለስተ-ኣርባዕተ ብሓደ
ይረኣዩ እዮም። እንተዘይኰይኑ፡
በብንጽል እዮም ዝነብሩ። ተጠራጠርቲ
እዮም - ክምገቡ እንከለዉ፡ ትም
ኢሎም ተረኽበ ኢሎም ኣብ ምብላዕ
ኣይጽመዱን።
ከባቢኦም ብምጽናዕን ብምቕላብን
እዮም ዝምገቡ። ኣእምሮኦም
ምሉእ ብምሉእ ኣብ ምብላዕ
ጥራይ ኣይስረቕን። ኣራእሶም ክብ
ኣቢሎም ብምምዕዳው ይጸናተዉ።
ድቢን ተኹላን እቶም ቀንዲ
ሃደንቶም ክዀኑ እንከለዉ፡ ብፍላይ
ንምራኹቶም፡ ኣመና ጐዳእቲ ካብ
ዝዀኑ እንስሳታት እዮም። ሃዳናይ

ሰብ ከኣ‘ባ ጸላኢኦም። ንሓደ ድሉው
ዝራብዕ ሸውዓተ ቀርኑ፡ ምናልባት
ብሕማም ዝተሰነፈ እንተዘይ ኰይኑ፡
ተኹላ ኣይደፍሮን እዩ። እንተ ሰብ
ካብ ጥንቲ ኣትሒዙ ምስ ሃደኖ እዩ።
ኣብ ምውሳብ፡ እዞም ተነጻጺሎም
ዝነብሩ እንስሳታት፡ ተባዕታይን
ኣንስተይትን ኣብ ዝደላለዩሉ እዋን
- ብምንቃው እዮም ዝረዳድኡን
ድሌታቶም ዝገላለጹን። እቲ ድምጺ
ናይታ ኣንስተይቲ ሰሚዑ ናብኣ ዝኸደ
ተባዕታይ፡ ብኻልእ ሸነኽ መጺኡ
ኣብኡ ዝበጽሐ ካልእ ተባዕታይ
እንተጸኒሕዎ፡ ናይ ግድን ክሳብ
ሓዲኦም ስዩም ዝብል ወይ ዝመውት፡
ክፋለም ኣለዎ። ኣብ መወዳእታ
እቲ ዝሰዓረ እዩ ምስኣ ዝዋሰብ።
ብኸምዚ ድማ እቲ ኣርሓ ወይ ኣብ
ኣፍላ ንእስነት ዘሎ ዝራብዕ፡ ምስ
ሓያሎ ኣንስትዮ ክዋሰብ ይኽእል።
ኣብ ጽድያ ድማ፡ እታ ኣንስተይቲ
ሓደ ምራኽ ሳሕቲ ድማ ማንታ
ትወልድ። ኪኖ እዚ ብዝኸደ ኣመና
ሳሕቲ ብዝዀነ ተርእዮ እውን፡ ክሳብ
ሰለሰተ ምራኹት ይወልዳ እየን። እቲ
ምራኽ፡ ክሳብ ዝስዕብ ወቕቲ፡ ምስ
ኣደኡ ጸኒሑ ባዕሉ እንተዘይከይዱ፡
ክትሰጎ ተኽእሎ ኣሎ።
ሸውዓተ ቀርኑ፡ ንሰብ ተጓዳኢ እኳ
እንተዘይኰነ፡ ሳሕቲ ንሰብ ዝጥሕረሉን
ዝወግኣሉን ኣሎ። ንሱ ድማ፡ እቶም
ሰባት ኣመና ምስ ዝርብሽዎ፡ ብሕልፊ
ድማ ከልቢ ሒዞም ዝስዕብዎ እንተደኣ
ኣለዉ እዩ - ኣንጻሮም ዝኸይድን
ዝደፍሮምን። ሸውዓተ ቀርኑ ከም
እንስሳ ዘቤት ክሰልልን፡ ገሪዑ ሰረገላ
ክስሕብን ዝኽእል እንስሳ እዩ።
Encyclopedia

ምውላድና ይጅምር። ስራሕ ልቢ
ገና ቅድሚ ምውላድና ይፍልም ኣሎ
ማለት እዩ። ንባዕላ ልቢኸ መዓስ እያ
ትፍጠር? እንተደኣ ኢልና ድማ፡ ገና
እቲ ድቂ ናይ ሸሞንተ ሰሙንን 2.5
ሰንቲ ሜተር እንከሎን ክትምዕብል
ትጅምር። እዚ እቲ ክልተ ዓበይቲ
መትኒታት ደም ገና ከይማዕበለ ማለት
እዩ። ነቲ ናብ ምሉእ ኣካላትና ዝበጽሕ
ደም፡ ኣብ ደቒቕ 4.7 ሊትሮ፡ ኣብ
መዓልቲ ድማ 7600 ሊትሮ፡ ኣብ
ሰብዓ ዓመትና እውን 193 ሚልዮን
ሊትሮ፡ ንኽትጭንጉዕ ክልተ ቢልዮንን
ፈረቓን ግዜ ትሃርም።
ንክንድ’ዚ ዝኣክል ብዘይ ዕረፍቲ
ዝኽፈት ዝዕጾ ጭዋዳስ - ከመይ
ዝበለ ጭዋዳ ኾን እዩ ኢልና፡ ብዛዕባ
ልቢናን ጭዋዳታት ልቢናን ሓሲብናዶ
ንፈልጥ? እወ፡ ጭዋዳታት ልቢና፡ ካብ
ካልእ ጭዋዳታትና ፍልይ ዝበለ እዩ።
ጭዋዳታት ልቢ፡ ገለ ከም ቀንዲን
መራሕቲን ዝዀኑ ‘ሰል’ ዝውንን እዩ።
እዞም ‘ሰላት’ እዚኣቶም፡ ዝጭበጡን
ዝዝርግሑን ክዀኑ እንከለዉ፡ እቲ
ምጭባጥን ምዝርጋሕን ንባዕሉ፡ ብስሩዕ
ህርመት ዝስነ እዩ። ሓላፍ ዘላፍ
የብሉን። በሉ እስከ ኣስተውዑሉ’ሞ፡
ንሕናኸ ክሳብ ክንደይ ኢና ንስራሕና
ብስሩዕ ብዘይ ሓላፍ ዘላፍ እንትግብር.
. .? ነቲ ስሩዕ ስራሕ ንምስራሕ፡ እቶም
ጭዋዳታት ዘጥፍእዎ ጸዓት፡ ተዋህሊሉ
ንሓደ መዓላ እንተዝውዕል፡ ንሓንቲ
1400 ኪሎ-ግራም ትምዘን መኪና፡
ሰፍሲፉ ንሰለስተ ደቒቕ ኣብ ኣየር
መጽነሓ።
ስለ’ዚ፡ ካብ ልብና እንመሃሮ ብዙሕ
እዩ። በቲ ሓደ - ክሳብ ክንደይ ኣብ
ስራሓ ውፍይቲ እያ ክንብል እንከሎና፡
ንእትሰርሖ ብስሩዕ ምስራሕ እውን
ካብኣ ክንወርሶ ዘሎና እዩ። እዚ ድሕሪ
ምግባርና፡ ነታ እዚ ኩሉ እትሰርሕን
ምእንቲ ህላወና ዕረፍቲ ዘይብላን
ልብና፡ ሓገዝና ከይንፈልየላ። ክትጓስየና
እንተደኣ ኰይና፡ ንሕና እውን ክንጓስያ
እዩ ዘሎና። ልብና ንዓና እያ ንሕና
ድማ ንዓኣ። እንተ ኣጥዒናያ፡ ብጥዕናና
ከም እንቕጽል እትገብርን፡ ረብሪበ
ከይበለት እትጐዓዝን እያ’ሞ ትጓስየና
ልቢና ንጓሲ።
readers digest

ብሂላት ዘይተፈልጡ ለባማት
ነብስኻ ንኽትኣምን ኣብ ካልእ
ኣይትመርኰስ፡ ንስኻ ካልእ ሰብ ኢኻ።
ስለ’ዚ ካልእ ሰብ ብዝመልኣ ነብስኻ፡
ንስኻ ክትከውን ኣይትኽእልን።
- ሓድሽ ነገር ምሕሳብ ፍሉይ
ህያብ ኣይኰነን። እንታይ ደኣ፡ ነቲ
ኣብ ውሽጥኻ ዘሎ ዓቕሚ እንታይ
ዓጊትዎ ኣሎ ምፍላጥን ዘይምፍላጥን
እምበር።
- ሓደጋ እንተዘይ ሃልዩ ተባዕ
ክትከውን ቀሊል እዩ። መከራ እንተዘይ
ሃልዩ እውን፡ ርህሩህ ክትከውን
ኣይከብድን። ስለ’ዚ ህዱኣት እዋናት፡
መን ምዃንና ክገልጹና ኣይክእሉን
እዮም። ንዓና፡ መንነትና ዝገልጹናን
ዘፍልጡናን፡ እቶም ዝገጥሙና
ብድሆታት እዮም’ሞ፡ ንዓኣቶም
ብኸመይ ንብድሆምን ግብረመልሲ

ንህበሎምን ንሕሰብ።
- ግዜ፡ ክትዕቅቦ እምበር፡ ደው ከተብሎ
ዝከኣል ኣይኰነን፡ ግዜኻ ዓቅብ። ግዜኻ
ምዕቃብ ማለት ድማ፡ ንስራሕካ ኣብ
ሰዓቱን ኣብ ዝተመደበሉን ምስራሕ
እዩ እምበር፡ ንግዜ ከዚንካ ኮፍ ተብሎ
ማለት ኣይኰነን።
- ንጎረቤተይ፡ ንግሆን ምሸትን
ኣብ ደምበኡ ጥልዕ ጉንብስ ክብልን፡
ኣትክልቲ ክዀሳኹስን እንከሎ
ይስሕቆ ነይረ። ሎሚ ድማ ንሱ
ይስሕቀኒ ኣሎ። ምኽንያቱ፡ ሎሚ
ንዓይ ከም ናቱ ጽቡቓትን ጥዑያትን
ኮመደረ የብለይን። ሓኪመይ ድማ፡
ግድን ከምዞም ናቱ ዓይነት ኮመደረ
ክምገብ ኣዚዙኒ ኣሎ። ስለ’ዚ ከም’ዚ
ኸማይ ንጣዕሳን ላግጺን ኢድ ንኢድ
ክተሓሓዛ ኣይተፍቅዱ።

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 8 መበል 29 ዓመት ቁ.177

  k 

̄`á-ΎÜΎÃ¸pΎ3`ÚΎØΎ3[ÚmΎ̅

qȠÌ

ÏŊǎāĖ ÿǉ ƯƣŚ ƢǋŕňƯŘǆ
ÿǄù ǫôŶġŕǆŗ Ƅ÷Ð ƎŶĜĉƯ
ƆŶƉôŴ ŊǎāĖ Ɔŗ ĜŊƄǆ ÿŶŗ
ÿǄù ǫôŶġŕǆŗ ĉñ÷ƥ ƃŴ
ŶǦĉŚȵŊÿĮǎćƆƳƶŕňñôÿĮ
ƎƖƧŶǆƛƆùƆǂȳŊƙùƆĄùƎƫ
ƎęƁƆŶƉúǦŶǉĮŕňƯŚǇĉƆŶŗ
ƱȣıęƢŶ ǉĬŶġŚǇ ƎŊõ ùƯö
ƶǦňƆ ȑƯęŶ ÿęƏŚƏŚŶ ġôƶǡŊĕ
ƶǄǌƭƢŚƎǩŴȎȟǆęƄǂȳŅƳǎć
Ɔƴ ǻľĞ ƄŊ ƱǆŋŚƄ ƎŚǎĄȓ
ŚęƁȳ úĆ ƆŶęƆǇ ǉĬŶġŚǇ
ĉƛŶǄŚ ĄìŊŕĆ ǉĮ ŕňƯŚǇ
ƉĉƶƜŴŶĉāňęƆǂȳ
ĄŊƴāŚŴ ǉĮŕňƯŚǇ Ŵǆ ȣľĖ
ƭęƋƄŊÌŶƶƎĔõƆƥŶƄŊıǎĈŴ
ƶľǙôŴȲ ȎŘƤ ęƎŊȲ ĉǦȡȣ
ƄŶĢ÷ȲȣŚƢŕġǤȲŴǆŕļėųȔŘ
ęƎŊ ƢƱŕ ƶƄĄĜõ ŊęƎŚ ƶŅõ
ġǄĈŘŚ ƆǇĉȳ ŊÿȐĕ ƢĞŊ
ƶŕňñôĄǦôȐƶƧïŋŶŊƲāǦƵ
ƄŊƄǉňňǆġąŶǶľąŶƱǆùƭù
ȣŖƧŶŅƭùƶŴŶŴǆŕȞǻĚȎǤ
Ɔǂȳ
ƊõƗĉ űƳ ĄĹĔŚ ƆƳ
ƶĹĄġƊĉȲ ĉġÍŘ Ŵǆ ùŇ
ƄȣįĖŚƊĉŶ Ŵǆ ÿĮ ƭęƎƗĉŶ
ȓċľ ȣľĖ ƶĜŕƗĉ ŅƳ ĄǦôȐ
Ɖĉ ŚĜćĉƫ ƄǆǶėǶęŶ Ɔǁȳ
ƥ÷ÍƓ ƆƳ ƢĞŊ ƶŕňñô ĉĵę
Ŵǆ ȣľĖ ȓćń ŶƢǎŶ ǫùŶ Ŵǆ
ȣľĖ ęƎŊ ǎùǊù ĄĜĔŚ ĉƟŲ
ƆŶŕƱǆŕƙāǉȲ ǉĮŕňƯŚǇ ĉġ
ǉĬŶġŚǇ ƄȣĬęśĉ ƶĔƛŊƨ Ɔŗ
ƆŶƏǻľĆƆǂĉňùǦŶƄǆƎƄùŶȳ
ƄŊƭôĉŴĄŊƴāŚƇĉǉĮŕňƯŚǇȲ
ŊŴǆǉĬŶġŚǇƄȣĬęśĉĉƛŶǄŚ
Ŵǆ Ʊǡęĉ ȞǶėƇĉŶ ƥŴŘŚ
ŊľƭśĉŶ ƎƜŲ ŅĻưĉ ƆǇĉȳ
ǉĬŶġŚǇ Ŵǆ ŊƲÿŚ ǉĮŕňƯŚǇ

ĆùǇűėŚŶ ŇùǇűėŚŶ Ŵǆ ĉƟŶ
ĉƛŶǄŚ ƏǆűŶ ƆǁŶȳ ŊęƎŚ
ƶŅõ ǉĮŕňƯŚǇ ŊŴǆ ǉĬŶġŚǇ
ƄȣĬęśĉ ÿǡƶ ŴŊ ƶôƭô Ŵǆ
ïŊŗȁȣȲŴǆġùǹŶŶƶŴŶǻęƳ
ŅȐĂĉƆǇĉȳ
ŊÿȞħ ǉĬŶġŚǇŊĄùƎƪŶƢǆ
ȓňĹƁŶȲ ŊȣùǶŕŶȲ ŊŕƧñŋƁŶȲ
ŊȣľĔŶȲ ŊŕȞǻęƁŶȲ ƢƱŕ Ŵǆ
ŊęƎŚ ƶŅõ ǉĮŕňƯŚǇ ñǆƢŚ
ǹƯĆŶ Ŵǆ ĉŶňę ŕġȡŶ ƏǆűŶ
ƆǁŶȳ ŊęǦȓ Ŷÿǉÿǉ ǉĮŕňƯŚǇ
Ŵǆ ñǆƢśĉ ÿǉǤ ƶƜŴ ƆƧŶ
ĉñ÷ƢŶƄǆŕƱŶǦƪŶȳ

***

ĜĖĂĉ ƶŴ ƶĔƖņŶ ĜŊ ïŊŗ
ƶƜŲŶ ƯƣŘŚ ĜňŚŶ ĉǎŴľŶ
ĉƛňęŶ ŕȞǻĚƄƤ űǡę Ɔǂȳ ƄŊ
ƄǎŴŀŚŶ ƎŊęŶ ǎć ĉȣŘƧŶ
ĉȣįę ǆƧôǎ Ɔǂȳ ġôƳ
ǉĬŶġŚǇ ŊïŊŘćŚȲ ĜŊ ƶŴŶ
ƯƣŘŚŶ ǉĮŕňƯŚǇ ĉĉėƖŶ
Ʊǡęĉ ƄǆƉƧŶŶȳ ǉĮŕňƯŚǇÍƧŶ
ŊŕĄğğö ƄǡňŊ ŊïŊŘćŚȲ ĜŊ
ƶŴŶƯƣŘŚŶǉĬŶġŚǇĉĉėƜĉ
ƱǉŶľ ƄǆƏűŶȳ ġôƶƜű ŊƲÿŚ
ƄƢǌŚŶƱȣĬęƢŶƄƥùǎŶĉĉėƛ
ƶŕȞ÷ôǁ Ĉ÷ ǆǻĬą ƆǇĉȳ
ŴǆÍŕŶǉĬŶġŚǇŚơĔŚŶĉġÿŊŶ
Ŵǆ ƧùĲĉ ŶĉǦňęŶ ƄŅęŗưĉ
ƎĜęýŶ ƶŕȞ÷ôǁ ȞǶėƤ űǡėŚ
ƎǡŊĕŶǆęƄǂȳŊƂĄǶŶïŊŘćŚȲ
ĜŊƶŴŶƯƣŘŚŶǆƜŲȳ
ŊƱȣĬęƢŶ ǉĬŶġŚǇ ŕôƭƬúĉ
ƉĉƂ ƆƧŶ ŶƱȣĬęƢŶ ǉĬŶġŚǇ
ŶĉĉėƛƭŅǆŗƶŴŘŚƶŕǩŴȎȟȲ
ƶȞǶĕŶ ƶĜęýŶ ŊƂ ĄǶŶ
ƶƖŅĕŶƶŴƶĔƖņŶƄƶǇĉŊƲÿŚ
ƆǇĉȳŊĉƛŶǄŚĉȣįęǉĬŶġŚǇ

ƶŕĜęý ƭŅǆŗ ġęÿŚ ŶƶŕƢĜŲ
ƎŶęƃƃŴȳ
ƋŶǇȞǆġņƎ
ƄŊƳ āǛ ƆƥŶ ƌŊ ÿǉ ŇùǇŶ
Ŷ÷Ưö ŕǶĬĉŗ ƱôƧƨŶ ŶŊƲÿŚ
ĄŶƆĜǄŚŴǆĉȣļęŶĉĉęƭƧŶ
ĉƛŶǄŚ ƶƜű ȞǆġņƎ ƶŕȞǻĔ
ƄŊ ôƌŗŚ Ȳ  ƄŊ ïęŐęǎ
ǂųōęĞŗ Ɔǂȳ Ȟǆġ ņƎ Ŋĉȣǹę
ƄŊ ŶƂġ ƯǎĆƂ ŇùǇűę ƶƜű
ĄŶƆĜǆćęƎƲƉęŅęǦ űƳ ŶñƶŇ
ƭôĉĄėƖŇƶƜűȞǆġņƎƶȞǶĚ
ŶƶȞŚƥǫôŶġŕǆŗ ŶƛćęƛŶƄŊ
ƄƯĕƛŖ ŕĹňùűŚ ŶĉęƌŊŶ ƃõ
Ɔǂȳ Ɔƴ ŶćęƎ ƲƉŶŅęǦ ƄŊ ùņ
ƄŚǄ ƭŇ űǡę ŶƛȞǻę ƶǉĔƖŚ
ǫôŶġŕǆŗ Ŵǆ ŠǆŴŶ őŚŴĉŶ
ŚƧùǋ ƱôƥȫĖĞ÷ŠŶ ƶŕňñôŚ
ĄŶƆĜǆƆǄȳ
ćęƎ ĉġ Ɔƴ ŶïŊŗ ƶǉĔƖś
ȫĖġ÷ ŠŶ ƄŊ ǦŶŋŚ   
įùƋǌŶƄĞĕȳ
ƋŶǇĊŴöƴ
ŶŊƲÿŚġűǻŅŅżŘŚŴǆȞǶęƇĉ
ĄŅǡĞŊƱǆǻęǻęǉĬŶġŚǇƆǁŶȳ
Ŋȣ÷ǆ ǉĮŕňƯŚǇ Ŵǆ ġűǻŅŋĉ
ƯŊǁŚ Ƣǆ ǎć ƋŶǇ Ɔŗ ǻŅŋĉ
ǉĬŶġŚǇƄôƥȳ
ƄƶǄ ñŊŊŚŶ ŊƲā ƶŕƱęŅ÷Ŷ

Ŵǆ ƭôĉŴ ñŊŊŗ ıŊƄ ĊŴöƴ
ŶĉľňƆ ġűǻŅŅż öǇŴęǏ ǌŏŶş
ĜôġŕƭĄŘŚ  ƢĞǎõ
ƆǂȳƋŶǇƆƴȓŊľŗıŊƄƱ÷ǫù
ƄŶġŕǆŗöğǦėęǋųƆǄȳƆƴĜŊ
ƄƳƄ ƄŊŗ ƆƥŶ Ɔŗ Ņƭùŗ ÿǌę
ŚƗŶƄĉŅęǌŏŶşŊȣľėǆğĬ
ĉŶňĕǆŶǡęȳ
ƋŶǇąƳį
ĄŊƴāśĉǉĮŕňƯŚǇƱƶǆĉƨ
ƵćŘŚ ŶȓňĹ ǉĬŶġŚǇ ƶƧǎġ
Ɔǂȳ ǉĮŕňƯŚǇ ƌŊ ƱƵĉƨĉ
ƵćŘŚ ǉĬŶġŚǇ ǉĔƛŗ ÿǆö
ƌŊ ƶƜŴ ŊƲā ƆƥŶ ƄāöȟÍúȳ
ŇŚòōŶ ƌŊ ƶŕǧŴȎȞŶ ÿǄú
ġėÿŚÿŶŗƶƜűŚȲÏ0RRQ/LJKW
6RQDWDÐ ƶŕňñôŚƧȓƃŚąƳį
ƆǄȳŇŚòōŶǢùǆŘǢŢǄęǎĉġ
ƶŕňñôŚ ĄƎƪż ǫù ȣľĖ þƶƨ
űŅĔȳ ȣľĖ Ɔƴ ǫù ŕƱǆāƷ űƳ
ƄǡėĆąƳįƄǆĉȞǶĔŶǆŊïùȳ
ƱŇŚùġƶŕňñõƆŶǦöƴƧǄŶŴǆ
ąƳįňŶǎƎğŊúĆŴǆƭôĉŴ
ĵȓĖÿǉ ňŶǎ ƆŴŕňñõƶȓƧƫ
ƱôƣňŶǎƄǇĉȳƆƷĉňŶǎƆƳƇĉ
ƄŊȣıĖƱŕƜĕŊęƎŚƶŅõġęÿŚ
ąƳį ƄŅęƋśĉ ƆǇĉȳ ŴǆÍŘ
ňŶǎ Ąėþ ƶűŅĔ ǎĉȑƤ ǟŶ
øűŶƶŕȑƢŘÏZRPDQÐƶŕĜĉǁŚ
ŘĖƙƤŚǉęȠĄŅǡĞƶƜűŚŅƭùŗ
ŉŖǇƏƇŷƆǄȳ
ƄŊ Ŵǆ ąƳį ƭôĉ ƭŇ ĩǄǻ
ĔƘň ƶŊïô÷ Ï&DQGOH LQ 7KH
:LQGÐƆǄȳƅùŕŶǟŶűƳƄąƳį
ƄŊ ƎĜęÿƶƖƄôŅƭùŗƶŴ
ƄĄĖƌƤŚ ŕƥğƃŚ ćęöŶ Ċęú
ŊȣľĖ ġô ƱƯŅǉś Ɔǂȳ Ɔƴ ǉęȠ
ƆƳƄùƯùŗǎǄŴĉġĊŕŚƆƧŶ
ƆŶǉǡŴ ŶƛŊė ƃõ ƄŊ  
ŕȑƤŚƥ ŵĕȳ Ŵǆ ŕƥğƆŗ ǎć
ƄǋƇĉ ŚŁȎĚĉ ƃùƌ ĉā÷ȣ
ǆÿǆĩ
ƋŶǇ ŘǞ ćïù  ŊƭŇ ǻŅŊ
ƶŕĜęüŴǆȣľĖÿƢùŗ

ñŶǌƧǄŶ ƶĉƎāõȲ Ŵǆ ƭôĉŴ
Ņȑāŗ ƶƧāƶõȲ ƧǎŊ āņėŚ
ïǡėŚŴǆƭôĉıęĞƃõƶŶƉňƖŋ
ƭŇŴǆƭôĉŴñŶȑƆǂŘǞćïùȳ
öŊǄȲ ŠǆŴȲ ňŶǦ÷ǎĩȲ ćïėħŚŶ
ƄĈĖƌŶ ƄŊ ƉŕćŘśĉ ŶƯƂ
ƄĉĞúĉƶĜęāƨñŶȑŘŚĉñ÷ƣ
űƳ ǻŅŊ Ʊôƨĉ ƄǎŴĲŚ ǆǡùȓȳ
ƶŕȞ÷ôǂ Ŵǆ ƭôĉŴ ȣĭėŚ ƄŊƳ
ŋŘ Ŋĉƙǎ ȣľĚĉ ƱùƄôćƤ
ĉƙŲ ƶǡ÷ôȓõ Ŵǆ ȣľĖ ÿƢùŗ
ƆƧŶƆǂȳ
ŶǢġ ħñ ǜïŶŶ ŶǦġŗ ąĉŘƶ
ćïùŶ Ƅƶǂ ŊęŖƯ ȣľĖ ƶűŅĚĉ
ĜŊƄǆŶ ĜŅǆŚŶ ƆǇĉȳ ŶǦġŗ
ąĉŘƶ ćïù ĄŅù  Ƨ÷Ǐĉ
ƎŚƢùǎ ƆŶƉ÷ ŊǎŶǡŚ ñǆƢŘ
ÿôȞȳŶǢġħñǜïŶŊĊŚŅƭùŗ
ŉśĉƄƶǇĉŕǩǎƂȳŶÿǉƭĄŚ
ƶƄƎùĄĖę ÿƱŶĉġ Ƅāôȟ űŘ
ƌŊ ùŋĉ Ʊȣıęƥ ƶűŅĕ Ŋƭùŗ
ŉśĉ ĄƱƉęŘ ƶƖƧŶ ƄŊ ƭôĉ
ĄƢǌǎęŗ ƱǆŊõ ƆȏŊ ǎŶĮ
ÿƢùŗ ƎĜęý÷ ïĬŲȳ ƌŊ ñŶǋȲ
ŖęƋŶ ƃėŶŶ Ƅôƣ ƶŕňñõ Ŵǆ
ñŶȑ Ǝƃ÷ŘŚ ŊĉƆƌŊ ƄŊ 
ƎïŶȓƨǙĄĕȳǎāĖ   ƭĄŘŚ
ƶƢĜǉŴǆĉñŴȓĄġęāŶǢġħñ
ǜïŶŊȣľĖŶŊùŋĉŶƶÿĜŊƨñŶȑ
ȎŇĭŶćƯĖǢŶŕƴƳąĉġĔƄǆƨ
ŊŶŊƭŚǶĄŚƨȳ
ŶǢġ ħñ ǜïŶ ŶŅƭùŗ ŉśĉ
ȣľęŶÿƢùŚŶÏŘǞćïùÐïųȔĉ
ĉġƢǎƂǎāĖŅƭùŗŉśĉűƤā
ƄǆȎŶýŶȳĉġƭĔȟƄŊǩųŅƭùŗ
ŉśĉ ƄŊ ŘǞ ćïù ƶęƉŊ Ąƌű
ĄļŊę ŕĹŊĕȳ ƆƳ Ŵǆ ȣıĖ
ÿƢùŗŴǆƭôĉŴƆŗƶôƭôñǄŊ
ȣľĖ ŕňîõ ǆȣôǻ Ƅúȳ ŊÿĮ
ǎāĖƯƧŚĜŊƄǆÿŶŗÿǄùƢǆ
ȣľęŗǫùƄ÷

ĉŶȀȲ Ŵǆ ȣľĖ ƍĆġŚĖ Ąȓÿȣ
/RYH&KHPLVWU\
ƤƋȪǎǄ

ĮkΎĮk

qȠÌ

Ƅġřęǁćű

ÌȞŕŴÍƎŅïùƆŶƉúÿǉƎŶĉùĢ
ƶȓŅǁŴǦǎùƆǂĉŅùƊȳĄĉƱų
ŊľƭŚŴġôƶƜűǎćęƶűŚǆñùƨȳ
ƌùƆǡȓŴǆȞŕŴƖƄƄúȳȞŕŴȲ
ġąƉĉƶāŊĚȲŶÿǉűǡęƆŶŘǆ
ƆǂȲ ƉĄǆ ƆǂȲ ƆŶŘǆ ǆƖƧŶ
ƃùƌ ƎŚȞùǼ ĉȣŘŶ Ɔǂȳ ƆƳ
ǦǎùƆƳŚęęƃõĉȣŘāƄŊǂŴ
ƄŊ ıǎĈŴ Ɖĉ ǡǉù ƏǆŲ ƆŶŕ
ŕĹĆǷǎćÌȞŕűÍĉŅùƊƨȳ
ĉȣŘŶȲ ùŇ ƌŊ ƱǆĶȎęŴõ
ǦƵ ƌŊ ƆƥŶ ñȑŶűŚŴ ƄŚþƶŴ
ŶǡŊĚÍǂȳ ĜňŚ ŊȣǻĔŚŴ Ŵǆ
ĉȣŘŶ ňñĖ ƄôŴȳ ŊƧĩǻŴ
ƆŴǉȡȣƁ ȞŚŷ ȞŚŷ ƱŊù űǡęȳ
ŶƶĔƄŴǇ Ŋĉÿƶ ǋŴ ŊĉŚŶƌȣ
ƎŶȞùǼ Ŷǉöȳ Ƣ÷ÍƧŶ ÏýāȲ
ǥǤÐƶŊõÿŅĘŘŘŚƆŴïôƣŴȲ
Ƨƫǆ ǆƗŶ ƶýùȲ ǉĔľ ǆƗŶ
ùĉõĉ ŊƃǎŴ ïĜġ ƃùŴ
ƎŶȣŚŷĉŶǉöȳƌŊƂÿöȣŴÍƧŶ
ŊǎȣĔŚ ŶȣŚŷĉȳ Ɔƴ ƌŊ ƆƥŶ
ŴŊ ƆƥŶ ŊĉƯňô ƆŚƧŶǾȣ Ʊ÷
ƭôĉÍƧŶƆƏƧȓƃŚŴǆŕǉǤǤĆ

ȞŕŴŶȞŕűŶÍǄȳŴǆƳĬöùƄŊűŚȲ
űƴ úĆ ƆűŊęï÷ ƱôŴ ĄŊėñŗ
ƶĄïƱśćġƅǋĜŶȲğ÷Ɖǆŕÿôô
ƶȞŕűŶ ŶȞŕŶƂ ƶĜǡĔŶ ŶƧõǎ
ƢôǏƱƱƎĚġėāĜĖýȳ
ĜňŚ Ɖĉ ŊƶāŴ Ŵǆ ĉȓƥęŶ
ĉĉƌŚŶ ŊľƭŚŴ ġôƶȞ÷ôȲ ÿǉ
űǡę ŶǡöƂ ĜŊ ŕė űǡę ƏǆŲ
ƎȣŚŷ ƆŶƉúȲ ŶǡöƂ ǦŶ ĉƛƄù
ǆƄŊǇÍĊƌŊŕėȞŕŴÿöȟȞŕű
ǆƜŷȳ ƆƳ ġôƶƜűÍǂ ƖƄ Ąġôų
ÏƄŊȞŕűƄǆŕƆŚƢŴÐŴǆƢŚĕ
ȎúŚŴ ƆŶǡŊĚȳ ŊǎøŖ ƎȣŕŶ
ƶǉöĜŊĄŝĉƧýǎƆǂȳƢĔ
ǡøŴġÌȞŕŴÍƎŶĜĉƯùŊŴȞǦƆǄ
ŚŊùȳ ƄŊ ȞŕŴ ƄŗŴ ĉƯƥŚŴŶ
ƱǆĉƯƥŚŴŶġôƱǶėǻĔŴȲŶűŊġŶŴ
ġôƱǆŶƄĉŴǏ ŶƖƧŶȸ ÌŅƳƄ
ƆŶŕƖǎƊ ƉĉƳ ƆŶŕȎŶÿųƖȸ
ƉĉƳƄ ƆŶŕǡŅęƊ ǉÿę ƉĉƳ
ƆŶŕƜŶƊƖȸ ƆƳƄ ƉĉƳ ƆŶŕǥĔǄ
ǉÿęƉĉƳƆŶŕƄǤǶĄųƖȸÍƆŶŕ
ƆŶŕŊƲāƆŶŕŘŚƆŴƄĉȑƆŴ
Ŷïǎĉȳ Ɔŗ ƄŊ Ȟŕű ĉġ ƄŕŴ

ƆűāùȤ ĄġǡǉùȲ ĉŴùňŚÍƧŶ
ȞŕűŴ ƄāĆĺŴ ƆŶŕƢǉľŴ
ƆűāùȤįŶƴġôƶĔƄǁŴÍǂƶƖƧŶȳ
ȞŕŴŴ ƎŶĉƎś ǋŴ ƄǆŶĉƎśŶ
ƉǆȞŕŶŴ ƄǆŶȞùǼŶȳ ƉĄǆĞ
ƄŊ ĄŶǡǎŴȲ ƆŶƯȎȞõ ƄŶǧú
ƆŶŕĔƘŊŴƆŶŘǆǆȎŶÿųǆƖƧŶ
ƃùŴ ƉǆÿĜŊŴ ƃŴ ƆŶƯȎȣȳ
ƱĜĉŊǎǎǂȲƱüǢġȲƢǆÍƧŶƉĉÍŗ
ùąǎǎǂƎȎŶÿŴƉƄƉǆŕǶƢŴ
ƄǆŶȞùǼŶȳǡöƂȞŕŴȲƌŊĉþę
ĉľ÷ù ƶƄƎù ŶȣŕŶŷ ƉĉƱôŴ
ƉǆŕĔǉƄŴƆǂƶÿùȣȳƄŊŚāŗ
ÏĉęȁÐƶŕňñôƄęƆġŗŊƆŶĔƛŋ
ĄùĞǎćŶĜǦĚȳŶƄŊűŚȲŴŊÿǉ
ȣõǆŋŘ ƎŶƉǆǎǉöŴÍĊȲ ŴŊƂ
ŕƖǋŶŴǇ ƆŶƖǆǎ ƎǌŶ ŶĄęȓȳ
Ɔƴ ŕƖǋŶŴǄ ƶƖǎŴ ƎǌŶ Ņśĉ
ƄŊƂ ƶȎŶý ĜňŚ ƆŶŘǆ ƭǆűŚ
ĄĉƱųŕƧñŅŴęƆğƶƖƄôŚȞŕŴ
ƆǄȳ
ÏƌŊ ȞŕŴ ƎŶïǎĉ ƃŴ ŶűŊęȲ
ǦŶ ƉĉƂ ǋǂ ƎƖƧŶ ƱôƨȸÐ ƃô
ƎŶǉǆ ǦƵ ÿĞŅȲ ęǢȓ ĄùĞ
ǦŶ ƎĔƎŊ ƄǆƉƄùƊŶȳ ÏƎƖƧŶ
ǆïùƨ ƄǆïùƨȲ ƉĉƂ ƃŴȳ ĜŊ
ƎğŊ ƶƜŶŴ ȣęā ŶŊùȳ ȣęāŴ
ƭŊöõ ƶƜű űǡę ƌŊ ĉǦňę
ƉǆƎùƎôŴĉǻŶįľǎćƯǇǡƴŴ
ǆƖƧŶÐ ƄŊ ƶŊù ĄǉĉǉĉŘ

ǎćŅȐüȳƉĄǆǏŅùƊĉȸƉĄǆ
ƶŊù ôňĉȲ ŶȞęā ƔŶŴ ƆĉŅę
ĄùĞ ŴǆƳ Ɨõ ƆƏ ĉğŴ Ƅúȳ
ƄŊ ȞŕŴŴ ƯƣŘŚ ƔŶŴ ĄŘŶ
ƎŶƢȓƆȲ Ɔŗ ĉğŴ Ʊú ÌƄŅęŗƯŴ
ĉƯǄǆŶ ĉȓƭęŶÍ ƶŊù ųā
ǁǎùǁŴȳƄǆŅúȲƉĉǡôƄǤǸą
Ȟŕű ƏǆŲ ƆŶŕĄȎ ǎć ŶȞŕűŴ
Ɖĉ Ŷņę ŕĹŇùŴ ƉĄǆ ǥęŴ
Ɖĉ ƆŶŊǎò ĉāğŊŶ ƄŊ ǦŊĖ
ǎć ŊŕƭȑȑȠ ƄŅęŗƯŴ ĉȓƭęŶ
ƆŶǉƄõƱǎùǁŴȳÏƄǟƙƘÐƃõ
ƱŕňŊƯŶĊėùŴƶƧġƛŶĜŊÍƧŶ
ƆƏĉğŴƄúȳƆƳÿǆùŴÍƳŕǉǪõ
ġôƶȎŶāȲ ĉŴùňŚ ƭľĆ ƱǆŊùŴ
ƏǆŲƎġĄƭŴǆƛƆùǆƖƧŶȳƆŗ
ÿĮ ǦŶ ĜŊ ƎƛƆúÍǁ ŶƶŅú űǡę
ŶƎƛƆúƶƛùƎúűǡęƉĉƱǁôÍǂȳ
ȞŕŴȲ ŊƢǡŶ ŕȞŘų ƔŶŴ
ġôƆŶęƆǇ ǻėǆ Ɔǂ ƱȣęÿŴ
Ąġôųȳ ƱǆƉĉŗ ƆŶȞęĂ ǦŶ ƌŊ
ƄõŘƤ ĤűƗ Ɔŗ ƆƢŘƤ ĤűƗ
ƶƴǆǎ ĉƟŲÍǂȳ ÿǉ Ąĉñę
ŊľƭŚ ŕĄïėǂ ŶƛȞùǻ ȞŕŴ
ǆľęŊȲ ÿǉ ĄïŶǎġ űŗ ƶĜęĂ
ñŶȑ ŊľƭŖ ŶƛȞùǻ ƄĹǋą
ǆȣŚŷȲ ÿǉ ŕĄėćĖ āƎĉŴ
ƶĔƖŋ ÿǎĩ ĄǎïųŚ ŶĄƭ÷
ƎƧƯù ŊľƭŚ Ƅôƨ ǎǂ ƄĹǋą
ǆȣŚŷȲ ÿǉĄƌųƎ ŶƱƪĔǄĄƋŴ

ŕƭęǄŶ ƄǆŕƭĔǁŚŶ ǆȣŚŴ
ƢƱŕȳ ƆġƉ ƆƷĉ ġęÿŚ ƆƳƄśĉ
ŊƱǆ ȞŕŴ Śƛ ƃúĉ ƄŊ Ąƭ÷
ƶƧƯõ űǆĚĉ ƆŶŕƶƜŲ ƃùŴ
ŶāĜŊȳƧȓƃśĉƆŶŘǆƎƖƧŶ
ƉĉƶƛƆùĉǦćŚƄǁȎǦĄŴŶƆǂȳ
ƉĉŗƢęĮŊÿƤŕȞŗŲŕƜöƫ
ƶƢȓƆȲ ĜŊÍƧŶ ŊȞŕŴ ŅöýŶ
ŕȎĖņŶǆƢȓƆȳƊùŴȲƄŊƱŶƶĺȎė
ƯǎĈŴŚƯŅŚŶƄġȲŚƛŅǎŚȣƏġ
ȞŕŴŶ ȞŕűŶ ƱǆȞŕŶŴ ƄǆƏŶŴŶȳ
ŕćïėǆŅŗƶĄïĚƱúƭƧǎŘŚ
ŚĉñęŗƎȣŕŶŶņęÍǂȳűƳȞŕŴÍƳ
ȓƬĕƎĜǦĚƆŶŕƱǆƎƃõǎćƉĉ
ƧȓƃŚ ŴŖ ƄŊÍŘ Ʊôƥ Ǝȣö
ƎǉǦĉ ǆǦǉǎȳ ǢǎôŖ ŕĹŇõ
ĉġ ƶȓƯę ǎć ƆƳ ȞŕŴŘŚÍƳ
ŕǉćĆĕ ƆŴƄŊùĂŶ ƆŴƄŶȣưŶ
ǆƖǆǎȳ ŶāŴÍƧŶ ŕĄïĚ Ŵǆ
ñǆƢŚƆŶǉƄùŴȲȞŕŴŴƄŊƱôŴǇ
ƄŁąĉġǫĉƉǆƉùƄŴÍĊñǆƢŚŴ
ôƧǸ ƉǆǡŅĔŚ ƉǆŚűŊę ĉā÷ƥ
ŴŚŴ ǦǉÍǂȳ ƆŶĶƯÍƓ ƢǋľŴ Ŵǆ
ĉŚŶğƆ ŊľƭŚ ïôƢŴȲ ƆŶĶƯ ƉƄ
ȎǡĉŶ įŶƴŶ Ŵǆ ĉȓƥę ƎƆôŚ
ïôƢŴÍĉŅę ŶƶƜű Ȟŕű ƎŶÿùȤ
Ɖĉ ƆŶƛƆù ƌŊ ƉňŇŴ ƎŶĄïę
ŶƛƆùƃŴȳǻėǆĉŊǌñƶƄŅŴǇ
ȞŕŴŴȲ Ȟŕű ƏǆŲ ƉǆƭǦŕŴ
ƄŅęŗƯŴŶȓƭęȳ

ĄôġŶǢĜ

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 9 መበል 29 ዓመት ቁ.177

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ቫይረስ ኮሮናን . . .

+ ተጻወትቲን ሓለፍቲን ክለብ
ባየር ሙኒክ፡ 20 ሚእታዊት ናይ
መሃያኦም ንግዚኡ ተቖሪጹ፡ ንኻልኦት
ሰራሕተኛታት ናይታ ክለብ ክኽፈል
ተሰማሚዖም። ብሰንኪ ቫይረስ ኮሮና
ኩሉ ውድድራት ተቛሪጹ ኣብ
ዝሃለወሉ እዋን፡ ሓያለ ናይ ሽቕለት
ሰራሕተኛታት (ገለ ካብዚኦም ጸወታ
ኣብ ዝህልወሉ እዋን ጥራይ ዝሰርሑ

ዝነበሩ) መሃያ ከምዘይብሎም ኣብ
ዝሓለፈ ሳልሳቲ ተነጊሩዎም እዩ።
በዚ ድማ እዮም እቶም ልዑል መሃያ
ዘለዎም ተጻወትቲ ናይዛ ሙኒካዊት
ዓርሞሸሽ ክለብ ነዚ ተበግሶ’ዚ
ምውሳዶም ትማሊ ዝተሓበረ። ኣብ
ዝሓለፈ ሳልስቲ፡ ኣጥቃዒ ባየር ሙኒክ
ሮበርት ለዋንዶውስኪ ንቃልሲ ቫይረስ
ኮሮና ዝውዕል ሚልዮን ዩሮ ወፍዩ
ምንባሩ ኣብ ዝሓለፈ ሕታምና ገሊጽና
ነይርና። ብዘይካ’ዚ፡ ተጻወትቲ ቦሩስያ
ሞንሸንግላድባኽ እውን ምስ ናይ
ባየር ሙኒክ ዝመሳሰል ውሳነ ወሲዶም
ነይሮም።

+ ኣብ ውድድር ሻምፕዮንስ ሺፕ
እትነጥፍ ክለብ ቢርሚንግሃም፡ ብሰንኪ
ለበዳ ቫይረስ ኮሮና፡ ሰሙናዊ ልዕሊ
6,000 ፓውንድ ዝኽፈሉ ተጻወትታ፡
50 ሚእታዊት ናይ መሃያኦም
ንዝመጽእ ኣርባዕተ ወርሒ ክትቆርጾ
ምዃና ሓቢራ። ካብ 37 ጸወታታት
47 ነጥቢ ኣኪባ መበል 16 ተርታ
ውድድር ሻምፕዮን ሺፕ እትርከብ
ቢርሚንግሃም፡ እቲ ዝተቖርጸ ገንዘብ፡
ንኻልኦት ሰራሕተኛታት መኽፈሊ
መሃያ ክኸውን ከምዝወሰነትን
ውድድር ምስ ጀመረ ድማ ተጻወትቲ
ዝተቖረጾም ገንዘብ ከምዝምለሰሎም
ቃል ኣትያ ኣላ።

+ ፈደረሽን ኵዕሶ እግሪ እስጳኛ፡
ፊናንሳዊ ዓቕሚ ክለባት ንምሕጋዝ ናይ
500 ሚልዮን ዩሮ ሓገዝ ከምዝሓትት
ኣፍሊጡ። እቲ ፈደረሽን፡ እዚ መጠን
ገንዘብ እንተደኣ ረኺቡ፡ ክለባት ነቲ
ብመዋዕውዒን እትዋት ተለቪዥንን

ክረኽባ ንዝመደባኦ ብጽሒት ክኸፍል
ወሲኑ ኣሎ። ይኹን እምበር፡ እቲ
ክፍሊት፡ ፊናንሳዊ ኣካይደአን
ከይሰናኸል ብዝብል ደኣ እምበር፡
ነፍስ ወከፍ ክለብ ነቲ ዝወሰደቶ
መጠን ገንዘብ ኣብ ውሽጢ ሓሙሽተ
ዓመታት ክትመልስ ከምእትግደድ እቲ
ፈደረሽን ብተወሳኺ ይሕብር።

+ ኣሰልጣኒ ክለብ ማን ሲቲ ፐፕ
ጓርድዮላ፡ ንመኸተ ቫይረስ ኮሮና
ዝውዕል ሚልዮን ዩሮ ንእስጳኛ
ኣወፍዩ። ጓርድዮላ፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን
ኣብ ባርሴሎና ኣብ ዝርከብ ገዛኡ
‘ተዓጽዩ’ ይርከብ። ካብ ነሓሰ 2008
ክሳብ ግንቦት 2012 ንባርሴሎና
ዝዓለመ ጓርድዮላ፡ ብሓፈሻ 14
ዋንጩ ምልዓሉ ይፍለጥ። ኣብ
ዝሓለፈ ሳልስቲ፡ ሊዮነል መሲን
ክርስትያኖ ሮናልዶን ነፍስ ወከፎም
ሚልዮን ዩሮ ኣብ መኸተ ቫይረስ
ኮሮና ዝውዕል ምውፋዮም መራኸቢ
ብዙሃን የረድኣ።

ውድድር ኦሎምፒክ ቶክዮ ተናዊሑ

ኤደን ሃዛርድ

ናብራ ስታንፎርድብሪጅን በርናቡን . . .

ውድድራት ኦሎምፒክን
ፓራኦሎምፒክን ቶክዮ 2020፡
ብሰንኪ ለበዳ ቫይረስ ኮሮና ናብ
ክረምቲ 2021 ከምዝተሰጋገረ
ተሓቢሩ።
ሃገራት ነቲ ካብ 24 ሓምለ ክሳብ

9 ነሓሰ 2020 ኣብ ቶክዮ - ጃፓን
ክካየድ ተወጢኑ ዝነበረ ውድድር
ኦሎምፒክ ንኣዋርሕ ምድላዋት
ክገብራ ምጽንሐን ይፍለጥ። ኣብዚ
ሕጂ እዋን ግና ዓለማዊ ስግኣት
ኮይኑ ዘሎ ለበዳ ቫይረስ ኮሮና
ኣዝዩ ብምስፍሕፍሑን ከም ካናዳን
ኣውስትራልያን ዝኣመሰላ ሃገራት
ድማ ዝሓለፈ ሰሙን ኣትለታተን
ናብ ቶክዮ ከምዘይልእካ ድሕሪ
ምግላጸን እቲ ኮሚተ ቅልጡፍ ውሳነ
ከምዝወሰደ ማዕከናት ዜና የረድኣ።
ነዚ ናይ ኦሎምፒክ ውድድር
ንምእንጋድ 12 ቢልዮን ዶላር ወጻኢ
ዝገበረት ጃፓን እቲ ውድድር ኣብ
እዋኑ ከምዝካየድ ክትምጕት እኳ
እንተጸንሐት፡ ድሒራ ንኩነታት
ቅልጡፍ ለበዳ ቫይረስ ኮሮና
ብምርዳኣን ገለ ሃገራት እውን ካብቲ
ውድድር ምስ ምስሓበንን ንውሳነ
ኣህጉራዊ ኮሚተ ኦሎምፒክ ክትቅበል
ግዜ ከምዘይወሰደት እየን መራኸቢ
ብዙሃን ዓለም ዝገልጻ። ዝኾነ ኮይኑ፡

ጃፓን ነዚ ውድድር’ዚ ንሓደ ዓመት
ምንዋሓ፡ እንተወሓደ ናይ 4.5
ቢልዮን ዶላር ክሳራ ከምዝገጥማ
ክኢላታት ቁጠባ የረድኡ።
ሓያለ ሃገራት፡ ከም ግጥም መኸተ
ጉስጢ ዝኣመሰለ ኦሎምፒክ 2020፡
ናይ መጻረዪ ንጥፈታቱ ኣብ ሁዋን
- ቻይና ተሰሪዑ ብምንባሩ፡ ብኣጋኡ
ናብ ቶክዮ ናይ ምኻድ መደብ
ኣወንዚፈናኦ ምንባረን ጸብጻብ
ቢቢሲ የረድእ።
በዚ ድማ ውድድር ኦሎምፒክ
ኣብ ናይ 124 ዓመታት ታሪኽ
ንመጀመርታ ግዜ ካብቲ ዝተመደበሉ
እዋን ክናዋሕ እዩ። ኦሎምፒክ፡ ኣብ
1916, 1940 ከምኡ ድማ 1944
ብሰንኪ ቀዳማይን ካልኣይን ኵናት
ዓለም ከምዘይተኻየደ ይፍለጥ።
ብተወሳኺ፡ ኣብ 1980 ከምኡ ድማ
1984 ብሰንኪ ዝሑል ኲናት ገለ
ሃገራት ካብቲ ውድድር ምስሓበን
ይዝከር።

ህቡብ በልጁማዊ ተጻዋታይ ክለብ
ሪያል ማድሪድ ኤደን ሃዛርድ፡ ኣብ መንጎ
ክለባት ሪያል ማድሪድን ቸልሲን ንዘሎ
ፍልልያት ትማሊ ብወግዒ ገሊጹ።
ዝሓለፈ ክረምቲ ካብ ቸልሲ ናብ ሪያል
ማድሪድ ዝተሰጋገረ ሃዛርድ፡ ናብራ ሜዳ
ስታንፎርድ ብሪጅ ምስ ናይ በርናቡ
እንኪነጻጸር ኣዝዩ ጋግ ከምዘለዎ ተዛሪቡ።
ሪያል ማድሪድ ንምውናኑ ልዑል መጠን
ገንዘብ ከተውጽእ ዘገደደ ሃዛርድ፡ “ኣብ
ለንደን ስዕረት ከነመዝግብ እንከለና፡ ማዕረ
ምስ ደገፍቲ ንሓዝን ነይርና። እዚ ድማ
ከቢድ ስነኣእምሮኣዊ ጸቕጢ የስዕብ።
ኣብ ሪያል ማድሪድ ግን ብኸመይ
ነታ እትስዕብ ጸወታ ከምእትዕወት እዩ
ዝንገረና” ክብል ሃዛርድ ይዛረብ።
ኣብ ግዜ ንእስነቱ ብብቕዓት ዚዳን
ይምሰጥ ምንባሩ ዘዘንተወ ሃዛርድ፡ ኣብ
ቸልሲ ብዝሓለፈ ስዕረት ምዝራብ ኣዝዩ
ስነኣእምሮኣዊ ጸቕጢ ይገብረሉ ምንባሩ
ይዛረብ።
ሪያል ማድሪድ፡ ሃዛርድ፡ ብቕዓቱ
እናተራእየ ዋጋኡ ክሳብ 130 ሚልዮን
ፓውንድ ክበጽሕ ከምዝኽእል ትገልጽ።
እንተ ሸያጢት ክለብ ቸልሲ ግና 100
ሚልዮን ዩሮ ምዃኑ እያ ትሕብር።
7 ጥሪ 1991 ኣብ ላ ሉቭየር -
በልጁም ዝተወልደ ኤደን ሃዛርድ፡ ከም
ናይ ፍርቂ ሜዳን ናይ ክንፍን ኣጥቃዓይ
ኮይኑ ይስለፍ። ኣብ ርእሲ እቲ ዝውንኖ
መሃዝነት፡ በርቃዊ ቅልጣፈን ተክኒካዊ
ብቕዓትን፡ “ተባዕን ሓያልን ኣጥቃዒ”
ተባሂሉ’ዩ ዝግለጽ።
ይኹን እምበር፡ እዚ በልጁማዊ
ተጻዋታይ፡ ዘይ ከም ኣብ ቸልሲ ኣብ
ሪያል ማድሪድ ከንጸባርቕ ኣይከኣለን።
ዛጊት ኣብ ዘካየደን 10 ጸወታታት ላ’ሊጋ፡
ሓንሳብ ጥራይ እዩ ሸቶ ኣመዝጊቡ።
ኣብ ውድድር ሻምፕዮንስ ሊግ ከኣ’ሞ
ሓንሳብ እውን ንልዳት ኣንጻር ጋንታኡ
ክደፍር ኣይከኣለን።
ኣብ እዋን ንእስነቱ ብብቕዓት ዚነዲን

ዚዳን ኣመና ይምሰጥ ምንባሩ ዝግለጽ
ሃዛርድ፡ ልዑል ፍቕሪ ጸወታ ኵዕሶ እግሪ
ከመዘለዎን ነቲ ፍቕሪ ድማ ካብ ወለዱ
ከዝወረሶን የዘንቱ። ኣቦኡ ቴሪ ምስ ኣባል
ካልኣይ ዲቪዝዮን በልጁም ዝኾነት ጋንታ
ላ ሉቭየር ተሰሊፉ ይጻወት ምንባሩ፡
ኣዲኡ ካሪን ድማ ንሃዛርድ ነፍሰ ጾር
ክሳዕ እትኸውን፡ ኣብ ናይ ቀዳማይ
ዲቪዝዮን ጋንታ ደቂ ኣንስትዮ ኵዕሶ
እግሪ ሓያል ኣጥቃዒት ነበረት። ጸወታ
ምስ ኣቋረጹ’ውን ክልቲኦም ኣሰልጠንቲ
ኮይኖም ኣብ ስፖርት ምቕጻሎም
ይዝንቶ።
ካብ 1995 ክሳብ 2003 ምስ ሮያል
ስታደ ብራይኖስ ዝተባህለት ናይ ቈልዑት
ጋንታ፡ ድሕሪኡ እውን ክሳብ 2005 ናብ
ቱቢዘ ዝተሰጋገረ ሃዛርድ፡ ኣብ ዝሰዓባ
ዓመታት ናብ ሊለ እዩ ተሰጋጊሩ -
ናይ መንእሰያት ጋንታ። ኣብ 2007
ምስ ክለብ ሊለ ናይ ፕሮፈሽናል ጸወታ
ጉዕዞኡ ዝጀመረ ሃዛርድ፡ ብዘርእዮ ዝነበረ
ብቕዓት ተሸላሚ ዝተፈላለዩ ዋናጩ
ክኸውን ክኢሉ እዩ። ካብቲ እዋን’ቲ
ድማ እዩ፡ ሓደ መዓልቲ ምስ ክለብ ሪያል
ማድሪድ ተጸምቢሩ ብቕዓቱ ከርኢ ይምነ
ዝነበረ።
ኣብ 2007/2008 ከምኡ’ውን ኣብ
2009/2010 ንኽልተ ተኸታተልቲ
ዓመታት ናይ መጀመርታ ዘይፈረንሳዊ
ተሸላሚ ናይ’ቲ ብሃገራዊ ማሕበር
ሞያውያን ተጻወትቲ ኵዕሶ እግሪ ፈረንሳ

(UNFP) ዝኾነ ሃዛርድ፡ ኣብ ዝሰዓበ
ዓመተ ስፖርት ንሳልሳይ ግዚኡ ንከም
ኦሊቨየር ጁሩድ ዝኣመሰሉ ተጻወትቲ
በሊጹ “ናይ’ቲ ዓመት’ቲ ብሉጽ
ተጻዋታይ” ተባሂሉ ተሸለመ።
ኣብ 2011/’12 ክለብ ሊለ ናይ
ፈረንሳ ሊግ ጎብለል ኮይና ድርብ ዓወት
ክትዓትር፡ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ዝነበሮ ሃዛርድ፡
ዝበለጸን ዝነኣሰን ተጻዋታይ ናይቲ ሊግ
ተባሂሉ እውን ተሸሊሙ እዩ። እዚ 1.75
ሜተር ቁመት ዘለዎ በልጁማዊ፡ ድሕሪ

ናይ ሸሞንተ ዓመታት ጻንሖት ኣብ ሊለ፡
ኣብ ሰነ 2012 ኣንፈቱ ናብ ዓዲ እንግሊዝ
ኣቕንዐ - ናብ ቸልሲ ክጽንበር።
ሓያለ ተንተንቲ፡ ሜዳ ስታንፎርድ ብሪጅ
ንሃዛርድ ስሙ ክኹልዕ ከምዘኽኣለት
እዮም ዝገልጹ። እዚ ተጻዋታይ፡ ዋላ’ኳ
ምስ ምቅይያር ዓለምቲ ናይታ ክለብ
ኣታዊን ወጻኢን ዝኾነ ብቕዓት የርኢ
እንተነበረ፡ ብሓፈሻ ግና ጽቡቕ ናይ
ጸወታ እዋን ምሕላፉ የረድኡ። ብፍላይ፡
ቸልሲ፡ ዋንጫ ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ
2014/’15 ከምኡ ድማ 2016/’17
ከተልዕል ዓቢ እጃም ከምዝነበሮ ናይ
ትማሊ ተዘክሮ እዩ።
ብተደጋጋሚ፡ “ኤዲን ሃዛርድ ናይ
ቴክኒክ ተውህቦ ዘለዎን በርቃዊ ፍጥነት
ዝተዓደለን’ዩ። ኣብ ዝመጽእ ግዜ ኮኾብ
ተጻዋታይ ከምዝኸውን ኣይጠራጠርን”
እናበለ ዝወደሰ ዚዳን፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን
ምስ ሃዛርድ ጽቡቕ ስምምዕ ከምዘለዎ
ይንገር። እንተኾነ፡ ቦታኡ ውሑስ
ዘይምዃኑን በቲ ሓደ፡ ከም ሳዕቤኑ ድማ
ኣታዊን ወጻኢን ዝኾነ ብቕዓቱ (ብሰንኪ
ማህሰይቲ እግሪ) ኣብ ሜዳ በርናቡ ናይ
ምጽንሑ ተኽእሎ ኣብ ምልክት ሕቶ
ከይኣቱ ድማ በቲ ኻልእ ዝሰግኡ ተንተንቲ
ጸወታ ኵዕሶ እግሪ ኣይተሳእኑን።
ንኣዋርሕ ብማህሰይቲ እግሪ ካብ
ጸወታ ክቦኩር ዝተገደደ ሃዛርድ፡ ዝሓለፈ
ሳምንቲ ዕዉት መብጣሕቲ ከምዘካየደ
ይግለጽ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ንጥፈታት
ስፖርት ብሰንኪ ለበዳ ቫይረስ ኮሮና
ተቛሪጹ ኣብ ዝሃለወሉ እዋን፡ ሃዛርድ፡
ሚዛን ኣካላቱ ከይውስኽን ኣብ ገዛኡ
ኮይኑ ድማ ጽዑቕ ኣካላዊ ምንቃስቓስ
ብምክያድን ኣብ ኣመጋግባኡ እውን
ጥንቃቐ ብምግባርን ዓቕሙ የደልድል
ምህላዉ ይንገር።

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 10 መበል 29 ዓመት ቁ.177

-ናጽነት ደስበለ -ሓበን ገብረኣምኽ

ምልክታ
ኣብ ከተማ ኣስመራ ዞባ 4ምም 04 ሎት 5 ምስክር ዋንነት ቁጽሪ 181075 መወከሲ
ቁጽሪ 141615 ንብረት ቁጽሪ ውዕል611420 ብስም በዓል-ቤተይ ነፍ/ፍትዊ ካሕሳይ
ዝተመዝገበ ዘይንቀሳቀስ ንብረት ኣነ ናይ ሕጊ በዓልቲ ቤቱ እታ ብጽሒተይ ንሰለስተ
ደቀይ ስምኦን ፍትዊ፡ቶማስ ፍትዊ፡ወይኒ ፍትዊ ናብ ስሞም ክተሓላልፈሎም ስለ ዝኾንኩ ዝቃወም እንተሎ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መኣገዲ ሒዙ ናብ ምምሕዳር ዞባ ማእከል ቤ.ጽ/ፓብሊክ ኖታሪ ይቕረብ።

ምሕረት ክፍለ ተስፋ

ምልክታ

ኣብ ዞባ ማእከል ንኡስ ዞባ ማ/ከተማ ጎደና ናቅፋ ቁ.ገዛ 68 ብቁ/ፍቃድ ዋኒን ASL00033044 ናይ ቤት መስተ ትካለይ ንኣቶ ተስፋሁን ባህልቢ ተድላ ስለ ዝሸጥኩሉ፡ብስም ሽያጢ ዝከፈሎ ዕዳ ኣለኒ ወይ ይግባኣኒ እዩ ዝብል ኣካል እንተደኣ ሃልዩ፡እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ክሳብ 30 መዓልቲ ስልጣን ንዘለዎ ቤት ፍርዲ ተቃውምኡ የቅርብ።እንተዘይኮይኑ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቆጺሩ ናብ ስም ዓዳጊ ከምዝመሓላለፍ ነፍልጥ።
ይትባርኽ ሑሩይ ረዳ
ሕጋዊ ወኪል ሰላም ግርማይ ኣበራ

ምልክታ
ብስም ሓረጉ ብርሃነ ወልደስላሴ ዝተመዝገበ ብቁ.ፍ.ዋኒን ASL00041875 ዝኾነ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ገዛ ባንዳ ጎደና ሕዳቅ ቁ.ገዛ 1ዝርከብ ናይ መሸጢ ፈሓምን ዕንጨይትን ትካለይ ንወ/ሮ ዓጊሽ ረድኢ ገብረማርያም ካብ ዕለት 1/8/2019 ክሳብ ዕለት 31/12/2020 ኣካርየዮ ስለዘለኹ ዝቃወም ምስ ዝህሉ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ ስልጣን ንዘሎዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ።እንተዘይኮይኑ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ምክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ።
ሓረጉ ብርሃነ ወልደስላሴ

Azel Pharmaceutical Sh. Co.
Requirement for First Quarter 2020
Summary of Purchase Requirements for Q1 2020
S/N Summary Purchase requirements for Materials 1st Quarter
1 Starting Materials 497,263
2 Packaging Materials 166,688
3 Consumables 136,007
Total USD 799,957
Summary Purchase Requirements for Production
1 OILS, PAINTS, & LUBRICANTS 13,550
2 Machines Mechanical Spare Parts 59,666
3 Machines Electrical Spare Parts 32,465
4 Utilities and Facilities Spare Parts 141,991
5 Production Small Equipment and Tools 216,320
Total USD 463,991.97
Summary Purchase Requirements for QC
1 Chemicals 39,053
2 MICROBIOLOGY Culture Media CHEMICALS 5,986
3 PRIMARY REFERENCE STANDARDS 2,250
4 Impurities 18,350
5 HPLC Column 22,750
6 SPARE PARTS, ACCESSORIES & Std 27,248
7 Q.C GLASSWARES 17,946
Total USD 133,583.21
Summary Purchase Requirements for Utility Upgrading
1 Water Purification System
500,000
2 Doors and Air-locks
204,500
Total USD 704,500
Grand Total USD 2,102,032.61

ዓቢ ብስራት ንተጠቀምቲ ውጽኢት ጸባ

ዓማዊልና

ክቡራት ዓማዊልና ትካልና ፋብሪካ ጸባ ኣስመራ ብ/ማ እዞም ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሮም ቀሪቦም ዘለው ፍርያትና ንፋሲካ በዓል ዝኸውን ብጽሬትን ብብቕዓትን ዝተዳለወ ምህርትና ዓብይ ምጉዳል ዋጋ ጌርና ኣዳሊና ከም ዘለና ንሕብር። ከምኡ’ውን ንዝተፈላለዩ ሰራሕተኛታት መንግስታዊ ትካላትን ንውልቂ ትካልት ብናይትካሎም ውሕስነት ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ካብ ደሞዞም ዝክፈል ብለቃሕ ክንሽየጥ ምዃና ንሕብር።

ዝርዝር ፍርያት ዓይነት ምህርቲ ሚዛን ዋጋ ናቕፋ
1. ጠስሚ ኪሎ 250.00
2. ቡሮ “ 230.00
3. ፋርማጆ “ 210.00
4. ሞሳረላ “ 210.00
5. ሪኮታ “ 100.00

መተሓሳሰቢ፥ ብተወሳኪ ብመንገዲ ወኪላትና ኣብ ዱካን ሃኒ
ማርካቶ ጎደና ሰንዓፈ፡ ኣብ ትራቮሎ ኣልሓሽሚ ህንጻ ዝርከብ ድዃን
ሳሪና፡ ከም’ውን ኣብ ጎደና ዋርሳይ ደይ ቱደይ ሱፐር
ማርኬት በዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቅሰ ርትዓዊ ዋጋ ክትወስዱ ከም ትክእሉ ንሕብር።

ሓራጅ

ኣብ መንጎ ብፍ/በ/መሰል ወ/ሮ መብራት ሰለሙን ወኪል ወ/ሮ መድህን ሰለሙን ብፍ/በ/ዕዳ ኣቶ ምስግና ዮውሃንስ ዝነበረ ናይ ገንዘብ ክርክር ኣብ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ብቁ/መዝ 05/19 ብዕለት 10/7/2019 ዓ/ም ብዝሃቦ ትእዛዝ መሰረት እዚ ኣብ ከተማ ኣስመራ ገዛ ባንዳ ከባቢ ኤምባሲ ሱዳን ዞባ 03፡ ምም 02 ጎደና ተከዘ፡ ቁ/ገዛ 14 ፕሎት “ለ” ፓርሰል “ኤፍ” ኣብ 250ት/ሜ ዝተደኮነ ኮይኑ 5 ቀንዲ ክፍልታት፡ 05 ተሓጋጋዚ ዝርከብ ዘይንቀሳቀስ ንብረት፣ ብሓራጅ ንምሻጥ ብኺኢላ መበገሲ ሓራጅ ናቕፋ136.428.37 ናቕፋ (ሚእትን ሰላስን ሽዱሽተን ሽሕን ኣርባዕተ ሚእትን ዒስራን ሸሞንተን ናቕፋ 37%) ተገሚቱ። ስለዚ ኣብታ ንዕለት 22/4/20 ሰዓት 3፡00 ክሳብ 4፡ 00 ድሕራ ቀትሪ ዝግበር ሓራጅ ክሳተፍ ዝደሊ ¼ ናይቲ ዝወሃብ ግምት ብኣካል ወይ ሕጋዊ ወኪል ብስሙ ዝተመዝገበ ናይ ባንኪ ቡክ ወይ ድማ ብስም ፈጻሊ ፍርዲ ሲፒኦ

(CPO) ኣስሪሑ ብምቕራብ ክወዳደር ይኽእል። ተወዳደርቲ ቅድሚ ዕለት ጨረታ 5ተ ናይ ስራሕ መዓልታት ዘሎ ክበጽሕ ዝደሊ መጠን ገንዘብ ብቑጽርን ብኣሃዝን ኣብ ፓስታ ዓሽጉ ኣብ ላ/ቤ/ፈዲ ቤ/ጽ/ዋ/ፈ/ፍርዲ ቁ/62 ዘሎ ሳንዱቕ ጨረታ የእቱ። ሓበሬታ ዝድሊ ኣብ ቁ/64 ቀሪቡ ዝወከስ። ዝቃወም እንተሎ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መኣገዲ እንተዘይመጺኡ ሓራጅ ኣየቋርጽን።

ዕለት ሓራጅ 22/04/20
ሰዓት ሓራጅ 3፡00-4፡00 ድ/ቀ
ቦታ ሓራጅ ላዕላዋይ ቤት ፍርዲ ኣስመራ ቁ/27

ዞባ ማእከል ኣስመራ
ወ/ሮ ጽገወይኒ ወ/ማርያም ብሩ ወኪል ኣቶ
ብርሃነ ገብረሂወት በዓል ቤተይ ነፍ/ገብረሂወት
ገዘሀይ እምሃጼን ብሂወት ኣብ ዝነበረሉ ብዕለት
14/11/2006 ብቁ/መዝ/ውዕል 387106 ኣብ
ቤት ፍርዲ ዞባ ማእከል ረጂስትራር ብዝተመዝገበ
ጌሩ፡ኣብ ኮምሽን ኣባይቲ ብዋንነት መረጋገጺ
ቁጽሪ 121273 መወከሲ ቁጽሪ117876 ብዕለት

20/4/2001 ዝተዋህበ ኣብ ዞባ 3 ምም/09 ጎደና
ነሲቡ ዘኣማኑኤል ኣብ 1167-50 ት/ሜ ዝተደኮነ
ቁጽሪ ሎታ 23 ፓርሰል 8ቲ.ዩ።ኣይ 3 ቀንዲ
ክፍልታትን 1 ሓጋዚ ዝርከቦ ገዛ ንብጺሒቱ
ዝምልከት ብህያብ መልክዕ ስለዝሃበኒ ናብ ስም
ዋንነተይ ክመሓላለፈለይ ስለዝበላ፣ዝቃወም
እንተሎ፡ን14/4/20 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 5ይ መጋባእያ
ቁ.39 ይቕረብ።

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 11 መበል 29 ዓመት ቁ.177

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following position

for Bisha site project.

1. Position: Project Manager BMSC Column Cell

Department: Engineering and Maintenance

Number Required: One (01)

Contract Type: fixed (nine months)

• Primary Purpose
o Collaborate with the functional area managers at BMSC, including the

General Manager, the EPC Contractors, and when required, the BMSC

Board in the execution of the Project for Column Cells in the Zn and Cu

circuits to ensure it is developed safely, on time, within specification and

on budget. Directly reporting to the Engineering Manager and liaising

with the BMSC Engineering Projects team.

• Duties / Functions o Work as part of an EPC project team representing the lead for BMSC (i.e.

Owner’s representative) to produce high quality deliverables that meet the
needs of BMSC;
o Take the lead on developing a detailed Construction Plan as well as an
overall Project Execution Plan;
o Respond to engineering inquiries from the field as they arise;
o Responsible for review, scrutiny and if required modification of scheduling
project activities and setting work priorities;
o Responsible for a wide range of quality reviews on all forms of project
documentation and work related packages;
o Ensure work that is prepared under your supervision is in strict compliance
with all applicable local, state and federal legislation and codes, best practice professional engineering standards and detailed engineering calculations, and BMSC policies, safety codes and codes of conduct;
o Develop and maintain a project-specific HSEQ Plan, and monitor, control
and report on project performance as it relates to the planned objectives;
o Provide input to proposals, quotations, studies, design criteria, reports,
preliminary design and engineering specifications;
o Make decisions and recommendations around the project, standards, and
engineering methods;
o Report engineering compliance issues within the technical specification,
best practice engineering standards and prevailing legislation
requirements, and make recommendations to appropriate site
management for correction;
o Review, investigate and develop recommendations for the planned
engineering activities and criteria of the project. Will be the lead technical expert for process plant engineering matters on behalf of the BMSC team;
o Supervise and monitor all designated engineering activities;
o Evaluate vendors’ bids and administer contracts with vendors for the
provision of services and equipment;
o Provide guidance and counsel to site management on applicable programs,
practices and existing/proposed local, state and federal regulations;
o Contribute to site strategic planning and budgeting efforts for designated
engineering areas as related to the project;
o Ensure BMSC’s SHE objectives are embodied in project design and
construction activities;
o Support the implementation of BMSC-wide processes, systems and
practices, specifically relating to safety and construction management;
o Ensure systems are being applied in construction management to control
and accurately monitor scope, cost and schedule;
o Ensure appropriate and qualified personnel are in place and organized in
an efficient and effective manner to execute construction activities;
o Ensure broad or “out-of-the-box” thinking and a culture of continuous
improvement is allowed to occur with respect to project execution to maximize value;
o Ensure work product quality meets required standards through direct
review and/or third-party review;
o Ensure accurate and timely progress information is provided to senior
management and the BMSC Board in the form of a monthly report;
o Take the lead on the development and review of project execution plans
and capital estimates; and
o Integrate new processing equipment into existing processing equipment
without adversely affecting productivity;
o Incorporate an operational readiness plan in the execution of the project,
including the procurement of critical spares, setting up a stockholding strategy, and also training personnel on operational and maintenance requirements;
o Take responsibility for overall stakeholder management with the objective
to incorporate a collaborative management style to satisfy all technical, commercial, financial, and project management functions in the delivery of the project;
o Take the lead at the weekly project Steering Committee meetings and
maintain a decision log;
o Present overall project progress at monthly Investment Committee
meetings;
o Develop a bi-weekly progress report to update the Board of Directors on
the progress of major project milestones;
o Ensure all project management activities are aligned with site-specific

project management standards to support the portfolio management
objectives of al Engineering Projects. Also ensure that the site-specific
project management framework is applied to all project activities,
documentation and strategies.

Qualifications:
Bachelor’s university degree or diploma in mechanical or metallurgical engineering or closely related area.
Working Experience – Nature & Length:

• Minimum 15 years relevant experience in an area or areas relevant to the
assignment. This includes operational supervisory/lead experience as well as
project management experience.
• Must have relevant international work experience, specifically desired is African
and remote site experience.
• Strong experience in engineering & design of equipment for metallurgy.

Leadership Experience – Nature & length of time

• Previous leadership experience including experience in managing EPCM type
contractors.

• Strong understanding of construction safety and project execution.

Other skills and abilities

• Strong understanding of project development and execution process flow within
the mining industry.
• Strong knowledge of standard industry approach to construction, construction
management and contract management.

2. Position: Engineering Project Superintendent

Department: Engineering and Maintenance

Number Required: One (01)

Contract Type: fixed (two years)

Primary Purpose
o Manages the Project Engineering Section, to ensure project targets

and budgets set are achieved/exceeded, aligned with the company

safety and health policies. Scope will include mining, process plant and

engineering projects.

MAIN FUNCTIONS

o Planning

o Implementation

o Reporting & Data Control

o Management

Qualifications:

o Degree or Diploma in Mechanical/ Electrical Engineering

Knowledge and Experience:
o 10 - 15 years relevant experience

o 5 - 10 years management experience

Technical Skills

o Computer Literacy (MS Office – Intermediate, Excel – Advanced, MS

Project - Intermediate)

o Process Plant Engineering maintenance and environment experience
o Attention to detail

o Analytical skill

o Management skills

o Problem solving skill

o Financial Management Skills

o Strategy Exposure

o Project Management

o Construction Management

Behavioral Skills

o Communication (English)
o Assertiveness

o Interpersonal Relations

o Integrity

o Prioritizing skills & multi-skilling

o Ability to work towards strict deadlines

o Coaching & Team-building skills

Address: Please mail your applications to;

• Bisha Mining Share Company,
• P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea

Note to Eritrean applicants:

• Please send a copy of your application to

• Aliens Employment permits Affairs,
• P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ሓዳስ ኤርትራ 26 መጋቢት 2020 - ገጽ 12 መበል 29 ዓመት ቁ.177

Sabur Printing Services

Sabur Printing Services

ተረኛ ፋርማሲ ዕለት ጎደና ቁ.ስልኪ

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

ፋርማሲ ፋሚሊ 26/3/2020 ጎደና 195.፡6 ከባቢ ባሕቲ መስከረም፡ጎኒ ቤት መግቢ ሊባኖስ 110740

ታደሰ ተኽለ

ኣምባሳደር ቻይና ኣብ ኣመሪካ፡ ክዊ
ትያናካ፡ መበቈል ቫይረስ ኮሮና ኣመሪካ ከም
ዝዀነት ዝተወርየ ዕላላት፡ ሓቅነት ዝጐደሎ
ምዃኑ ድሕሪ ምግላጹ ሚኒስትሪ ጉዳያት
ወጻኢ ኣመሪካ ንርእይቶ እቲ ኣምባሳደር
ዘለዎ ደገፍ ከም ዝገለጸ ፎክስኒውስ ሓቢሩ።
እቲ ዝላባዕ ዘሎ ቫይረስ ኮሮና፡ “ኣሸበሸብ
ካብ ወተሃደራዊ ቤተ ምርምር ኣመሪካ
ዝወጸ ክኸውን ከም ዝኽእል ዝተወርየ ዕላል
‘ሃተፍተፍ’ ስለ ዝዀነ ከመይ ገይርና ኢና
ክንኣምኖ እንኽእል” ብምባል ኣብ ዝተገብረሉ
ቃለ መሕትት ከም ዝመለሰ ተሓቢሩ።
ወሃብ ቃል ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ቻይና፡
ዣሆ ሊጂያን፡ መበቈል እቲ ቫይረስ ካልእ
ሃገር ክትከውን ከም እትኽእል ንዝዝርጋሕ
ዝነበረ ውዲታዊ ግምታት ኣመልኪቱ ርእይቶ
ድሕሪ ምሃቡ፡ ኣብ ሰብ መዚ ኣመሪካ ሓያል
ቁጠዐ ከም ዘበጋገሰ ይዝከር።
ፕረዚደንት ኣመሪካ ዶናልድ ትራምፕ ነቲ
ቫይረስ “ቻይናዊ ቫይረስ” እናበለ ብመራኸቢ
ብዙሓን ክጽወዖ ከም ዝቐነየ ይፍለጥ።
ነዚ ኣበሃህላ ተቓዊሞም ርእይቶ ንዝሃብዎ
ጋዜጠኛታት፡ “ጠንቂ ናይቲ ቫይረስ ንሕና
ኣይኰንናን” ብምባል ከም ዝመለሰ ጸብጻባት
ይሕብሩ። ትራምፕ፡ ‘ኣብ ዘበን መዝነተይ
ሽም ዓደይ ክጽረፍ ብስቕታ ኣይርእይን’
ክብል ከም እተሰምዐ ይፍለጥ።

ንቻይናን ኣመሪካን ኣተፋኒኑ ዝቐነየ ቃላት ይዝሕል

መጥቃዕቲ ቦኮ ሓራም ኣብ ኒጀርን ናይጀርያን

ብህይወት ዝጸንሐት ናይ መወዳእታ
ጊላ ተፈሊጣ

ኣጽዋርን ነተጕቲ ርእሰ ቅትለትን ዝተዓጥቁ
ሽበራውያን፡ ትማሊ ንጕሆ፡ ኣብ ካቡል ርእሲ
ከተማ ኣፍጋኒስታን ናብ ዝርከብ ናይ ኣመንቲ
ሲክ ቤተ ኣምልኾ ብምእታው መጥቃዕቲ
ከም ዘካየዱ ተሓቢሩ።
እቶም ዕጡቓት፡ ናብቲ ኣመንቲ ሲክ
ኣምልኾ ዘካይዱሉ ህንጻ ድሕሪ ምእታዎም፡
ሓይልታት ጸጥታ መንግስቲ ነቲ ስፍራ
ከርዲኖም፡ ኣንጻር እቶም ዕጡቓት ይትኵሱ
ምንባሮም ምንጭታት ኣረዲኦም።
ኣብቲ ህንጻ ኣስታት 150 ኣመንቲ ሲክ ከም
ዝነበሩ ዝሕብሩ ጸብጻባት፡ ብውሑድ 25 ሰባት
ከይሞቱ ከም ዘይተርፉ የረድኡ። ነቲ ዝተኻየደ
ስርሒት ሽበራ ሓላፍነት ዝተሰከመ ጉጅለ እኳ
እንተ ዘይሃለወ፡ ብጨንፈር ሰራዊት እስላማዊ

መንግስቲ (ዳዕሽ) ዝተኻየደ ክኸውን ከም
ዝኽእል ሰብ መዚ እታ ሃገር ይጥርጥሩ።
ኣብ ኣፍጋኒስታን ዝርከብ ጨንፈር ዳዕሽ
ዝዀነ ሓይሊ፡ ካብ እምነት ሱና ወጻኢ ዝዀነ
ካልእ ሃይማኖት ከም ዘይጻወር ዝገልጹ ጸብጻባት፡

ካቡል፡ ዳዕሽ ዝተጠርጠረሉ ሽበራዊ መጥቃዕቲ

ኣብ ስግር ኣትላንቲክ ንግድ ጊላ
ብህይወት ተሪፋ ዝጸንሐት ናይ መወዳእታ
ጊላ መንነት ከም እተረኽበ ተሓቢሩ።
ናይ መወዳእታ ግዝእቲ ምንባራ
ዝተፈልጠት ማቲልዳ ማክሪር፡ ክሳዕ 1940
ብህይወት ከምዝነበረት ብመጽናዕቲ
ዝረኸቡ ክኢላታት ታሪኽ፡ ሓያሎ
ሓበሬታ ከም ዝረኸቡ ኣፍሊጦም።
ብነጋዶ ጊላ ኣብ 1860 ካብ ዓዳ
ክትጭወይ እንከላ ጓል ክልተ ዓመት
ከም ዝነበረትን ምስ ዓባይ ሓብታን

ቅድሚ ሕጂ እውን ኣብ ልዕሊ ኣመንቲ ሺዓን
ሲክን ተመሳሳሊ መጥቃዕቲ ኣካይዱ ምንባሩ
የረድኡ።
ኣብ ኣፍጋኒስታን፡ እምነት ሲክ ዝስዕቡ 300
ስድራ ቤታት ጥራይ ከም ዘለዉ ይፍለጥ።
ኣብ ቴስዓታት ነታ ሃገር ዘመሓድር ዝነበረ
ስርዓት ጣሊባን፡ ኣመንቲ ሲክ ካብ ካልኦት
ዜጋታት ዝፍለዩሉ መለለዪ ኣብ ኢዶም

ብጫ ጨርቂ ክኣስሩ ኣዚዙ ምንባሩ ጸብጻባት
የረድኡ።
ኣመንቲ ሲክ ብሰንኪ እቲ ኣብ ልዕሊኦም
ዝካየድ ኣድልዎ፡ ተሰዲዶም ናብ ካልእ ሃገር
ክወጹ ጸኒሖም እዮም። ህንዲ፡ ኣብ ጎረባብቲ
ሃገራት ዝርከቡ ኣመንቲ ሂንዱን ሲክን ህንዳዊ
ዜግነት ክረኽቡ ዘኽእል ሓድሽ ሕጊ ቅድሚ
ቍሩብ ኣዋርሕ ከም ዘውጸአት ይዝከር።

ቦኮ ሓራም ኣብ ቻድ ኣብ ዘካየዶ
ከቢድ መጥቃዕቲ፡ 92 ወተሃደራት ከም
ዝቐተለ ጸብጻባት መንግስቲ ንምንጭታት
ሓቢሮም። ኣብቲ ሸውዓተ ሰዓታት ዝወሰደ
ውግእ፡ ሓገዝ ክህቡ ዝተጓዕዙ ወተሃደራት
መንግስቲ እውን ናብ ድብያ ኣትዮም ከም
እተሃስዩ ተፈሊጡ።
ጫድ ምስ ኒጀርን ናይጀርያን ናብ
እትዳወበሉ ቦማ ዝተባህለ መዓስከር
ብምኻድ ነቲ መጥቃዕቲ ዝተዓዘበ
ፕረዚደንት ጫድ ኢድሪስ ደቢ፡ “ክንዲ’ዚ
ዝኣክል ዓቢ ክሳራ ወሪዱና ኣይፈልጥን”
ከም ዝበለ ምንጭታት ይሕብሩ።
ኣብቲ ውግእ 24 ወተሃደራዊ
መጐዓዚያን ኣጽዋር ዝጽዕና ድሩዓት
መካይንን ከም ዝዓነዋ ክፍለጥ እንከሎ፡
ሰራዊት ቦኮ ሓራም ሓያሎ ኣጻዋር ሰሊቡ
ከም ዝወሰደ ምንጭታት ይሕብሩ።
እቲ ከባቢ፡ ንካሜሩን፡ ቻድ፡ ናይጀርያን
ኒጀርን ዘራኽበ ብቀላይ ጫድ ዝተሸፈነ

ኣብዚ እዋን ክልቲኦም ወገናት ኣብ ክንዲ
ናይ ቃላት ምልውዋጥ፡ ኣብ ምክልኻል
እቲ ሕማም ኣድሂቦም ከም ዘለዉ ጸብጻባት
የረድኡ።
ኣብ ምቍጽጻር ሰዓል ኮቪድ 19 ዕዉት
ውጽኢታት ትረክብ ዘላ ቻይና፡ ናብ ሓያሎ
ሃገራት ኤውሮጳ ሓገዛት ሕክምና ትልእኽ
ከም ዘላ ይሕበር ኣሎ።
ቻይና፡ ንተርእዮ እቲ ሕማም ክቈጻጸር
ዘኽእል ስጉምቲታት ብምውሳዳ ኣብ
ከተማ ውሃን ሓድሽ መልከፍቲ ከምዘየለን
ምንቅስቓስ ህዝቢ ይፋዀስ ከም ዘሎን
ጸብጻባት የረድኡ።
ኣብ ኤውሮጳ ንዝርጋሐ ኮቪድ-19 ማእከል
ኰይና ናብ ዘላ ናብ ኢጣልያ ሓገዛት ሕክምና

ቦታ ስለ ዝዀነ፡ ሰራዊት ቦኮ ሓራም ብጀልባ
ክንቀሳቐሱ ከም ዘኽኣሎም ጸብጻባት
ይሕብሩ።
ኣብ 2009 ኣብ ሰሜን ናይጀርያ ዕጥቃዊ
ምንቅስቓሳት ዝጀመረ ቦኮ ሓራም፡ ኣብቲ
ከባቢ ኣብ ዝርከባ ሓያሎ ሃገራት ተዘርጊሑ
ከም ዘሎ ይፍለጥ።
ቦኮ ሓራም ጎድኒ ንጎድኒ እቲ ኣብ ጫድ
ዘካየዶ ውግእ፡ ቦርኖ ኣብ ዝተባህለ ናይ
ናይጀርያ ዞባ እውን መጥቃዕቲ ብምክያድ
ኣስታት 50 ወተሃደራት መንግስቲ ከም
ዝቐተለ ተፈሊጡ ኣሎ።
ብሰንኪ እቲ ቦኮ ሓራም ዘካይዶ ዕጥቃዊ
ናዕብታት፡ ኣብ ናይጀርያ 36 ሽሕ ሰባት
ቀቲሉ ኣስታት ክልተ ሚልዮን ህዝቢ ከም
ዘማዛበለ ተፈሊጡ ኣሎ።
ቦኮ ሓራም ሃይማኖታዊ ዕላማ ዘለዎ
ዕጡቕ ጉጅለ ኰይኑ፡ ቀንዲ ዕላምኡ ግና
ዘመናዊ ትምህርቲ ከይሰፍሕ ኣብ ምክልኻል
ዘተኰረ ምዃኑ ምንጭታት ይሕብሩ።

ዘወፍዩ ቻይናውያን ክኢላታት ተላኢኾም
ከም ዘለዉ ዝሕብሩ ጸብጻባት፡ ካብ ኢጣልያ
ቀጺላ ብከቢድ ለብዒ ኮቪድ 19 ተጠቒዓ
ናብ ዘላ ስጳኛ እውን ሓገዛት ሕክምና ልኢኻ
ከም ዘላ የረድኡ።
ካብ ኤውሮጳ ሓገዛት ክቐርበላ ትጽቢት
ገይራ ዝነበረት ኢጣልያ፡ ክተቕርቦ ዝቐነየት
ጻውዒት ኣቓልቦ ከም ዘይረኸበን ኣብዚ እዋን
ካብ ቻይና ሓገዛት ትረክብ ከም ዘላን ሰብ
መዚ እታ ሃገር ገሊጾም።
ቻይና ናብ ኢጣልያ እትልእኮ ዘላ
ሓገዛት ብዘይካ ናውቲ ሕክምናታት፡ ተላባዒ
ሕማማት ኣብ ምቍጽጻር ተሞኵሮ ዘጥረዩ
ክኢላታት ሰብ ሞያ እውን ከም ዝርከቡ
ተፈሊጡ ኣሎ።

ኣዲኣን ተሸይጠን ናብ ኣመሪካ ድሕሪ
ምምጻእ፡ ናብ በበይኖም ዓደግቲ ኣብ
ዕዳጋ ከም እተሓረጃ እቶም ኣጽናዕቲ
ታሪኽ ኣረዲኦም።
ኣብ ኣፍሪቃ ዝተወልደት ናይ
መወዳእታ ጊላ ብምዃን፡ ክሳዕ
ኣርበዓታት ጸኒሓ፡ ኣብ 83 ዕድሚኣ
ዝዓረፈት ማቲልዳ፡ ኣብቲ ንጸለምቲ
መሰል ጠሪሹ ኣብ ዘይሕሰበሉ እዋን
ስለ መሰላ ትቃለስ ምንባራ ካብ
ዝተኣከበ ሓበሬታ ተፈሊጡ። ማቲልዳ
ካብ ሓደ ሰብ 14 ቈልዑ ብምውላድ፡
ኣብዚ እዋን ሓያሎ ሓድግታት ከም
ዘለውዋ እቶም ክኢላታት ክፈልጡ
ክኢሎም።
ግዙኣት ገላዩ ኣብ 1865 ሓራ ክወጹን
ሰብ ምውናን ብሕጊ ክልኩል ዝገብር
ኣዋጅ እኳ እንተወጸ፡ እቶም ገላዩ በተኻት
ድኻታት ስለ ዝነበሩ ኣብቲ ናይ ሕርሻ
ቦታታት ዓየይቲ ኰይኖም ተሪፎም።
ማቲልዳ ኣብ ዝተቐመጠትሉ ከባቢ
ቋንቋ ዮሩባ ዝዛረቡ ገላዩ ብምንባሮም፡ ምስ
መበቈላዊ ባህላ ዝተኣሳሰሩ ልምድታት
ክሳብ መወዳእታ ሒዛ ምንባራ ጸብጻባት
የረድኡ።

ናቕፋ! መቐረት ... ካብ 4ይ ገጽ ዝቐጸለ

ጀማሂርኪ መጺእና ሎሚ’ውን ከም
ልማድና
ምስ’ዚ ህርኩት ህዝቢ ክንገልጽ ሓጎስና
ካብዚ ጽሩይ ማይኪ ጎርዳዕ
እናኣበልና….።” ዝብል ይርከቦ።
“ ንፍቕሪ፡ ንሰላምን ንልምዓትን
ንበገስ፡
ብፍልጠት ብጥዕና ሃገርና ንደብስ፡”
ብምባል ከኣ ትሕዝቶ ግጥማ ዛዚማ።
ብድሕሪ’ዚ፡ እቶም ኣባላት’ቲ ማሕበር
ነቶም ኣብ ምዕዋት እቲ ፕሮጀክት
ልዑል ኣበርክቶ ዝገበሩ ጀጋኑ ልምዓት
ክፍለ-ሰራዊት 31 ከም መርኣያ ሓጎሶም፡
ንመተባብዒ ዓሰርተ ሽሕ ናቕፋ
ኣበርኪቶምሎም።
ቀጺለን እተን ነኣሽቱ መካይን ካብ
ወግሬት ናብ ናቕፋ ተመልሳ’ሞ፡ እቶም

ካብ ኣስመራን ካልእ ከተማታትን ናብ
ናቕፋ ዝመጽኡ ኣባላት ጀማሂር፡ ምስቶም
ናይ ምሳሕ ግብዣ ኣዳልዮም ክጽበዩዎም
ዝጸንሑ ኣባላት ሓፋሽ ውድባት
ሳሕል ብሓባር፡ ነቲ ዝተዳለወ ትሕዝቶ
እናተቛደሱ ናይ ናፍቖትን ዝኽርታትን
ዕላል ዝዓብለሎ ፍሱህ ግዜ ኣሕለፉ።
ኣብቲ ሰዓት 4፡00 ዝተኻየደ ወግዓዊ
ጽምብል መበል 43 ዓመት ምሕራር
ናቕፋ ተሳቲፎም ከኣ፡ ኣማስያኡ ኣብ
ኣዳራሽ መናፈሻ ናቕፋ ኣብ ዝተዳለወ
ናይ ምዝንጋዕ መደብ ብሓባር ክስዕስዑን
ናይ ዘመን ገድሊ ጭርቃናት እናዘከሩ
ክስሕቁን ኣምስዮም ነናብ መዳቕሶኦም
ኣምርሑ።

ኣባላት ጀማሂር ሳሕል፡ ነቲ ናይ ክልተ
መዓልታት ሓፈሻዊ ዑደቶም ዛዚሞም፡
ንጽባሒቱ ሰንበት፡ ሰዓት 4፡00 ናይ ለይቲ

(ቅድሚ ደርሆ ነቆ) እዮም ናብ’ታ ኣብ
ጅራፊዮሪ ተዓሺጋ ዝሓደረት ኣውቶቡስ
ሓራት ክተኣኻኸቡ ዝጀመሩ። እዞም
ትማሊ ብሓደ ኣብ ገድሊ ዝዓበዩ ሰብ
ኪዳን ማሕበር ምትሕግጋዝ ጀማሂር
ሳሕል፡ ሎሚ’ውን ኣብ’ዚ ታሪኻዊ ዝኽሪ
መበል 43 ዓመት ምሕራር ናቕፋ
ዑደቶም፡ ሕውነትን ሓልዮትን ብዘንጸባርቕ
መንፈስ፡ ሓድሕድ ምክብባርን፡ ፍቕሪን
ብጻይነትን ዝዓብለሎ፡ ዕዉት ዑደት
ድሕሪ ምክያድ፡ ኣማስያኡ ሰዓት 4፡00
ኣስመራ ተራእዮም።